

မင်္ဂလာ ရှိသော ကလေးများ ဆီသို့

ကလေးများအတွက် သုံးဆယ့်ရှစ်ဖြာမင်္ဂလာ ပြုံးသာရ

ကလေးများအတွက် သုံးဆယ့်ရှစ်ဖြာမင်္ဂလာ

မင်္ဂလာ ရှိသော ကလေးများ ဆီသို့

ကလေးများအတွက် သုံးဆယ့်ရှစ်ဖြာမင်္ဂလာ ပြုံးသာရ

(တတိယအကြိမ်)

စာအုပ်တိုက်

အမှတ် ၁၉၊ H ခုနစ်လွှာ၊ -
၅၅ လမ်း၊ ပုဇွန်တောင်မြို့နယ်။
ဖုန်း - ၀၉၅၀ ၇၃၆၀၅၊ ၀၁ ၃၈၅၅၉၇

ဒို့တာဝန်အရေးသုံးပါး

ပြည်ထောင်စုမပြိုကွဲရေး

ဒို့အရေး

တိုင်းရင်းသားစည်းလုံးညီညွတ်မှုမပြိုကွဲရေး

ဒို့အရေး

အချုပ်အခြာအာဏာတည်တံ့ခိုင်မြဲရေး

ဒို့အရေး

ပြည်သူ့သဘောထား

- * ပြည်ပအားကိုး ပုဆိန်ရိုး အဆိုးမြင်ဝါဒီများအား ဆန့်ကျင်ကြ။
- * နိုင်ငံတော်တည်ငြိမ်အေးချမ်းရေးနှင့် နိုင်ငံတော်တိုးတက်ရေးကို နှောင့်ယှက်ဖျက်ဆီးသူများအား ဆန့်ကျင်ကြ။
- * နိုင်ငံတော်၏ပြည်တွင်းရေးကို ဝင်ရောက်စွက်ဖက် နှောင့်ယှက်သော ပြည်ပနိုင်ငံများအား ဆန့်ကျင်ကြ။
- * ပြည်တွင်းမြည်ပအဖျက်သမားများအား ဘုံရန်သူအဖြစ် သတ်မှတ်ချေမှုန်းကြ။

နိုင်ငံရေး ဦးတည်ချက် (၄) ရပ်

- * နိုင်ငံတော်တည်ငြိမ်ရေး၊ ရပ်ရွာအေးချမ်းသာယာရေးနှင့် တရားဥပဒေစိုးမိုးရေး။
- * အမျိုးသားစည်းလုံးညီညွတ်မှု ခိုင်မာရေး။
- * စည်းကမ်းပြည့်ဝသော ဒီမိုကရေစီစနစ် ရှင်သန်ခိုင်မာအောင် တည်ဆောက်ရေး။
- * ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေနှင့် အညီ ခေတ်မီဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်သော နိုင်ငံတော်သစ် တည်ဆောက်ရေး။

စီးပွားရေး ဦးတည်ချက် (၄) ရပ်

- * စိုက်ပျိုးရေးကို ပိုမိုဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်အောင် ဆောင်ရွက်ပြီး ခေတ်မီစက်မှုနိုင်ငံ ထူထောင်ရေးနှင့် အခြားစီးပွားရေးကဏ္ဍများကိုလည်း ဘက်စုံဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်အောင် တည်ဆောက်ရေး။
- * ဈေးကွက်စီးပွားရေးစနစ် ပီပြင်စွာ ဖြစ်ပေါ်လာရေး။
- * ပြည်တွင်းပြည်ပမှ အတတ်ပညာနှင့်အရင်းအနှီးများ ဖိတ်ခေါ်၍ စီးပွားရေးဖွံ့ဖြိုး တိုးတက်အောင် တည်ဆောက်ရေး။
- * နိုင်ငံတော် စီးပွားရေးတစ်ရပ်လုံးကို ဖန်တီးနိုင်မှုစွမ်းအားသည် နိုင်ငံတော်နှင့် တိုင်းရင်းသား ပြည်သူတို့၏ လက်ဝယ်တွင်ရှိရေး။

လူမှုရေး ဦးတည်ချက် (၄) ရပ်

- * တစ်မျိုးသားလုံး၏ စိတ်ဓာတ်နှင့် အကျင့်စာရိတ္တမြင့်မားရေး
- * အမျိုးဂုဏ်၊ ဇာတိဂုဏ်မြင့်မားရေးနှင့် ယဉ်ကျေးမှုအမွေအနှစ်များ၊ အမျိုးသားရေးလက္ခဏာများ မပျောက်ပျက်အောင် ထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက်ရေး။
- * စစ်မှန်သော မျိုးချစ်စိတ်ဓာတ်ဖြစ်သည့် ပြည်ထောင်စုစိတ်ဓာတ် ရှင်သန်ထက်မြက်ရေး။
- * တစ်မျိုးသားလုံး ကျန်းမာကြံ့ခိုင်ရေးနှင့် ပညာရည်မြင့်မားရေး။

စာမူခွင့်ပြုချက်အမှတ်

၆၀၁၀၂၈၁၁၁

မျက်နှာဖုံးခွင့်ပြုချက်အမှတ်

၆၀၀၉၄၁၁၂၁

ထုတ်ဝေခြင်း

ဇန်နဝါရီလ၊ ၂၀၁၂

ပုံနှိပ်ခြင်း

ပထမအကြိမ်၊ ၁၀၀၀ အုပ်

မျက်နှာဖုံးဒီဇိုင်း

တင်ထွက်

အဖုံးဖလင်

Eagle

အတွင်းဖလင်

A-7 Group (Asia Plaza)

ကွန်ပျူတာစာစီ

Dream City, 09 73052433

တန်ဖိုး

၁၁၀၀ ကျပ်

ဦးဝင်းမျိုး (စုဝ်စာအုပ်တိုက်) အမှတ် ၂၁၂၊ ၃၁ လမ်း၊ ရန်ကုန်မြို့က ထုတ်ဝေ၍

ဒေါ်မျိုးမျိုးအေး (စုဝ်ပုံနှိပ်တိုက်) အမှတ် ၃၃၀ - ၃၃၂၊ အောက်ပုဇွန်တောင်လမ်း၊

ပုဇွန်တောင်မြို့နယ်၌ မျက်နှာဖုံးနှင့် အတွင်းစာသားများကို ရိုက်နှိပ်ပါသည်။

၂၉၄-၃

ဖြိုးသာရ

ကလေးများအတွက် သုံးဆယ့်ရှစ်ဖြာမင်္ဂလာ/ ဖြိုးသာရ။

— ရန်ကုန်။

စုဝ်စာပေ၊ ၂၀၁၂။

၁၁၀ - စာ၊ ၁၃.၇ X ၂၁.၇ စင်တီ။

(၁) ကလေးများအတွက် သုံးဆယ့်ရှစ်ဖြာမင်္ဂလာ။

မင်္ဂလာရှိသော ကလေးများဆီသို့

ကလေးများအတွက်
သုံးဆယ့်ရှစ်ဖြာ မင်္ဂလာ
ဖြိုးသာရ

မာတိကာ

- မင်္ဂလသုတ်	၁
- Highest Blessings	၃
- အမှာ	၅
- နိဒါန်း	၇
၁။ အသေဝနာစ ဗာလာနံ	၉
၂။ ပဏ္ဍိတာနဉ္စ သေဝနာ	၁၂
၃။ ပူဇာစ ပူဇနေယျာနံ	၁၅
၄။ ပတိရူပ ဒေသဝါသောစ	၁၈
၅။ ပုဗ္ဗေစ ကတပုညတာ	၂၁
၆။ အတ္တသမ္မာ မဏိဓိစ	၂၄
၇။ ဗာဟုသစ္စဉ္စ	၂၇
၈။ သိပ္ပဉ္စ	၃၀
၉။ ဝိနယောစ သုသိက္ခိတော	၃၃
၁၀။ သုဘာသိတာစ ယာဝါစာ	၃၅
၁၁။ မာတာပိတု ဥပဋ္ဌာနံ	၃၈
၁၂။ ပုတ္တဒါရဿ သင်္ဂဟော	၄၀
၁၃။ အနာကုလာစ ကမ္မန္တာ	၄၂
၁၄။ ဒါနဉ္စ	၄၄
၁၅။ ဓမ္မစရိယာစ	၄၇
၁၆။ ဉာတကာနဉ္စ သင်္ဂဟော	၄၉
၁၇။ အနဝိဇ္ဇာနိ ကမ္မာနိ	၅၁

၁၈။ အာရတီ ပါပါ	၅၃
၁၉။ ဝိရတီ ပါပါ	၅၅
၂၀။ မဇ္ဇပါနာစ သံယမော	၅၇
၂၁။ အပ္ပမာဒေါစ ဓမ္မေသု	၅၉
၂၂။ ဂါရဝေါစ	၆၁
၂၃။ နိဝါတောစ	၆၃
၂၄။ သန္တုဋ္ဌိစ	၆၅
၂၅။ ကတညုတာ	၆၇
၂၆။ ကာလေန ဓမ္မဿဝနံ	၆၉
၂၇။ ခန္တိစ	၇၂
၂၈။ သောဝစဿတာ	၇၄
၂၉။ သမဏာနဉ္စ ဒဿနံ	၇၆
၃၀။ ကာလေန ဓမ္မသာကတ္ထာ	၇၈
၃၁။ တပေါစ	၈၁
၃၂။ ဗြဟ္မစရိယဉ္စ	၈၃
၃၃။ အရိယသစ္စာန ဒဿနံ	၈၆
၃၄။ နိဗ္ဗာန သစ္စိကိရိယာစ	၈၈
၃၅။ ဖုဋ္ဌဿ လောကဓမ္မေဟိ	၉၀
၃၆။ အသောကံ	၉၂
၃၇။ ဝိရဇံ	၉၄
၃၈။ ခေမံ	၉၆
- ၃၈ ဖြာ မင်္ဂလာ	၉၈

မင်္ဂလသုတ်

ယံ မင်္ဂလံ ဒွါဒသဟိ၊ စိန္တယိံ သု သဒေဝကာ။

သောတ္တာနံ နာဓိဂစ္ဆန္တိ၊ အဋ္ဌတ္တိံသဉ္စ မင်္ဂလံ။

ဒေသိတံ ဒေဝ ဒေဝေန၊ သဗ္ဗပါပ ဝိနာသနံ။

သဗ္ဗလောက ဟိတတ္ထာယ၊ မင်္ဂလံ တံ ဘဏာမ ဟေ။

ဧဝံ မေ သုတံ-

ဧကံ သမယံ ဘဂဝါ သာဝတ္ထိယံ ဝိဟရတိ၊

ဇေတဝနေ အနာထပိဏ္ဍိကဿ အာရာမေ။

အထ ခေါ အညတရာ ဒေဝတာ၊

အဘိက္ကန္တာယ ရတ္တိယာ အဘိက္ကန္တ ဝဏ္ဏာ၊

ကေဝလကပ္ပံ ဇေတဝနံ သြဘာသေတွာ။

ယေန ဘဂဝါ တေနုပသင်္ကမိ၊

ဥပသင်္ကမိတွာ- ဘဂဝန္တံ အဘိဝါဒေတွာ

ဧကမန္တံ အဋ္ဌာသိ။

ဧကမန္တံ ဌိတာ ခေါ သာ ဒေဝတာ

ဘဂဝန္တံ ဂါထာယ အဇ္ဈဘာသိ။

ဗဟူ ဒေဝါ မနုဿာ စ၊ မင်္ဂလာနိ အစိန္တယံ။

အာကင်္ခမာနာ သောတ္တာနံ၊ ဗြဟ္မဟိ မင်္ဂလ မုတ္တမံ။

အသေဝနာ စ ဗာလာနံ၊ ပဏ္ဍိတာနုဉ္စ သေဝနာ။

ပူဇာ စ ပူဇနေယျာနံ၊ ဧတံ မင်္ဂလ မုတ္တမံ။

ပတိရူပ ဒေသဝါသော စ၊ ပုဗ္ဗေ စ ကတပုညတာ။
အတ္တ သမ္မာ ပဏိဓိစ၊ ဧတံ မင်္ဂလ မုတ္တမံ။

ဗာဟုသစ္စန္ဓ သိပ္ပဉ္စ၊ ဝိနယော စ သုသိက္ခိတော။
သုဘာသိတာ စ ယာ ဝါစာ၊ ဧတံ မင်္ဂလ မုတ္တမံ။

မာတာပိတု ဥပဋ္ဌာနံ၊ ပုတ္တဒါရဿ သင်္ဂဟော။
အနာကုလာ စ ကမ္မန္တာ၊ ဧတံ မင်္ဂလ မုတ္တမံ။

ဒါနဉ္စ ဓမ္မစရိယာ စ၊ ဉာတကာနဉ္စ သင်္ဂဟော။
အနဝဇ္ဇာနိ ကမ္မာနိ၊ ဧတံ မင်္ဂလ မုတ္တမံ။

အာရတိ ဝိရတိ ပါပါ၊ မဇ္ဇပါနာ စ သံယမော။
အပ္ပမာဒေါစ ဓမ္မေသု၊ ဧတံ မင်္ဂလ မုတ္တမံ။

ဂါရုဓေါ စ နိဝါတော စ၊ သန္တုဋ္ဌိ စ ကတညုတာ။
ကာလေန ဓမ္မဿဝနံ၊ ဧတံ မင်္ဂလ မုတ္တမံ။

ခန္တိ စ သောဝစဿတာ၊ သမဏာနဉ္စ ဒဿနံ။
ကာလေန ဓမ္မသာကစ္ဆာ၊ ဧတံ မင်္ဂလ မုတ္တမံ။

တပေါ စ ဗြဟ္မစရိယဉ္စ၊ အရိယ သစ္စာန ဒဿနံ။
နိဗ္ဗာန သစ္စိကိရိယာ စ၊ ဧတံ မင်္ဂလ မုတ္တမံ။

ဖုဋ္ဌဿ လောက ဓမ္မေဟိ၊ စိတ္တံ ယဿ န ကမ္မတိ။
အသောကံ ဝိရဇံ ခေမံ၊ ဧတံ မင်္ဂလ မုတ္တမံ။

တောဒိသာနိ ကတွာန၊ သဗ္ဗတ္ထ မပရာဇိတာ။
သဗ္ဗတ္ထသောတ္ထိ ဂစ္ဆန္တိ၊ တံ တေသံ မင်္ဂလ မုတ္တမံ။

Highest Blessings

Trans: by ASHIN ANADA

*(The most rev. Friedrich V. Lustig Buddhist Archbishop
of Latvia & Lilae Laureate Poet- U.S.A)*

Not to associate with the fools	(1)
but to associate with the wise	(2)
and to worship those who are	
worthy of worship	(3)
To live in a beautiful country	(4)
To possess merits from former lives	(5)
To make correct vows	(6)
This is the highest blessing	
To have much knowledge	(7)
And to acquire skill in sciences	(9)
To be well-trained in discipline	(9)
And to live among polite people	(10)
This is the highest blessing	
To serve one's parents	(11)
To support one's wife and children	(12)
To be engaged in peaceful occupations	(13)
Giving donation	(14)
Acting according to the Dhamma	(15)
Giving help to one's relatives	(16)
And performing faultless actions	(17)
This is the highest blessing	
To avoid all kinds of evil	(18)
To refrain from sin	(19)

- To sbastain from intoxicating drinks (20)
And to be vigilant in observation of laws (21)
This is the highest blessing
Being reverent (22)
Being modest (23)
Being contented (24)
Showing gratitude to those who are grateful (25)
Listening to the preaching of the Dhamma
At an appropriate time (26)
This is the highest blessing
to practise patience (27)
To be obedient when urged to be so (28)
To visit minks with a view of paying them respect (29)
And to hold discussions of the
Dhamma from time to time (30)
This is the highest blessing
Ascetic practices (31)
Chastity (32)
the understanding of the Noble Truths (33)
And the realization of Nivara (34)
This is the highest blessing
To possess a mind not shaken
By the vicissitude of life (35).
Freedom from anciety (36)
Immaculate purity (37)
And the feeling of perfect security (38)
This the highest blessing
Invincible every where are those who have realized such
blessing,
They go to happiness everywhere
And to them these are the highest blessing.

သားရေ...

အသက်ဆယ်နှစ်ကျော်လာပြီဖြစ်တဲ့ မေ့မေ့သားတစ်ယောက် မေမေ ရင်ခွင်မှာထိုင်ပြီး “မေမေ ပုံပြောပါ” လို့ မတောင်းဆိုနိုင်တော့လောက်အောင် ကျောင်းစာထဲမှာ အချိန်ကုန်နေရပြီနော်။ စာကြိုးစားရမယ်ဆိုတဲ့ အသိ ကလေးနဲ့ သားရဲ့ အားထုတ်မှုတွေအတွက် မေမေ ကျေနပ်နေပါတယ်။

ဒါပေမဲ့ သားရေ... ဒီအရွယ်မှာကတည်းက သား သိထားသင့်တဲ့ စကားလက်ဆောင်တွေ မေမေမှာပေးဖို့ ရှိနေတယ်။ သား သေသေချာချာ မှတ်သားလို့ရအောင် မေမေ စာအုပ်ကလေးတစ်အုပ် ရေးထုတ်ပေးချင် တယ်။ သားနဲ့အတူ သားရဲ့ သူငယ်ချင်းတွေလည်း ဖတ်နိုင် မှတ်နိုင်တာ ပေါ့ကွယ်။

ဒီစာအုပ်ကလေးထဲမှာ သုံးဆယ့်ရှစ်ဖြာ မင်္ဂလာတရားတွေကို သားတို့ ကလေးတွေ နားလည်အောင် မေမေ ရှင်းပြထားပေးတယ်နော်။ လိုက်နာကျင့်ကြံရင်း မင်္ဂလာရှိသော သားသမီးလေးတွေ ဖြစ်ကြပါစေ။

ချစ်သော မေမေ

1996, 1997, 1998, 1999, 2000, 2001, 2002, 2003, 2004, 2005, 2006, 2007, 2008, 2009, 2010, 2011, 2012, 2013, 2014, 2015, 2016, 2017, 2018, 2019, 2020, 2021, 2022, 2023, 2024, 2025, 2026, 2027, 2028, 2029, 2030, 2031, 2032, 2033, 2034, 2035, 2036, 2037, 2038, 2039, 2040, 2041, 2042, 2043, 2044, 2045, 2046, 2047, 2048, 2049, 2050, 2051, 2052, 2053, 2054, 2055, 2056, 2057, 2058, 2059, 2060, 2061, 2062, 2063, 2064, 2065, 2066, 2067, 2068, 2069, 2070, 2071, 2072, 2073, 2074, 2075, 2076, 2077, 2078, 2079, 2080, 2081, 2082, 2083, 2084, 2085, 2086, 2087, 2088, 2089, 2090, 2091, 2092, 2093, 2094, 2095, 2096, 2097, 2098, 2099, 2100, 2101, 2102, 2103, 2104, 2105, 2106, 2107, 2108, 2109, 2110, 2111, 2112, 2113, 2114, 2115, 2116, 2117, 2118, 2119, 2120, 2121, 2122, 2123, 2124, 2125, 2126, 2127, 2128, 2129, 2130, 2131, 2132, 2133, 2134, 2135, 2136, 2137, 2138, 2139, 2140, 2141, 2142, 2143, 2144, 2145, 2146, 2147, 2148, 2149, 2150, 2151, 2152, 2153, 2154, 2155, 2156, 2157, 2158, 2159, 2160, 2161, 2162, 2163, 2164, 2165, 2166, 2167, 2168, 2169, 2170, 2171, 2172, 2173, 2174, 2175, 2176, 2177, 2178, 2179, 2180, 2181, 2182, 2183, 2184, 2185, 2186, 2187, 2188, 2189, 2190, 2191, 2192, 2193, 2194, 2195, 2196, 2197, 2198, 2199, 2200, 2201, 2202, 2203, 2204, 2205, 2206, 2207, 2208, 2209, 2210, 2211, 2212, 2213, 2214, 2215, 2216, 2217, 2218, 2219, 2220, 2221, 2222, 2223, 2224, 2225, 2226, 2227, 2228, 2229, 2230, 2231, 2232, 2233, 2234, 2235, 2236, 2237, 2238, 2239, 2240, 2241, 2242, 2243, 2244, 2245, 2246, 2247, 2248, 2249, 2250, 2251, 2252, 2253, 2254, 2255, 2256, 2257, 2258, 2259, 2260, 2261, 2262, 2263, 2264, 2265, 2266, 2267, 2268, 2269, 2270, 2271, 2272, 2273, 2274, 2275, 2276, 2277, 2278, 2279, 2280, 2281, 2282, 2283, 2284, 2285, 2286, 2287, 2288, 2289, 2290, 2291, 2292, 2293, 2294, 2295, 2296, 2297, 2298, 2299, 2300, 2301, 2302, 2303, 2304, 2305, 2306, 2307, 2308, 2309, 2310, 2311, 2312, 2313, 2314, 2315, 2316, 2317, 2318, 2319, 2320, 2321, 2322, 2323, 2324, 2325, 2326, 2327, 2328, 2329, 2330, 2331, 2332, 2333, 2334, 2335, 2336, 2337, 2338, 2339, 2340, 2341, 2342, 2343, 2344, 2345, 2346, 2347, 2348, 2349, 2350, 2351, 2352, 2353, 2354, 2355, 2356, 2357, 2358, 2359, 2360, 2361, 2362, 2363, 2364, 2365, 2366, 2367, 2368, 2369, 2370, 2371, 2372, 2373, 2374, 2375, 2376, 2377, 2378, 2379, 2380, 2381, 2382, 2383, 2384, 2385, 2386, 2387, 2388, 2389, 2390, 2391, 2392, 2393, 2394, 2395, 2396, 2397, 2398, 2399, 2400, 2401, 2402, 2403, 2404, 2405, 2406, 2407, 2408, 2409, 2410, 2411, 2412, 2413, 2414, 2415, 2416, 2417, 2418, 2419, 2420, 2421, 2422, 2423, 2424, 2425, 2426, 2427, 2428, 2429, 2430, 2431, 2432, 2433, 2434, 2435, 2436, 2437, 2438, 2439, 2440, 2441, 2442, 2443, 2444, 2445, 2446, 2447, 2448, 2449, 2450, 2451, 2452, 2453, 2454, 2455, 2456, 2457, 2458, 2459, 2460, 2461, 2462, 2463, 2464, 2465, 2466, 2467, 2468, 2469, 2470, 2471, 2472, 2473, 2474, 2475, 2476, 2477, 2478, 2479, 2480, 2481, 2482, 2483, 2484, 2485, 2486, 2487, 2488, 2489, 2490, 2491, 2492, 2493, 2494, 2495, 2496, 2497, 2498, 2499, 2500, 2501, 2502, 2503, 2504, 2505, 2506, 2507, 2508, 2509, 2510, 2511, 2512, 2513, 2514, 2515, 2516, 2517, 2518, 2519, 2520, 2521, 2522, 2523, 2524, 2525, 2526, 2527, 2528, 2529, 2530, 2531, 2532, 2533, 2534, 2535, 2536, 2537, 2538, 2539, 2540, 2541, 2542, 2543, 2544, 2545, 2546, 2547, 2548, 2549, 2550, 2551, 2552, 2553, 2554, 2555, 2556, 2557, 2558, 2559, 2560, 2561, 2562, 2563, 2564, 2565, 2566, 2567, 2568, 2569, 2570, 2571, 2572, 2573, 2574, 2575, 2576, 2577, 2578, 2579, 2580, 2581, 2582, 2583, 2584, 2585, 2586, 2587, 2588, 2589, 2590, 2591, 2592, 2593, 2594, 2595, 2596, 2597, 2598, 2599, 2600, 2601, 2602, 2603, 2604, 2605, 2606, 2607, 2608, 2609, 2610, 2611, 2612, 2613, 2614, 2615, 2616, 2617, 2618, 2619, 2620, 2621, 2622, 2623, 2624, 2625, 2626, 2627, 2628, 2629, 2630, 2631, 2632, 2633, 2634, 2635, 2636, 2637, 2638, 2639, 2640, 2641, 2642, 2643, 2644, 2645, 2646, 2647, 2648, 2649, 2650, 2651, 2652, 2653, 2654, 2655, 2656, 2657, 2658, 2659, 2660, 2661, 2662, 2663, 2664, 2665, 2666, 2667, 2668, 2669, 2670, 2671, 2672, 2673, 2674, 2675, 2676, 2677, 26

နိဒါန်း

သုံးဆယ့်ရှစ်ဖြာ မင်္ဂလာတရားတော်တွေကို မြတ်စွာဘုရားက ဟောကြားတော်မူခဲ့ပါတယ်။ မြတ်စွာဘုရားဟာ သာဝတ္ထိပြည် အနာထပိဏ် သူဌေး ဆောက်လုပ်လှူဒါန်းတဲ့ ဇေတဝန်ကျောင်းတော်မှာ သီတင်းသုံးနေစဉ် အမျိုးအမည် မထင်ရှားဘဲ နှစ်လိုဖွယ်အဆင်းရှိတဲ့ နတ်သားတစ်ပါးဟာ သန်းခေါင်ယံအချိန်အခါမှာ ကိုယ်ရောင်ကိုယ်ဝါ တောက်ပစွာနဲ့ မြတ်စွာဘုရားထံ ချဉ်းကပ်ပြီး ရိုသေစွာ ရှိခိုးရင်း ဂါထာစကားနဲ့ လျှောက်ထားခဲ့ပါတယ်။

“များစွာသော နတ်တို့သည်လည်းကောင်း၊ လူတို့သည်လည်းကောင်း၊ နိဗ္ဗာန်ချမ်းသာကို လိုချင်တောင့်တကုန်သည်ဖြစ်၍ စီးပွားချမ်းသာခြင်း၏ အကြောင်းရင်းဖြစ်သော မင်္ဂလာတို့ကို ကျင့်ကြံအားထုတ်ရန် အလိုငှာ မြတ်သော မင်္ဂလာတရားတော်ကို သတ္တဝါအပေါင်းအား ဟောကြားပေးတော်မူပါလော့”လို့ လျှောက်ထားတဲ့အတွက် မြတ်စွာဘုရားက ဟောကြားတော်မူခဲ့တဲ့ တရားတော် သုံးဆယ့်ရှစ်ပါး ဖြစ်ပါတယ်။

ကလေးတို့အားလုံး သေသေချာချာ မှတ်သားကျင့်ကြံအားထုတ်နိုင်ကြရအောင် ရည်ရွယ်ပြီး ဒီစာအုပ်ကလေးကို ပြုစုရေးသားခဲ့ခြင်း ဖြစ်ပါတယ်။

သားတို့သမီးတို့ ကိုယ်စိတ်နှလုံး ချွင်လန်းချမ်းမြေ့စွာ ကျန်းမာလန်းဖြာ၍ တက်တက်ကြွကြွ လှလှပပဘဝကလေးများကို ရရှိပိုင်ဆိုင်နိုင်ကြပါစေ။

မင်္ဂလာပါ ကလေးတို့ရေ။

စာရေးသူ
အန်တီ ဖြိုးသာရ

1. What is the purpose of the document?
 2. What are the main points of the document?
 3. What are the key findings of the document?
 4. What are the conclusions of the document?
 5. What are the recommendations of the document?

1. 2019. gada 1. ceturksnī, salīdzinot ar 2018. gada 4. ceturksni, samazinājās
 dzimstspēja, bet palielinājās mirstspēja.

[illegible]

product 20300

၁။ အသေဝနာစ ဗာလာနံ

[လူမိုက်ကို မပေါင်းသင်း မဆည်းကပ်ခြင်း]

ကလေးတို့ရေ...

လောကကြီးမှာ လူမိုက်တွေ အများကြီးရှိတယ်နော်။ လူမိုက်ဆိုတာ ဘယ်လိုလူမျိုးတွေကို ခေါ်သလဲလို့ ကလေးတို့ ပထမဆုံး သိထားရလိမ့်မယ်။ လူမိုက်နဲ့ လူလိမ္မာကို ကလေးတို့ ခွဲခြားနိုင်ရလိမ့်မယ်။

သာမန်အားဖြင့် ဆိုရင်တော့ လူမိုက်ဆိုတာ ရိုင်းစိုင်းကြမ်းကြုတ်ပြီး ဆိုးသွမ်းဘောပေနေသူမျိုးပေါ့။ လူလိမ္မာကတော့ ယဉ်ကျေးသိမ်မွေ့ပြီး ရိုးသားကြိုးစားတဲ့သူပဲလေ။ ဒါပေမဲ့ ကလေးတို့ရေ လူမိုက်တွေဟာ တစ်ခါတစ်ရံမှာ လူလိမ္မာဟန်ဆောင်ပြီး လောကကြီးထဲမှာ ခပ်တည်တည်နေတတ်ကြတယ်။ ခွဲခြားသိနိုင်ဖို့ မလွယ်လှဘူးကွယ်။

ဒါပေမဲ့ ကလေးတို့ တိုင်းတာကြည့်နိုင်မယ့် ပေတံကို မြတ်စွာဘုရားက ပေးသနားထားခဲ့ပြီးသားပါ။ “သီလ”ဆိုတဲ့ ပေတံပေါ့ကွယ်။ ကလေးတို့ ငါးပါးသီလကို ရွတ်ဆိုဖူးကြတယ် မဟုတ်လား။ သီလငါးပါးကို မလုံခြုံသူဟာ လူမိုက်ပါပဲ ကလေးတို့ရယ်။

သူတစ်ပါးရဲ့ အသက်ကို သတ်ဖြတ်ခြင်းဆိုတာ မိုက်မဲမှုတစ်ခုပါပဲ။ အလွန်ကြီးလှတဲ့ ဆင်တစ်ကောင်မှာ အသက်ရှိသလို အလွန်သေးငယ်လှတဲ့ ပုရွက်ဆိတ်ကလေးမှာလည်း အသက်ရှိတယ်နော်။ ကလေးတို့ကိုယ်တိုင်

သေရမှာကြောက်သလို သူတို့ခမျာလည်း ကြောက်ရှာမှာပဲ။ အဲဒီလို ကိုယ်ချင်းစာတွေပြီး ရှောင်ကြဉ်တတ်သူဟာ လူလိမ္မာပေါ့။ လူမိုက်ကလေးတွေကတော့ လေးခွကိုင်၊ လေသေနတ်ပစ်နဲ့ သတ္တဝါတွေရဲ့ အသက်ကို အလကားနေရင်း ရန်ရှာတတ်ကြတယ်။

ကလေးတို့ ကိုယ်တိုင်ရှောင်ကြဉ်ကြရမယ့် အပြင် အဲဒီလို လူမိုက်လေးတွေကို မပေါင်းမိဖို့လည်း ဆင်ခြင်ရမယ်နော်။ ခိုးတတ်တဲ့ သူငယ်ချင်းနဲ့ ပေါင်းသင်းမိရင် သူ့ဆီက ခိုးဝှက်တတ်တဲ့ အကျင့်တွေ ကလေးဘို့ ဆီမှာ ကူးစက်လာလိမ့်မယ်။ ဥပမာ မုန့်ဆိုင်က မုန့်တွေ ခိုးစားတတ်တဲ့ ကလေးတစ်ယောက်နဲ့ ပေါင်းမိတဲ့အခါ “ရှေ့ မင်းလည်း တစ်ခုစား၊ ငါ့ကို မတိုင်နဲ့နော်” ဆိုပြီး မဲဆွယ်လာလိမ့်မယ်။ အဲဒီအခါ ကလေးပါ ရောပြီး သူ့ခိုးဖြစ်သွားတာပေါ့။ ပိုင်ရှင်မသိအောင် ယူတယ်ဆိုတာ ခိုးတာ ဖြစ်တယ်။ အင်မတန်ရှက်စရာကောင်းတဲ့ စရိုက်ဆိုးဖြစ်တယ်။ ကြီးတဲ့ အထိ အကျင့်ပါသွားခဲ့ရင် စာရိတ္တညံ့ဖျင်းတဲ့ အောက်တန်းကျသူဘဝ ရောက်သွားလိမ့်မယ်။ ဒါကြောင့် အဲဒီလို လူမိုက်ကိုလည်း ရှောင်ရမယ်နော်။

လိမ်ညာခြင်းဆိုတာလည်း မိုက်မဲမှုဖြစ်တယ် ကလေးတို့ရေ။ မိမိကိုယ်ကို မှားမှန်းသိရင် ဝန်ခံရဲရတယ်။ ပြုပြင်ရဲရတယ်။ သတ္တိရှိရတယ်။ လူကြီးမိဘ ဆရာတို့ရဲ့ ဆုံးမတာကို နာခံတတ်ရတယ်။ လိမ်ညာတတ်တဲ့ လူမိုက်ကလေးတွေကို ပေါင်းသင်း အတုမယူမိပါစေနဲ့။ လိမ်ညာတယ်ဆိုတာ ဘယ်တော့မှ ကြာကြာမခံဘူး။ အညာပေါ်သွားရင် ရှက်စရာ အလွန်ကောင်းတယ်။ ကိုယ်မှန်တယ်ထင်လို့ လုပ်မိတာ မှားသွားရင် မရှက်ရဘူး။ ဒါဟာ တို့များရဲ့မြတ်စွာဘုရား ဟောကြားတော်မူခဲ့တဲ့ မင်္ဂလာတရားတော် တစ်ပါးပဲ။

လူမိုက်ကို ပေါင်းသင်းမိလို့ ဒုက္ခရောက်ရတဲ့ ရာဇဝင်တွေ၊ ပုံပြင်တွေ အများကြီးရှိတယ်နော်။ အန်တီကတော့ ကလေးတို့ နားလည်နိုင်မယ့် စကားလေးတွေနဲ့ပဲ ရှင်းပြချင်တယ်။ လောကမှာ လူမိုက်တွေ အများကြီး ရှိတယ်။ သီလ သမာဓိပေါ် အခြေခံပြီး ခွဲခြားပေါင်းသင်းပါ။

အောက်ပါတို့ဟာ မပေါင်းအပ်တဲ့ လူမိုက်တွေဖြစ်တယ် မှတ်ထားကြပါနော်။

- မကောင်းမှုကို တိုက်တွန်းတတ်သူ
- ကောင်းမှုကို တားဆီးတတ်သူ
- ဆဲရေးတိုင်းထွာတတ်သူ
- ကျေးဇူးမသိတတ်သူ
- လိမ်ညာတတ်သူ
- ဆုံးမခြင်းကို မနာခံတတ်သူ
- အတင်းပြောတတ်သူ
- အရက်သောက်တတ်သူ
- စာရိတ္တချို့တဲ့သူတွေပါပဲ။

မိုက်သောသူနဲ့ အနေကြာရင် မိမိပါ လူမိုက်ဖြစ်မှာမို့ ဝေးဝေးက
ရှောင်ရမယ်။ မင်္ဂလာရှိအောင် နေတတ်ကြပါ ကလေးတို့ရေ။

၂ ပဏ္ဍိတာနန္ဒ သေဝနာ

[ပညာရှိသောသူတို့ကို ဖိုဝဲဆည်းကပ်ရခြင်း]

ကလေးတို့ရေ...

ဒီမင်္ဂလာတရားတော်ကတော့ ရှင်းရှင်းလင်းလင်းမို့ ကလေးတို့ သဘောပေါက် နားလည်နိုင်ကြမှာပါ။ ကလေးတို့ ကြားဖူးတဲ့ ပုံပြင်လေးတွေ အများကြီးရှိမှာပေါ့။ ပုံပြင်ထဲမှာ ပညာရှိကိုရွှေယုန်၊ ပညာရှိ ဦးဇီးကွက်တို့ဟာ ဇာတ်လိုက်တွေ ဖြစ်တတ်ကြတယ်။

တကယ် လူ့လောကကြီးထဲမှာကတော့ ပညာရှိဆိုတာ ဉာဏ်အမြော်အမြင်ရှိသူကို ဆိုလိုတာပေါ့။ ဘယ်သူတွေလို့များ ကလေးတို့ နားလည်ထားသလဲ။ မြတ်စွာဘုရားက စကြရအောင်နော်။ မြတ်စွာဘုရားဟာ လူသားတွေအတွက် များစွာသော ဒေသနာတွေကို ဟောကြားခဲ့တယ်။ တရားတော်တွေအဖြစ် ရဟန်းသံဃာတွေကတစ်ဆင့် ဆုံးမသွန်သင် ပြကြတယ်။ အဲဒီကမှ မိဘနဲ့ဆရာတွေက ကလေးတို့တစ်တွေကို ပြန်ပြီး နည်းလမ်းညွှန်ပြကြတယ်။

ကလေးတို့ဟာ လောကကြီးထဲကို အခုမှ စတင်ဝင်ရောက်လာတဲ့ လူမမယ်လေးတွေ ဖြစ်တယ်။ ကလေးတို့ မသိတာတွေအများကြီးပေါ့။ အဲဒီတော့ ဘုရား၊ တရား၊ သံဃာ၊ မိဘ၊ ဆရာတို့ရဲ့ ဆုံးမလမ်းပြမှုတွေကို လိုက်နာကျင့်ကြံကြဖို့ လိုတယ်နော်။ ကလေးတို့ဆီမှာ ရှိနေတတ်တဲ့ စူးစမ်းချင်စိတ်၊ လေ့လာချင်စိတ်၊ သိချင် တတ်ချင်စိတ်တွေဟာ ကောင်းမွန်

တဲ့ဆန္ဒတွေ ဖြစ်ပါတယ်။ ဒါပေမဲ့ ပညာရှိတို့ရဲ့ သတိပေးစကားအပေါ်မှာ ဆင်ခြင်လိုက်နာကြရမယ် ကလေးတို့ရေ။

ပညာရှိတစ်မျိုး ရှိသေးတယ်။ အဲဒါကတော့ စာအုပ်စာပေတွေပဲ။ ကလေးတို့ရဲ့ ကျောင်းသင်ခန်းစာထဲမှာ အသိပညာတွေ အများကြီး ရှိပါတယ်။ ကလေးတို့ လိုက်နာ မှတ်သားကြရမယ်။ ကျောင်းက စာအုပ်တွေ အပြင် အပြင်က ဗဟုသုတဖြစ်မယ့် ပညာပေးစာအုပ်တွေကိုလည်း ဖတ်မှတ် တတ်တဲ့အကျင့်ကို မွေးမြူရမယ်။ စာအုပ်တွေဟာ ပညာရှိများစွာရဲ့ ဦးနှောက်က ထွက်ပေါ်လာတဲ့အသိ၊ အတွေ့အကြုံကပေးလာတဲ့ အကြောင်း တရားတွေ ဖြစ်တယ်။ ကလေးတို့က စဉ်းစားတွေးခေါ် လိုက်နာကြရမယ်။

ကလေးတို့မှာ ရှိနေနိုင်တဲ့ မာနလေးတွေကိုတော့ ဆင်ခြင်ဖို့ လိုသေး တယ်နော်။ လူ့အောက်ကြို့လို့ ပိမသေနိုင်ဘူးဆိုတာ ကလေးတို့ နားလည် ကြပါ။ ကိုယ်က မသိလို့ မေးကြည့်ရမှာကို ဘယ်တော့မှ မရှက်ပါနဲ့။ မတွန့်ဆုတ်ပါနဲ့။ မိမိထက် ပိုပြီးတော်သူ၊ တတ်သူထဲမှာ တပည့်ခံဖို့ ဝန်ခံလေးပါနဲ့။ လူဆိုတာ ဘယ်သူမှ ဓွေးကတည်းက တတ်လာ၊ တော်လာ ကြတာ မဟုတ်ဘူး။ ကိုယ့်ကိုယ်ကိုယ် ကြိုးစားတည်ဆောက်ကြရတာပဲ။ မသိတာမေး၊ မစင်တာကို ဆေးရမယ်။

တချို့များကတော့ စာသင်တာတောင်မှ စာတော်တဲ့သူ အနားမှာ ကပ်ထိုင်ချင်တတ်ကြတယ်။ ဒါဟာ အမှန်တရားပဲ။ ဒါမှလည်း သူ့ဆီက နည်းလမ်းတွေကို အတုယူနိုင်မယ်။

ကလေးတို့ နောက်ထပ် သိထားဖို့ကတော့ ပညာတတ်နဲ့ ပညာရှိ ဆိုတဲ့ ဝေါဟာရနှစ်ခုပဲ။ ပညာတတ်နဲ့ ပညာရှိဟာ မတူဘူးနော်။ ပညာ တတ်သူတိုင်းဟာ ပညာရှိမဖြစ်ဘူး။ ဒါပေမဲ့ ပညာရှိသူတိုင်းကတော့ ပညာတတ်ကြတယ်။

တချို့ဟာ ပညာတွေတော့ စုံလင်အောင်တတ်ပါရဲ့။ ဒါပေမဲ့ အမေမှာ မှာတဲ့အတိုင်းဆိုသလို သူ့ရဲ့ဉာဏ်ကို အသုံးပြုပြီး ဘာမှ မကွန့်မြူး တတ်တော့ ပညာတွေတတ်ပေမယ့် သူတစ်ပါးရဲ့ အစေအပါးဘဝမှာပဲ တစ်သက်လုံးနေသွားကြရတယ်။ ပညာရှိတဲ့ သူတွေကတော့ တတ်ထားတဲ့ ပညာတွေကို ကိုယ်ပိုင်ဉာဏ်နဲ့ ဆင်ခြင်သုံးသပ် တီထွင်ကြဆဲပြီး ဘဝ

တွေကို တည်ဆောက်ကြတယ်။ အဲသည်လို လူမျိုးတွေကြောင့်လည်း ကမ္ဘာကြီးဟာ တစ်နေ့တခြား တိုးတက်ပြောင်းလဲ လာတာပေါ့။

ပညာရှိတွေရဲ့ စွမ်းရည်တွေသာမရှိရင် တို့များဟာ ကျောက်ခေတ် မှာပဲ ရှိနေကြဦးမှာပဲ။ ဒါကြောင့် ပညာတတ်ဖြစ်အောင် ကြိုးစားပြီး အဲဒီကမ္ဘာ့စံဆင့် ပညာရှိဘဝကို ရောက်အောင် ကြံဆောင်ကြဖို့ လိုပါတယ်။ ဒီအတွက် ပညာရှိများစွာကို ချဉ်းကပ်လေ့လာအတုယူရမယ်။ ပြီးရင် ကိုယ်ပိုင်ဉာဏ်နဲ့ အားထုတ်ရမယ်။

အဲဒါဟာ တို့များရဲ့ မြတ်စွာဘုရားဟောကြားခဲ့တဲ့ မင်္ဂလာတစ်ပါးပဲ ကလေးတို့ရေ။

၃။ ပူဇာစ ပူဇနေယျာနံ [ပူဇော်ထိုက်သူကို ပူဇော်ရခြင်း]

ကလေးတို့ရေ...

ပူဇော်ထိုက်သူဆိုတာ ဘယ်လိုလူတွေပါလဲ၊ သိကြသလား။ ပထမ ဦးဆုံးပြောရရင် အနန္တော အနန္တ ငါးပါး ဖြစ်ပါတယ်။ ဗုဒ္ဓဂုဏော အနန္တော၊ ဓမ္မဂုဏော အနန္တော၊ သံဃဂုဏော အနန္တော၊ မာတာပီတဂုဏော အနန္တော၊ အာစရိယဂုဏော အနန္တောရယ်လို့ ဘုရား၊ တရား၊ သံဃာ၊ မိဘနဲ့ ဆရာတို့ကို ဦးချပူဇော်ကြရမယ်။

မိမိအပေါ် ကျေးဇူးတစ်စုံတစ်ရာ ပြုဖူးသူဟာ ပူဇော်ထိုက်သူပါပဲ ကလေးတို့ရေ။ ကလေးတို့ စားရေးသောက်ရေးအတွက် ချက်ပြုတ်ပေးသူက အစ ကလေးတို့ နေထိုင်မကောင်းတဲ့အခါ ပြုစုကုသပေးတဲ့ ဆရာဝန်ကြီး တွေအထိ ပူဇော်ထိုက်သူ ကျေးဇူးရှင်တွေ ဖြစ်တယ်။

အခကြေးငွေ ပေးရသည်ဖြစ်စေ၊ မပေးရသည်ဖြစ်စေ ကျေးဇူးဆိုတာ ငွေကြေးနဲ့ တိုင်းတာလို့ မရဘူးနော်။ ဘာဖြစ်လို့လဲဆိုတော့ လူတွေမှာ စားဝတ်နေရေးဆိုတာ ရှိတယ်။ ထိုက်သင့်သောစီးပွားကို ရှာဖွေနေကြ ရတယ်။ ဒါကြောင့် သင့်တင့်တဲ့ ကျေးဇူးကြေးဆိုတာ ရှိရမယ်။ ကလေး တို့ရော ကြီးပြင်းလာတဲ့အခါ ကလေးတို့ရဲ့ပညာတွေကို ပြန်လည်ဒါနပြု မှာလား။ ထိုက်တန်အောင် တောင်းယူမှာလား။ အရေးကြီးတာက ငွေ ပေးရတာပဲဆိုတဲ့ မာနမျိုးနဲ့ ကျေးဇူးရှိသူကို မပြစ်မှားမိစေဖို့ သတိနဲ့ ဆင်ခြင်ပါ ကလေးတို့ရေ။

ဘယ်မိဘကမှ သားသမီးဆီက ပြန်ရကောင်းစေလို့ မမျှော်လင့်တတ်ကြဘူး။ ဘယ်ဆရာသမားမဆို တပည့်တွေဆီက တုံ့ပြန်မှုကို ရည်ရွယ်ပြီး မသင်ကြားတတ်ကြပါဘူး။ ဒါပေမဲ့ ကျေးဇူးသိတတ်စွာ ပူဇော်ကန်တော့ခြင်းကိုတော့ ပီတိနဲ့ ခံယူချင်တတ်ကြစမြဲပါပဲ။ အသပြာထက် သိတတ်မှုကို ပိုပြီးဂုဏ်ယူမက်မောကြပါတယ်။ ကလေးတို့ အဲဒီဘဝကိုရောက်မှ ပိုပြီး ကိုယ်ချင်းစာတတ်လိမ့်မယ်။

သက်ကြီးဝါကြီးတွေကို ပူဇော်ကန်တော့ခြင်းဟာလည်း ကောင်းမြတ်သော မင်္ဂလာဖြစ်တယ်။ အသက်အရွယ် အိုမင်းလာတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တွေဟာ ကလေးတို့လို လှုပ်ရှားရုန်းကန်နိုင်တဲ့ စွမ်းရည်တွေ မရှိတော့ဘူး။ သူတို့မှာ အားအင်တွေ ကုန်ခမ်းနေကြပြီ။ အဲဒီလို အချိန်မှာ သူတို့လိုအပ်တဲ့ ဆေးဝါးအစားအသောက်တွေနဲ့ ပူဇော်ကန်တော့မယ်ဆိုရင် သူတို့အတွက် အကျိုးရှိသလို ကလေးတို့အတွက်လည်း ကုသိုလ်တွေ အများကြီး ရမှာပဲ။

ပူဇော်ထိုက်သူ နောက်တစ်မျိုးကတော့ အများကောင်းကျိုး သယ်ပိုးထမ်းရွက်ခဲ့ကြတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်ထူးပုဂ္ဂိုလ်မြတ်တွေပါပဲ။ တို့များဟာ လွတ်လပ်ရေးကို အရယူပေးခဲ့တဲ့ အာဇာနည်ပုဂ္ဂိုလ်ကြီး ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းကို ဘယ်သောအခါမျှ မမေ့ကြဘူး။ နှစ်စဉ်အာဇာနည်နေ့ ရောက်တိုင်း သတိတရ ပူဇော်ဂါရဝပြုကြရတယ် မဟုတ်လား။ အဲသည်လိုပဲ ပြည်သူကို အလုပ်အကျွေးပြုတဲ့ အနုပညာရှင်ကြီးတွေကိုလည်း ပူဇော်ဂါရဝပြုလေ့ရှိကြတယ်။ ဒါဟာ မင်္ဂလာတရားတော်ပါပဲ။

ကလေးတို့ ကျောင်းတွေမှာ နှစ်စဉ်ကျင်းပမြဲဖြစ်တဲ့ အာစရိယပူဇော်ပွဲဟာလည်း မင်္ဂလာရှိသော ပွဲတော်ပါပဲ။ ဆရာတို့အပေါ် ပြုမူပြစ်မှားမိသမျှ ဝန်ချတောင်းပန်ရင်း ပူဇော်ကန်တော့ကြရတာ မဟုတ်လား။ အချို့ကျောင်းကြီးတွေမှာဆိုရင် ကျောင်းသားဟောင်းကြီးတွေက အရွယ်ကြီးရင့်ကြကုန်ပြီဖြစ်တဲ့ ဆရာ/ ဆရာမဟောင်းကြီးတွေကို တစ်နှစ်တစ်ခါ စုစည်းစည်း ပူဇော်ကန်တော့ကြတယ်။

ကလေးတို့ရေ ပူဇော်ထိုက်သူကို ပူဇော်ခွင့် ရရှိဖို့ဆိုတာက မလွယ်လှပါဘူး။ ကံတရားက ဖန်တီးပေးမှရတယ်။ တချို့များဆို မိဘကို ပူဇော်ကန်တော့ချင်တာတောင်မှ ကန်တော့ခံမယ့် မိဘတွေ မရှိရှာတော့ဘူး။

ကလေးများအတွက် သုံးဆယ့်ရှစ်ဖြာမင်္ဂလာ

၁၇

ဒါကြောင့် မိဘတွေ သက်ရှိထင်ရှား ရှိစဉ်မှာ ပူဇော်ကန်တော့ကြဖို့ မမေ့
ကြနဲ့ ကလေးတို့ရေ။

ပူဇော်ထိုက်သောသူတို့ကို ပူဇော်ရခြင်းအားဖြင့် ကောင်းမြတ်သော
မင်္ဂလာကို ရရှိနိုင်အောင် အားထုတ်ကြပါ။

၄။ ပတိရူပ ဒေသဝါသောစ

[သင့်တင့်လျောက်ပတ်သော အရပ်၌နေခြင်း]

ကလေးတို့ရေ...

နောက်ထပ်မင်္ဂလာတစ်ပါးကတော့ သင့်တင့်လျောက်ပတ်သော အရပ်၌ နေခြင်းကို ခေါ်တယ်ကွယ်။ ကလေးတို့ နားလည်အောင် အန်တီ ရှင်းပြမယ်နော်။

ကလေးတို့ “ဒူးနေရာဒူး၊ တော်နေရာ တော်”ဆိုတာ ကြားဖူးသလား။ လူဆိုတာ ကိုယ်နဲ့သင့်တင့်တဲ့နေရာမှာ နေတတ်ရတာကို ဆိုလိုတာပဲ။ ကလေးတို့အိမ်မှာ ဘုရားစင်ရှိတယ်နော်။ ဘုရားစင်ဆိုတာ အမြင့်မှာ ရှိရတယ်။ မြတ်စွာဘုရားထက် မြင့်မြတ်တဲ့အရာ လောကမှာ မရှိဘူး။ မိသားစု ဓာတ်ပုံတွေကို ဘယ်တော့မှ ဘုရားစင်ရဲ့ အမြင့်နေရာမှာ မချိတ်ရဘူး။

လူလူချင်းမှာလည်း သည်လိုပဲ ရှိတယ်။ သားသမီးတွေဟာ မိဘရဲ့ အမြင့်မှာ မထိုင်ရဘူး။ မိဘထက် ဦးစွာ မသောက်ရဘူး။ ဦးချပြီး စားသုံးကြရတယ်နော်။ အသက်ငယ်သူဟာ အသက်ကြီးသူရဲ့ အထက်မှာ မနေရဘူး။ အဲဒီလို နေထိုင်ခြင်းဟာ ကျက်သရေမင်္ဂလာ မရှိဘူး။

ကလေးတို့ ရုံး၊ ဌာနတွေကို ရောက်ဖူးကြသလား။ ရာထူးကြီးသူနဲ့ ရာထူးငယ်သူတွေဟာ တန်းတူ မထိုင်ကြရဘူး။ မြင့်မြတ်တဲ့ ရဟန်းသံဃာတော်တွေဟာ လူတွေရဲ့ အထက်မှာ ထိုင်ကြရတယ်။ ဒါဟာ အသက်အရွယ်နဲ့ မပတ်သက်ဘူး။ ဒီတော့ လူမှာ သူ့နေရာနဲ့သူ၊ သူ့ဘဝနဲ့သူ

သတ်မှတ်ပေးထားတာတွေ ရှိတယ်။ ကိုယ့်နေရာကိုယ် နေတတ်ရမယ်။ ကိုယ်နဲ့ သက်ဆိုင်တဲ့ အလုပ်ကိုပဲ လုပ်ရတယ်။ သူတစ်ပါး အခွင့်မပြုတဲ့ ကိစ္စမှာ မစပ်စုရဘူး။ ဝင်မပါရဘူး။ အဲဒါဟာ လူ့ကျင့်ဝတ်တစ်မျိုး ဖြစ်တယ်။

အိမ်မှာလည်း မိဘချင်း စကားပြောကြတဲ့အခါမှာပဲဖြစ်ဖြစ်၊ လူကြီးတွေ ဆွေးနွေးငြင်းခုံကြတဲ့ အခါမှာပဲဖြစ်ဖြစ် ကလေးတို့က ဝင်မပါကြရဘူး။ ဝင်မပြောကြရဘူးနော်။ အဲဒါ ကလေးတို့ရဲ့ အလုပ်မှ မဟုတ်ဘဲ။ ကလေးတို့ဟာ ကျောင်းသူကျောင်းသားတွေသာ ဖြစ်တယ်။ ကလေးတို့ ကျောင်းမှန်မှန်တက်ရမယ်၊ စာမှန်မှန် ကျက်ရမယ်၊ ကစားချိန်မှာ ကစားရမယ်။ အိပ်ချိန်မှာ အိပ်ရလိမ့်မယ်။ ကဲ... ဘယ်လောက်စိတ်ချမ်းသာ ပျော်ရွှင်စရာ ကောင်းသလဲ။ အဲဒါ ကျက်သရေမင်္ဂလာတစ်မျိုးပေါ့။

ကိုယ်နဲ့ မပတ်သက် မအံ့စပ်တဲ့နေရာတွေကို သွားမယ်၊ လာမယ် ဆိုရင် အန္တရာယ် တစ်မျိုးမျိုးနဲ့ ရင်ဆိုင်ရတက်တယ်။ ‘အသွားမတော် တစ်လှမ်း’ဆိုတဲ့အတိုင်း မသင့်တော်တဲ့ နေရာကို ခြေတစ်လှမ်းသွားမိရုံနဲ့ ဘေးသင့်တာမျိုးပေါ့ကွယ်။ သတိထားကြရမယ်နော်။

အိမ်မှာမွေးထားတဲ့ တိရစ္ဆာန်တွေကို ကိုယ်နဲ့အတူတူ မသိပ်ရဘူး။ ကြောင်တွေ၊ ခွေးတွေမှာရှိတဲ့ ပိုးမွှားတွေဟာ ကလေးတို့အတွက် ဥပဒ်ဖြစ်စေတယ်။ ဘယ်လောက်ပဲချစ်ချစ် လူနဲ့ တိရစ္ဆာန်ဆိုတာ အဆင့်အတန်းချင်း လုံးဝမတူဘူး။ အတူတူနေခြင်းဟာ ကျက်သရေကို ယုတ်လျော့စေတယ်။

ဒါပေမဲ့ ကလေးတို့ မှတ်ထားရမှာ ရှိတယ်။ လူလူချင်းမှာတော့ နှိမ့်ချခွဲခြားမှု မရှိသင့်ဘူးဆိုတဲ့ အချက်ပဲ။ ကလေးတို့ အတန်းထဲမှာ ပြည့်စုံနိုင်မှု မရှိတဲ့ သူငယ်ချင်းကလေးတွေ ရှိပါလိမ့်မယ်။ သူတို့ကို နှိမ်းပါးလိုဆိုပြီး နေရာမပေး၊ မခေါ်မပြော မလုပ်ရဘူးနော်။ ဖေးမကူညီကြရမယ်။ တန်းတူညီတူ ဆက်ဆံရမယ်။

ကလေးတို့ရေ ခုလို ငယ်ရွယ်စဉ်ဘဝကတည်းက ကလေးတို့ဟာ ကိုယ်နဲ့ သင့်တင့်လျောက်ပတ်တဲ့ နေရာတစ်ခုကို ရည်ရွယ်ရွေးချယ်ထားကြပါ။ လူဆိုတာ ကိုယ့်ရဲ့တန်ဖိုးကို ကိုယ့်ဘာသာ သတ်မှတ်ကြရတာ

မျိုးပဲ။ ကိုယ်က တော်အောင်ကြိုးစားရင် ကိုယ့်ကို လူတော်အဖြစ် သတ်မှတ်
 ကြလိမ့်မယ်။ ကိုယ်က ကိုယ့်ကိုယ်ကိုယ် နှိမ့်ချအားငယ်နေရင် ဘယ်လိုမှ
 နေရာကောင်းကို ရနိုင်မှာ မဟုတ်ဘူး။ ကိုယ့်ကိုယ်ကိုယ် ဘာဖြစ်ချင်
 မှန်း မသိရင်တော့ ဘာမှ ဖြစ်လာမှာ မဟုတ်ဘူး ကလေးတို့ရေ။

လူတိုင်းဟာ ချမ်းသာပြည့်စုံတဲ့ နေရာမျိုးမှာ နေချင်ကြမှာပဲ။ ဒါပေမဲ့
 ဘဝဆိုတာ ပျော်ရာမှာ နေချင်မှ နေရတတ်တယ်။ ကြိုးစားနေတဲ့အချိန်မှာ
 ဆင်းရဲပင်ပန်းခံသင့်ရင် ခံရမယ်။ ဒီတော့ ကိုယ်ဘာလုပ်ရမယ်ဆိုတာသာ
 စဉ်းစားပါ။ ငါကြီးလာရင် ဘာဖြစ်ရမယ်ဆိုတဲ့ ရည်ရွယ်ချက်မျိုးထားပါ။
 ဖြစ်တာ မဖြစ်တာဟာ ကံတရားဖြစ်ပေမယ့် ကြိုးစားခြင်းဆိုတာ အလကား
 ဖြစ်မသွားပါဘူး။ ဇွဲ၊ လုံ့လ၊ ဝီရိယရှိရှိနဲ့သာ ပန်းတိုင်ကို ရောက်အောင်
 သွားကြပါ။

အဓိကကတော့ ပန်းတိုင်ရှိဖို့ပါပဲ။

၅။ ပုဗ္ဗေစ ကတပုညတာ [ရှေး၌ပြုအပ်သော ကောင်းမှုရှိခြင်း]

ကလေးတို့ရေ...

သည်တစ်ခါ ရှင်းပြမယ့် မင်္ဂလာတစ်ပါးကတော့ ကလေးတို့ရဲ့ ရှေးဘဝကုသိုလ်ကံနဲ့ ပတ်သက်တာမို့ နည်းနည်းလေးတော့ ဂရုစိုက်မှတ်သားကြပါ။

ရှေးဘဝကုသိုလ်ကံဆိုတာ ဘာကိုခေါ်သလဲဆိုရင် အန်တီတို့မမြင်ရတဲ့ ဟိုးဘဝဟောင်းက ပြုမှုခဲ့ဖူးတဲ့ ကုသိုလ်တွေကို ခေါ်တယ်။ ကလေးတို့ဟာ အရင့်အရင့်ဘဝတွေမှာ ကောင်းမှုတွေ ပြုခဲ့ကြလို့သာ အခုဘဝမှာ ခြေလက်အင်္ဂါ စုံစုံလင်လင်နဲ့ ပညာသင်ခွင့် ရနေကြတာပဲပေါ့။

တချို့ကလေးလေးတွေ တွေ့ဖူးကြသလား။ မွေးကတည်းက ကိုယ်အင်္ဂါချို့တဲ့ကြတယ်။ စကားမပြောတတ်ကြဘူး။ တချို့ကျတော့ လည်း မွေးပြီးကာမှ တစ်စုံတစ်ခုကြောင့် ချို့ယွင်းသွားကြတယ်။ အဲဒါ အကုသိုလ်ကံ အကျိုးပေါ့။ ဒါတွေဟာ တို့များ ဘာမှ မတတ်နိုင်တဲ့ အကျိုးတရားတွေပဲ။

ကလေးတို့ချင်းကိုပဲ ကြည့်ကြပါစို့။ တချို့ကလေးတွေရဲ့ မိဘတွေက ပြည့်စုံ ကြွယ်ဝကြတယ်။ ကလေးတွေ လိုချင်တာ ဝယ်ပေးနိုင်ကြတယ်။ တချို့ကလေးတွေရဲ့ မိဘတွေကတော့ အသင့်အတင့်ပဲ တတ်နိုင်ကြတယ်။ လူတန်းစေ့ရုံလောက်ပဲ ထားနိုင်ကြတယ်။ တချို့များကျတော့ ဆင်းရဲချို့တဲ့လွန်းတဲ့အတွက် အနိုင်နိုင် ရုန်းကန်ရှာဖွေပြီးမှ ကျောင်းကို

ပို့နိုင်ကြတယ်။ ဒါတွေဟာ ကလေးတို့ရဲ့ ရှေးဘဝကုသိုလ်ကံ အကျိုးပေးပဲပေါ့။

ရှေးဘဝက မင်္ဂလာတရားတော်တွေနဲ့အညီ ပြုကျင့်နေထိုင်ခဲ့သူတွေဟာ ဒီဘဝမှာ မင်္ဂလာရှိသောသူတွေ ဖြစ်လာကြတယ်။ ဒါကြောင့် ဒီဘဝမှာလည်း မိမိကိုယ်ကို မင်္ဂလာရှိအောင် နေထိုင်ကျင့်ကြံသွားကြမယ်ဆိုရင် နောင်ဘဝအတွက် လုံးဝပူပင်စရာ မရှိတော့ဘူး။

မမြင်နိုင်တဲ့ ဘဝဟောင်းက အကြောင်းတွေအတွက် စိတ်ပျက်အားငယ်နေလို့ အကျိုးမရှိနိုင်ဘူး ကလေးတို့ရေ။ မိမိရရှိထားတဲ့ ဘဝမှာသာ ကောင်းမွန်အောင် ကြိုးစားပါ။

လူတွေမှာ တချို့က ယောက်ျားဖြစ်ကြတယ်။ တချို့က မိန်းမဖြစ်ကြတယ်။ ဒါဟာ ကုသိုလ်ကံပဲ။ ဘယ်တတ်နိုင်ပါ့မလဲကွယ်။ ယောက်ျားဆိုတာ မြင့်မြတ်တယ်။ ဘုန်းရှိတယ်။ ဘုရားစေတီတွေမှာ မိန်းမတက်ခွင့် မရှိတဲ့နေရာတွေ ကလေးတို့ တွေ့ဖူးမှာပေါ့။ ယောက်ျားဆိုတာ ဘုရားဆုပန်ခွင့် ရှိသူတွေပဲလေ။ ဒါတွေဟာ ကံတရားသာဖြစ်တယ်။ လူက ပြုပြင်လို့ မရနိုင်ဘူး။ အရေးကြီးတာကတော့ လူရယ်လို့ ဖြစ်လာမှ လူတစ်ယောက် လုပ်သင့်တာကို လုပ်သွားဖို့ပါပဲ။

ကလေးတို့ ပညာသင်နေကြတယ်။ ဘာအတွက် သင်ကြတာလဲ၊ အဖေတွေ အမေတွေက သင်ခိုင်းလို့လား။ ဆရာ ဆရာမတွေက သင်ပေးနေလို့လား၊ ကိုယ်တိုင်ကပဲ ပညာတတ်ချင်လို့လား၊ သေသေချာချာ စဉ်းစားကြပါ။ လောကမှာ လုပ်သင့်တဲ့ အလုပ်ကို လုပ်ရတယ်ဆိုပေမယ့် ကိုယ်တိုင် ဆန္ဒရှိဖို့လည်း လိုတယ် ကလေးတို့ရေ။

ကလေးတို့ ကိုယ်တိုင်က ပညာတတ်မှဖြစ်မယ်၊ ပညာသင်မှ လူရာဝင်မယ်၊ ပညာရှိမှ ဂုဏ်ရှိမယ်၊ ပညာရွှေအိုးဟာ လူမခိုးနိုင်ဘူး၊ ပညာမြင့်မှ လူမျိုးမြင့်မယ်ဆိုတဲ့ အသိတရားတွေ ရှိထားမှ ဖြစ်မယ်။ ဒါမှလည်း ပညာသင်ကြားနေတဲ့ ကလေးတို့ရဲ့ဘဝဟာ မင်္ဂလာရှိမှာပဲ။ ပညာသင်ခွင့် ရနေတာကိုကပဲ မင်္ဂလာနော်။

အန်တီက ရှေးဘဝကံအကြောင်း ပြောတာနဲ့ ကလေးတို့ရဲ့စိတ်ထဲမှာ အတွေးမှားတွေ ဝင်မလာစေနဲ့ဦးနော်။ ချမ်းသာတယ်၊ ဆင်းရဲတယ်

ကလေးများအတွက် သုံးဆယ့်ရှစ်ဖြာမင်္ဂလာ

၂၃

ဆိုတာ ရှေးဘဝကံလည်း မှန်ပါတယ်။ ဒါပေမဲ့ ကိုယ်တိုင်ကြိုးစားမှု
အပေါ်မှာလည်း မူတည်တတ်ပါတယ်။ ငါတို့ ကံမကောင်းပါဘူး ချမ်းသာ
အောင် ကြိုးစားလည်း ရမှာမဟုတ်ပါဘူးလို့ မတွေးလိုက်ပါနဲ့။ အန်တီ
ပြောခဲ့ပြီးပါပြီ။ ကံဆိုတာ မမြင်ရပါဘူး။ ပြီးတော့ ကံဆိုတာ အလုပ်လည်း
ဖြစ်တယ်။ ဒါကြောင့် ကြိုးစားရမှာက ကလေးတို့ တာဝန်ပဲ။
နားလည်ကြရဲ့လား။

၆။ အတ္တသမ္မာ ပဏိဓိစ

[ကိုယ်နှင့်စိတ်ကို ကောင်းစွာ ဆောက်တည်ခြင်း]

ကလေးတို့ရေ...

အင်မတန် ကျက်သရေရှိလှတဲ့ မင်္ဂလာတရားတော်တစ်ပါးကတော့ မိမိစိတ်ကို ကောင်းစွာ တည်ဆောက်ရခြင်းပါတဲ့။ ကလေးတို့ နားလည် နိုင်ကြလား။ ကလေးတို့ရဲ့ကျောင်းမှာ ရွတ်ဆိုနေကျ ဆောင်ပုဒ်ကလေး ရှိပါတယ်။

မိမိကိုယ်ကို ကောင်းအောင် ကြိုးစားမည်။

မိမိအတန်းကို ကောင်းအောင် ကြိုးစားမည်။

မိမိကျောင်းကို ကောင်းအောင် ကြိုးစားမည်။

မိမိတိုင်းပြည်ကို ကောင်းအောင် ကြိုးစားမည် ဆိုတာလေးပေါ့။

အဲဒါကို ကြည့်ရင် ပထမဦးဆုံး မိမိကိုယ်ကို ကောင်းအောင် ကြိုးစားရမယ် ဆိုတာ သိသာထင်ရှားနေပြီ။ မိမိရဲ့ ကိုယ်၊ စိတ်နှလုံး သုံးပါးစလုံးကို ကောင်းမွန်အောင် ကြိုးစားကျင့်ကြံနိုင်ခြင်းဟာ မြတ်သော မင်္ဂလာတစ်ပါး ပါပဲ ကလေးတို့ရေ။

လူတစ်ကိုယ်မှာ စိတ်တစ်မျိုးစီ ရှိကြပါတယ်။ ကလေးတို့ချင်းရော စိတ်သဘောထားတွေ တူညီနေတတ်ကြသလား။ ဘယ်လိုမှ မတိုက်ဆိုင် မကိုက်ညီနိုင်ကြဘူးနော်။ အေး... ဒါပေမဲ့ အဲဒီတစ်မျိုးစီရှိနေတဲ့ စိတ်တွေ ကို ကောင်းမွန်အောင် တည်ဆောက်တဲ့ နေရာမှာတော့ အခြေခံအချက် အလက် တော်တော်များများနဲ့ ကိုက်ညီရလိမ့်မယ်။

စိတ်ဓာတ်နိုင်မာရမယ်

အဲဒါအရေးအကြီးဆုံးပေါ့။ ဘယ်သူတွေ ဘာပြောပြော ကိုယ့်စိတ် ကိုယ် မပြောင်းလဲတတ်ခြင်းဟာ အရည်အချင်းတစ်ခုပဲ။

စိတ်ထားမွန်မြတ်ရမယ်

မွန်မြတ်တဲ့စိတ်ထားရှိသူဖြစ်အောင် ကလေးဟို့ ကြိုးစားရမယ်။ မွန်မြတ်တဲ့စိတ်ဆိုတာ သူတစ်ပါးအပေါ် စာနာတတ်ခြင်း၊ ခွင့်လွှတ်တတ်ခြင်း၊ သည်းခံတတ်ခြင်း၊ မနာလိုစိတ် မရှိခြင်းတွေပဲ။

စိတ်နေဖြောင့်မတ်ရမယ်

ဖြောင့်မတ်မှန်ကန်တဲ့ စိတ်နေစိတ်ထားရှိဖို့ဆိုတာကလည်း အရေးပါတဲ့ အချက်တစ်ခုပဲ ကလေးတို့ရေ။ မျက်နှာလိုက်ခြင်း၊ အခွင့်အရေးကို ပေးခြင်း၊ ဦးစားပေးခြင်းစတဲ့ တရားမျှတမှုမရှိတဲ့ လမ်းစဉ်တွေကို ရှောင်ကြဉ်တတ်ရလိမ့်မယ်။

စိတ်သဘောထား နူးညံ့ရမယ်

သူတစ်ပါးအပေါ်မှာ နူးညံ့ပျော့ပျောင်းတဲ့ စိတ်သဘောထားနဲ့ ဆက်ဆံတတ်ခြင်းဟာလည်း ကောင်းမြတ်သာ အလေ့အကျင့်တစ်မျိုး ဖြစ်ပြန်တယ်။ ကူညီရိုင်းပင်း တတ်ရမယ်။

အဲဒီလို ကိုယ်ရဲ့စိတ်ကို မင်္ဂလာရှိအောင် ကြိုးစားတည်ဆောက်ပြီးတဲ့ အခါမှာတော့ မိမိရဲ့ကိုယ်ခန္ဓာကို ကောင်းမွန်အောင် ထိန်းသိမ်းဖို့ မခဲယဉ်းတော့ဘူး ကလေးတို့ရေ။

တစ်ကိုယ်ရေ သန့်ရှင်းရမယ်

မိမိကိုယ်ကို သန့်ရှင်းစင်ကြယ်အောင် နေထိုင်တတ်ခြင်းဟာလည်း ကောင်းမွန်သော အလေ့အထဖြစ်တယ်။ ကျန်းမာရေးနဲ့ ညီညွတ်သလို လူရာလည်း ဝင်တယ်။

တည်ငြိမ်အေးဆေးရမယ်

နေရာတိုင်းမှာ အလောတကြီးနဲ့ ပျာယာခတ်တတ်တဲ့အကျင့်ဟာ အမှားတွေ အများကြီးကို ကျူးလွန်စေတတ်တယ်။ ဒါကြောင့် ဘယ်နေရာပဲ ဖြစ်ဖြစ် ကိုယ်ရောစိတ်ပါ တည်ငြိမ်အောင်ထားပြီး ဆုံးဖြတ်လုပ်ကိုင် တတ်ပါစေ။

ဖျတ်လတ်သွက်လက်ရမယ်

တည်ငြိမ်အေးဆေးစွာ ဆုံးဖြတ်လုပ်ကိုင်တယ်ဆိုပေမယ့် လှုပ်ရှားတဲ့ နေရာမှာတော့ ဖျတ်လတ်သွက်လက်မှု ရှိရမယ်။ ဒါမှလည်း သူတစ်ပါးရဲ့ နောက်မှာ ကျန်မနေရစ်ခဲ့မှာပဲ။

ထူးချွန်ထက်မြက်ရမယ်

မိမိရဲ့ဘဝကို တိုးတက်မြင့်မားအောင် တည်ဆောက်မယ့် ကလေး တစ်ယောက်ဟာ ဘဝရဲ့ အစမှာကတည်းက ထူးချွန်ထက်မြက်မှုတွေ ရှိနေဖို့ လိုအပ်တယ်နော်။

အဲဒီလို မိမိရဲ့ကိုယ်နဲ့စိတ်ကို ကောင်းမွန်အောင် ဆောက်တည်နိုင် ခြင်းကို မင်္ဂလာတစ်ပါးရယ်လို့ မြတ်စွာဘုရားက ဟောကြားတော်မူခဲ့လေရဲ့ ကလေးတို့ရေ...

၇။ ဗာဟုသစ္စ

[အကြားအမြင်များသောသူ ဖြစ်ခြင်း]

ကလေးတို့ရေ...

ဒီမင်္ဂလာတရားတော်ကတော့ ရှင်းရှင်းကလေးပါပဲကွယ်။ ဗဟုသုတ အကြားအမြင် ပြည့်စုံကြွယ်ဝခြင်းဟာ မင်္ဂလာတစ်ပါးပဲလို့ ဆိုလိုတာပေါ့ နော်။

ဒီတော့ ကလေးတို့အားလုံး မျက်စိတွေကိုဖွင့်၊ နားကိုစွင့်ပြီး လောက ကြီးကို မျက်ခြည်မပြတ် စောင့်ကြည့်ကြရမယ်။ တစ်နေ့တစ်နေ့ ကျောင်း သွား၊ အိမ်ပြန်၊ စာကျက်နေရုံနဲ့တော့ လောကကြီးအကြောင်း ကလေးတို့ ဘာမှ သိမှာ မဟုတ်ဘူး။

တို့များနေထိုင်တဲ့ ရပ်ကွက်၊ မြို့ကလေးမှာ ဘာထူးခြားမှုတွေ ရှိသလဲ။ အရင်သိနေရမယ်။ အဲဒီကမှ တို့များရဲ့တိုင်းပြည်မှာ ဘာတွေ ပြောင်းလဲ တိုးတက်လာပြီလဲ။ ဒါတွေကိုလည်း သိနေရမယ်။ အခုဆိုရင် တို့များနိုင်ငံမှာ ဂြိုဟ်တုကနေ တိုက်ရိုက်ထုတ်လွှင့်တဲ့ ရုပ်မြင်သံကြား ပစ္စည်းတွေ အများကြီး ရှိနေပြီ။ ဒီနေ့ ကမ္ဘာထူးခြားချက်ကို ဒီနေ့ချက်ချင်း သိနိုင်ပြီ။ ဒါတွေကို ကိုယ်နဲ့မဆိုင်ဘူးဆိုပြီး အာရုံလမ်းလွဲမထားရဘူးနော်။ အချိန်ရတဲ့ အခိုက်မှာ လက်လှမ်းမီသလောက် သိနေရမယ်။

မြန်မာပြည်မှာမွေးပြီး ကြီးပြင်းကြရမယ့် ကလေးတို့ဟာ ကိုယ့် နိုင်ငံအကြောင်းကိုလည်း ကောင်းကောင်းသိထားဖို့လိုတယ်။ တန်ခိုးကြီး

ဘုရားတွေအကြောင်း၊ သာယာလှပတဲ့ ရှုမျှော်ခင်းတွေအကြောင်း၊ ထင်ရှားတဲ့ အဆောက်အဦးတွေအကြောင်း၊ လေးစားအပ်တဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တွေ အကြောင်းပေါ့။ ဒါတွေဟာ ဗဟုသုတကြွယ်ဝမှုရဲ့ ရလဒ်ဖြစ်တယ်။

နောက်တစ်မျိုးကတော့ လူတွေရဲ့စရိုက်လက္ခဏာတွေနဲ့ ပတ်သက်ပြီး သိသင့်တာမျိုးဖြစ်တယ်။ များသောအားဖြင့် လူတွေဟာ အတ္တကြီးတယ်။ တစ်ကိုယ်ကောင်းဆန်ကြတယ်။ မျက်နှာလိုက်တတ်ကြတယ်။ အပျော်အပါးကို မက်မောကြတယ်။ အများကြီးပေါ့ကွယ်။ အဲဒီလို လူတွေရဲ့ ယေဘုယျသဘောထားတွေကို သိနားလည်ထားမယ်ဆိုရင် လူတွေနဲ့ ဆက်ဆံတဲ့အခါ အခက်အခဲ သိပ်မရှိတော့တာ တွေ့ရလိမ့်မယ်။ ဒါ ဘာသာဝင်လားဆိုတဲ့ အသိတရားက ကလေးတို့ကို ယဉ်ပါးလာအောင် သွန်သင်ပြသွားမှာပဲ။

တကယ်တော့ အကြားအမြင်ရတယ်ဆိုတာ ပညာရပ်တစ်ခု မဟုတ်ပါဘူး ကလေးတို့ရယ်။ နားလည်တတ်ခြင်းကို ဆိုလိုတာပါ။ သူတစ်ပါးအပေါ် နားလည်တတ်တဲ့ သူတွေဟာ ကိုယ်ချင်းစာပေးတတ်ကြတယ်။ ဝေမျှခံစားပေးတတ်ကြတယ်။ အဲဒါကမှ မင်္ဂလာပေါ့ ကလေးတို့ရေ။

တို့များရဲ့ မြတ်စွာဘုရားကတော့ လူသားတွေထက် များစွာ ပိုသာတဲ့ ဉာဏ်ပညာရှိသူ ဖြစ်တယ်။ ဒါကြောင့် လူသားတွေရဲ့ ဒုက္ခ၊ သောက ပရိဒေဝ စတဲ့ အခက်အခဲတွေကို သိမြင်နိုင်တော်မူတယ်။ မေတ္တာဓာတ်နဲ့ ငြိမ်းအေးအောင် စွမ်းဆောင်ပေးနိုင်တယ်။

မေတ္တာဆိုတာ အအေးမြဆုံး အလင်းရောင် ဖြစ်တယ်။ ဒါကြောင့် အရာရာကို မေတ္တာတရားနဲ့ ဆုံးဖြတ်ကြရမယ်။ အဲဒီမေတ္တာတရားကို မွေးမြူထားတတ်ဖို့ဆိုတာကတော့ အခုနက အန်တီပြောခဲ့သလို လူတွေရဲ့ သဘာဝကို နားလည်တတ်ဖို့ အဓိကပါပဲ။

ဒါကြောင့် ကိုယ့်ရဲ့နေရာသေးသေးကလေးထဲမှာ ကိုယ့်ကိုယ်ကိုယ် ပြည့်စုံနေပြီလို့ မထင်လိုက်ကြဖို့ မှာချင်ပါတယ်။ လောကကြီးမှာ ကလေးတို့ မသိတာတွေ အများကြီး ရှိတယ်နော်။ သိနိုင်သလောက် သိအောင် ကြိုးစားရမယ်။

စူးစမ်းလေ့လာခြင်းဆိုတဲ့ အလေ့အကျင့်ကတစ်ဆင့် ဆင်ခြင်တွေး
တောခြင်း၊ ဆုံးဖြတ်ပိုင်းခြားနိုင်ခြင်းဆိုတဲ့ အတတ်ပညာတွေကို သင်ယူ
ကြရမယ်။

လူတွေမှာလည်း သဘာဝပြတင်းပေါက်တွေ ရှိတယ်။ မျက်လုံးတွေ
ကို အကဲခတ်တတ်ရမယ်။ စကားတွေကို သုံးသပ်တတ်ရမယ်။ အမူအရာ
တွေကို ဝေဖန်တတ်ရမယ်။ လုပ်တဲ့ အလုပ်တွေကို အကဲဖြတ်တတ်ရမယ်။
အဲဒါမှ ကျွမ်းကျင်တဲ့ ခေါင်းဆောင်တစ်ဦး ဖြစ်မှာပဲ။ ကလေးတို့ လေ့ကျင့်
နိုင်ပါ့မလား။

အခုကတည်းက မိဘရဲ့ အရိပ်အကဲကို နားလည်အောင်ကြိုးစားပါ။
ဆရာ ဆရာမတွေရဲ့ လမ်းညွှန်မှုကို မြင်နိုင်အောင် အားထုတ်ပါ။ လမ်း
တွေရဲ့ အတိမ်အနက် အကွေ့အကောက်ကိုသိရင် ရွေးချယ်သွားဖို့ မခဲယဉ်း
တော့ပါဘူး။ အရေးကြီးတာက များများသိနေနိုင်ဖို့ပါပဲ။

ဒါကြောင့်လည်း တို့များရဲ့ မြတ်စွာဘုရားက အကြားအမြင်
ဗဟုသုတ များပြားခြင်းဟာ ကောင်းခြင်းမင်္ဂလာတစ်ပါးရယ်လို့ ဟောကြား
တော်မူခဲ့တာပေါ့ ကလေးတို့ရေ...

၈။ သိပ္ပန္န

[အပြစ်ကင်းအောင် တတ်မြောက်ခြင်း]

ကလေးတို့ရေ...

လောကကြီးမှာ ဘယ်လိုပညာရပ်မျိုးကိုမဆို သင်ကြားတတ်မြောက်ဖို့ ဆိုတာ မခဲယဉ်းလှပါဘူးကွယ်။ လူတွေဟာ မွေးလာကတည်းက ငိုတတ်ရုံကလွဲပြီး ဘာများ တတ်လာခဲ့ကြလို့လဲ။ တဖြည်းဖြည်းကြီးပြင်းလာတာနဲ့ အမျှ တွေ့၊ မြင်၊ ကြား သိရသမျှတွေအပေါ်မှာ ပညာယူပြီး တတ်မြောက်လာကြရတာပဲ မဟုတ်လား။ ဒါပေမဲ့ ကလေးတို့ သိထားဖို့ လိုတာကတော့ ဘယ်ပညာရပ်ကိုမဆို အပြစ်ကင်းအောင် သင်ယူတတ်မြောက် ထားရမယ်နော်။

ကလေးတို့ စာတွေ သင်ကြတယ် မဟုတ်လား။ စာတွေတတ်ပြီး အတန်းတွေ အောင်လာတဲ့အခါ ကလေးတို့ ဘာလုပ်ကြမှာလဲ။ မိမိကိုရော လောကကြီးကိုပါ အကျိုးရှိစေနိုင်မယ့် အလုပ်ကို လုပ်ကြရမယ်လေ။ အန်တီရှင်းပြတာကို သဘောပေါက်အောင် ကြိုးစားကြပါ။

အင်ဂျင်နီယာတစ်ယောက်ဟာ တိုက်တစ်လုံးကို ဘယ်လိုအချိုးအဆနဲ့ ရောနှောတည်ဆောက်ရင် ခိုင်ခံ့မယ်ဆိုတာ သိတယ်နော်။ အဲဒါ သူ့ပညာပဲ။ သူဟာ သူ့ကိုယ်တိုင်လည်း နာမည်ရမယ်၊ အကျိုးခံစားရမယ်၊ သူ့ကို အပ်နှံသူလည်း ကျေနပ်မယ်၊ သဘောကျမယ်ဆိုတဲ့ စေတနာကောင်းနဲ့ တိုက်ကြီးကို တည်ဆောက်လိုက်မယ်ဆိုရင် ဘယ်လောက်နှစ်ဦးနှစ်ဖက် စိတ်ချမ်းမြေ့မလဲနော်။

အေး... ဒါပေမဲ့ အဲဒီအင်ဂျင်နီယာဟာ ဘယ်ပစ္စည်းတွေကို ဘယ်လို
 လျှော့သုံးလိုက်ရင် သူ့အတွက် ဘယ်လောက် ပိုထွက်လာနိုင်မလဲဆိုတာ
 ကိုလည်း သိနေသူဖြစ်တယ်။ သူဟာ တိုက်ကြီးကို ဖြစ်ရုံသာဆောက်ပြီး
 အပိုကုန်ပစ္စည်းတွေကို သူ့အိတ်ထဲကို ထည့်လိုက်မယ်ဆိုရင် သူလည်း
 နာမည်မရ၊ အပ်နှံသူလည်း စိတ်တိုင်းမကျ၊ သူကိုယ်တိုင်ကတော့ စိုးစိုးပို့ပို့
 ရလိုက်ပါရဲ့၊ စိတ်ချမ်းချမ်းသာသာတော့ မဟုတ်ဘူးလေ။ ရှေ့အလား
 အလား အားဖြင့်လည်း သူ ဘယ်ကောင်းတော့မှာလဲ။

ကဲ... အဲဒီလုပ်ရပ်နှစ်ခုမှာ ဘယ်ကိစ္စက မင်္ဂလာရှိမလဲ။ ကလေးတို့
 စဉ်းစားကြပါ။ ဒါကြောင့် တတ်မြောက်ထားတဲ့ ပညာကို အပြစ်ကင်းအောင်
 အသုံးပြုတတ်ခြင်းကမှ မင်္ဂလာရှိတယ်လို့ မြတ်စွာဘုရားက ဟောကြားခဲ့
 တာပေါ့ ကလေးတို့ရယ်။

နောက်ထပ် ဥပမာတစ်ခု ပြရရင် ဆရာဝန်နှစ်ယောက်ဆိုပါတော့
 ကွယ်။ တစ်ယောက်ကတော့ လူနာကို မြန်မြန်သက်သာ ပျောက်ကင်း
 အောင် ဆေးကောင်းပေးပြီး ကုသတယ်၊ တစ်ယောက်ကတော့ သူ့ဆီကို
 တစ်ရက်မက ရောက်လာရအောင် ဆေးကို ဆွဲပေးပြီး တဖြည်းဖြည်း
 ပျောက်အောင် ကုတယ်။ ကုသပုံခြင်း တူပေမယ့် စိတ်စေတနာချင်းက
 လုံးဝကွဲပြားတာမို့ အပြစ်ရှိတဲ့ ဒုတိယဆရာဝန်ဆီမှာ တစ်စတစ်စ လူနာ
 တွေ နည်းပါးလာကုန်တော့တယ်။ အဲဒီလောက်ဆိုရင် ကလေးတို့ သဘော
 ပေါက်မှာပါ။

ဒါကြောင့် ကလေးတို့လည်း ကိုယ်သင်ကြားတတ်မြောက်ထားတဲ့
 ပညာကို စေတနာ စိတ်သဒ္ဓါထက်သန်စွာနဲ့ အသုံးပြုကြပါ။ မသမာမှု၊
 မရိုးသားမှုတွေကို မကျင့်သုံးကြပါနဲ့။ ပညာကို ပြန်လည်ဖြန့်ဖြူးရာမှာ
 လည်း ဆရာစားချန်မထားပါနဲ့။

နောက်တစ်ခု မှာချင်တာကတော့ ဘယ်ပညာမဆို သူ့နေရာနဲ့သူ
 အရေးပါတာချည်းပဲ ဆိုတာပါပဲ။ ငါ့ပညာကမှ အရေးပါတယ်လို့ ဘယ်
 တော့မှ မယူဆပါနဲ့။ “ကျွမ်းကျင်ရာ လိမ္မာ”ဆိုတဲ့ စကားပုံလေးကို
 ကလေးတို့ ကြားဖူးကြမှာပါ။ သာယာချမ်းမြေ့တဲ့ အိမ်ကလေးတစ်လုံး
 ဖြစ်ဖို့အတွက် အင်္ဂါရပ်တွေ အများကြီးလိုသလိုပါပဲ။ သူ့နေရာနဲ့သူ

ကျွမ်းကျင်နိုင်နင်းမှု ရှိပါမှ လှပတဲ့ အိမ်ကလေးဖြစ်လာမှာ မဟုတ်လား ကွယ်။

ဒါကြောင့် ဘယ်ပညာရပ်မဆို တန်ဖိုးရှိတယ်။ မိမိကျွမ်းကျင်တတ်မြောက်တဲ့ ပညာကို အပြစ်ကင်းကင်းနဲ့သာ အသုံးချတတ်ဖို့ လိုတယ်။ ဒါမှလည်း မင်္ဂလာတရားနဲ့ ပြည့်ဝတယ်လို့ မှတ်ပေတော့ ကလေးတို့ရေ...

၉။ ဝိနယောစ သုသိက္ခိတာ [ကျင့်ဝတ်တို့ကို ကောင်းစွာလိုက်နာခြင်း]

ကလေးတို့ရေ...

ဝိနည်းဆိုတာ သိကြသလား။ ဝိနည်းဆိုတာ စည်းကမ်းပါပဲကွယ်။ ရဟန်းသံဃာတော်တွေ စောင့်ထိန်းအပ်တဲ့ စည်းကမ်းတွေကို ဝိနည်းတော်များလို့ ခေါ်ပြီး လူ့စည်းကမ်းဆိုတာကတော့ ကျင့်ဝတ်လို့ ခေါ်တာပေါ့။

ကလေးတို့ စည်းကမ်းဆိုတာကိုတော့ သိကြမှာပါ။ စည်းကမ်းဆိုတာ ကန့်သတ်ထားတဲ့ ဘောင်တစ်ခုပဲပေါ့။ အဲဒီဘောင်အတွင်းမှာ နေထိုင်ခြင်းကို စည်းကမ်းလိုက်နာခြင်းလို့ ခေါ်တယ်။ သတ်မှတ်မှုဘောင်ကို ကျော်လွန်ခဲ့ရင်တော့ စည်းကမ်းဖောက်ဖျက်ခြင်းပေါ့။ လူတစ်ယောက်ရဲ့ ဘဝရပ်တည်မှုအတွက် ဘောင်ခတ်သတ်မှတ်ထားတဲ့ တန်ဖိုးအကြီးမားဆုံး အရာဟာ စည်းကမ်းပါပဲ ကလေးတို့ရေ။

ကလေးတို့ရဲ့အိမ်မှာ မိဘတွေချမှတ်ထားတဲ့ စည်းကမ်းတွေ ရှိမှာပေါ့နော်။ ကျောင်းမှာလည်း ဆရာ ဆရာမတွေက သတ်မှတ်ထားတဲ့ စည်းကမ်းတွေ ရှိမှာပဲ။ ကလေးတို့ လိုက်နာကျင့်သုံးကြရဲ့လား။ ဒါဟာ ကလေးတို့ရဲ့ ဘဝအစမှာ ကြုံတွေ့ကြရတဲ့ ဝိနည်းတွေ ဖြစ်တယ်။ ဒီအရွယ်ကတည်းက ထိန်းသိမ်းကြရမယ်နော်။ စည်းကမ်းလိုက်နာတတ်ခြင်းဆိုတာ ဘဝရဲ့ အရည်အချင်းတစ်ရပ် ဖြစ်တယ်။ စည်းကမ်းဟူသည် လူ၏တန်ဖိုးလို့ ဆိုတယ်။

စည်းကမ်းကို အဆင့်မြင့်မြင့် သတ်မှတ်လိုက်တဲ့အခါ ဥပဒေဆိုတာ ဖြစ်လာတယ်။ လမ်းတွေပေါ်မှာ လမ်းဥပဒေရှိတယ်။ ဈေးတွေမှာ ဈေး

ဥပဒေ ရှိတယ်။ ရပ်ကွက်၊ မြို့၊ ရွာတိုင်းမှာ သက်ဆိုင်တဲ့ စည်းကမ်းဥပဒေ ရှိတယ်။ တိုင်းပြည်မှာလည်း ဥပဒေဟာ အရေးကြီးတယ်။ စည်းကမ်း လိုက်နာ ကျင့်ကြံမှု မရှိသူတွေဟာ ဥပဒေကို ချိုးဖောက်ဖို့ ဝန်မလေးတတ် ကြဘူး။ သူတို့ဟာ အပြစ်ဒဏ်ကျခံရတဲ့ အကျဉ်းသားတွေ ဖြစ်သွားတတ် ကြတယ်။

လူတွေ လိုက်နာရမယ့် စည်းကမ်းကိုတော့ ကျင့်ဝတ်လို့ ခေါ်တယ်။ လူ့ကျင့်ဝတ်ကို ဘယ်သူက သတ်မှတ်ပေးမယ် ထင်သလဲ။ ကိုယ့်ကိုယ်ကိုယ် ကန့်သတ်ပေးရမယ် ကလေးတို့ရေ။ ကျင့်ဝတ်ဆိုတာ သိက္ခာတစ်မျိုးလည်း ဖြစ်တာကို သတိပြုရမယ်။

လူတွေမှာ ဆောင်သင့်တဲ့အချက်တွေ ရှိသလို ရှောင်သင့်တဲ့အချက် တွေလည်း အများကြီးရှိတယ်။ အဲဒီအချက်တွေကို ခွဲခြားသိနိုင်ဖို့ ဆိုတာ လည်း အရေးကြီးတယ်။ ကိုယ့်ကိုယ်ကိုယ် ဘာကိုဆောင်လို့ ဘာကို ရှောင်ရမှန်း မသိရင် ဘာမှ အသုံးကျတဲ့သူ ဖြစ်မှာ မဟုတ်ဘူး။

ကလေးတို့ တစ်နေ့မှာ စာကျက်ချိန်ကို ဘယ်လို သတ်မှတ်မှာလဲ။ မိမိလိုက်နာနိုင်ပြီး မိဘကလည်း သဘောတူနိုင်တဲ့ သင့်တင့်သော ကာလ တစ်ခုဖြစ်ရမယ်။ အဲဒီသတ်မှတ်ချက်ကို ကလေးတို့ မပျက်မကွက်ရဘူး။ ဒီအလေ့အကျင့်ဟာ ကလေးတို့ လူကြီးဖြစ်သွားတဲ့အထိ စွဲမြဲဆုပ်ကိုင် ထားသင့်တဲ့ စရိုက်တစ်မျိုးဖြစ်တယ်။ အဲဒါကို ထိန်းချုပ်နိုင်ခြင်းလို့ ခေါ်တယ်။

ချုပ်တည်းနိုင်တဲ့ အတတ်ပညာဆိုတာ ရယူပိုင်ဆိုင်ဖို့ အတော့်ကို ခဲယဉ်းတယ်။ ဘာဖြစ်လို့လဲဆိုတော့ လူတွေဟာ အတ္တကြီးကြလို့ပဲ။ လောဘ မသတ်နိုင်ကြလို့ပဲ။ မရောင့်ရဲတတ်ကြလို့ပဲ။ ကလေးတို့ အနေနဲ့ ငယ်စဉ်ကတည်းက လေ့ကျင့်သွားကြပါ။

ကျင့်ဝတ်၊ စည်းကမ်း၊ ကလနား ကန့်သတ်မှု၊ သတ်မှတ်ချက်၊ ဘောင်၊ နည်းလမ်း၊ ဥပဒေအားလုံးကို သိရှိနားလည်အောင် အရင်ကြိုး စားပါ။ ကိုယ့်ဘဝနဲ့ကိုက်ညီအောင် အသုံးပြုလိုက်နာပါ။ ဒါမှလည်း ကောင်းမြတ်သော မင်္ဂလာတစ်ပါးကို ရရှိခံစားနိုင်မယ် ကလေးတို့ရေ။

၁၀။ သုဘာသိတာစ ယာဝါစ

[စကားကို ကောင်းစွာဆိုတတ်ခြင်း]

ကလေးတို့ရေ...

စကားကို ကောင်းစွာ ဆိုတတ်ဖို့ လိုအပ်ပြန်တယ်တဲ့နော်။ ကလေးတို့ သေသေချာချာ မှတ်သားကြပါဦး။

ချိုသာတဲ့စကားကို ပြောရမယ်

စကားကို ပြောတဲ့အခါ ချိုချိုသာသာနဲ့ ပြောပါ။ နာထင်ချို့တဲ့အခါ ကြားရသူက လိုက်နာချင်စိတ်တွေ ဖြစ်ပေါ်လာတယ်။

ယဉ်ကျေးတဲ့စကားကို သုံးရမယ်

ရန်ရင်းကြမ်းတမ်းတဲ့ စကားမျိုးတွေကို ရှောင်ကြဉ်ကြရမယ်။ နေရာဌာန၊ လူပုဂ္ဂိုလ်အလိုက် စကားလုံးတွေကို ရွေးချယ်သုံးနှုန်းတတ်ရမယ်။

မှန်ကန်တဲ့စကားကို ဆိုရမယ်

လိမ်ညာမုသားပြောခြင်းဟာ မကောင်းမှုတစ်မျိုးဖြစ်ကြောင်း ကလေးတို့ သဘောပေါက်ကြပြီး ဖြစ်တယ်။ လူလိမ္မာတစ်ယောက်ဖြစ်ဖို့ဆိုတာ ဖြောင့်မတ်မှန်ကန်တဲ့ စကားကို ဆိုတတ်ရမယ်နော်။

ချီးမွမ်းထောပနာ ပြုတတ်ရမယ်

လူတွေဟာ သူတို့ကို ချီးမွမ်းရင် နှစ်သက်တတ်ကြစမြဲပဲ ကလေးတို့
ရေ။ လူတိုင်းမှာ ကောင်းတဲ့ အချက်ကလေးတော့ ရှိကြတာပဲ။ ဒီတော့
သူတို့ရဲ့ ကောင်းမှုကို ချီးကျူးစကားဆိုခြင်းအားဖြင့် မိမိအပေါ် ချစ်ခင်
တွယ်တာမှုကို ရစေနိုင်တယ်။

အဲဒီအချက်တွေအပြင် စကားကို နည်းလမ်းတကျ ပြောတတ်ဖို့ကို
လည်း ကလေးတို့ လေ့ကျင့်ကြရမယ်။

“စကား၊ စကား ပြောပါများ စကားထဲက ဇာတိပြ”ဆိုသလို
စကားများများ ပြောမိတဲ့အခါ ထိန်းချုပ်နိုင်ခြင်း ကင်းမဲ့သွားပြီး ခံစားချက်
တွေ နှုတ်ကျသွားတတ်တယ်။ မသိသင့်တာတွေ ပြောမိတဲ့သဘောပေါ့
ကွယ်။

ကလေးတို့ရေ... မိမိတို့ အိမ်တွင်းအရေး၊ မိသားစုအရေးဆိုတာ
တွေဟာ လူတကာကို ပြောပြသင့်တဲ့အကြောင်းအရာတွေ မဟုတ်ဘူးနော်။
ဆင်ခြင်ထိန်းသိမ်း တတ်ကြရမယ်။

“ကြမ်းကျွဲရင် နှုတ်လို့ရတယ်၊ စကားကျွဲရင် နှုတ်မရဘူး”ဆိုတာ
ကြားဖူးကြတယ် မဟုတ်လား။ လူတစ်ယောက်ကို ကတိစကားတစ်လုံး
လွယ်လွယ်နဲ့ မပေးမိစေနဲ့နော်၊ ကတိမတည်တဲ့သူဆိုတာ ကျက်သရေ
မင်္ဂလာ မရှိသူသာ ဖြစ်တယ်။

“စကားဆို တောင်လိုမောက်နဲ့”တဲ့နော်။ စကားတစ်ခွန်းကို ဘယ်
တော့မှ အလွန်အကျွံ မပြောရဘူး၊ ကြွားဝါခြင်းလို့ အထင်သေးခံရ
တတ်တယ်။ မိမိကိုယ်ကို ကိုယ်ရည်သွေးပြီး မပြောရဘူး။ နှိမ့်ချပြောဆို
တတ်ရတယ်။ စကားကို ညင်ညင်သာသာ ပြောရမယ်၊ ကျယ်ကျယ်လောင်
လောင်နဲ့ ဟောင်ဖွာဟောင်ဖွာ မပြောရဘူး။

လျှာဆိုတာ လူ့ရဲ့ အစေ့အပါးသာ ဖြစ်သင့်တယ်။ ကလေးတို့ဟာ
ကလေးတို့လျှာတွေရဲ့ အရှင်သခင်ဖြစ်တယ်ဆိုတာ မမေ့ကြပါနဲ့။ ဒါကြောင့်
ကလေးတို့ ပြောစေချင်တဲ့ စကားကိုသာ လျှာကလှုပ်၊ နှုတ်ကပြောရ
ပါမယ်။ လျှာက ပြောချင်တဲ့ စကားတိုင်း နှုတ်က လိုက်မပါဖြစ်အောင်
ကလေးတို့ဦးနှောက်က ထိန်းချုပ်ပေးကြရမှာ ဖြစ်တယ်။

ခြင်းခုန်ပြောဆိုခြင်းဟာ အမှန်တရားကို ရှာဖွေ ခက်ခဲတတ်ပါတယ်။
တကယ့်အဖြစ်မှန်ကို သိလိုသူဟာ အေးအေးဆေးဆေး ညင်ညင်သာသာနဲ့
ညှိနှိုင်းဆွေးနွေးကြရမယ်။

စကားများတဲ့ ကြက်တူရွေးဟာ လှောင်ချိုင့်ထဲမှာ လှောင်ပိတ်
ခံရတတ်တယ်။ စကားမတတ်တဲ့ ငှက်တွေကတော့ လွတ်လပ်စွာ ပျံသန်း
နိုင်ကြတယ်တဲ့ ကလေးတို့ရေ။ အန်တီပြောတာ နားလည်ရဲ့လား။

၁၁။ မာတာပိတု ဥပဋ္ဌာနံ [မိဘကို လုပ်ကျွေးပြုစုခြင်း]

ကလေးတို့ရေ...

ဒီမင်္ဂလာတရားတော်ကိုတော့ အထူးတလည် ရှင်းပြနေဖို့ မလိုအပ်ဘူး ထင်ပါရဲ့ကွယ်။ မိဘရဲ့ကျေးဇူးတရား ဘယ်လောက်ကြီးမားတယ်ဆိုတာ ကလေးတို့အားလုံး သိနေကြပြီးသား ဖြစ်မှာပါ။

အမိကမွေး၊ အဖက ကျွေးလို့ လူဖြစ်လာကြရတဲ့ ကလေးတို့ဟာ မိဘရဲ့ ကျေးဇူးကိုတော့ အထူးနားလည်ပြီး ဖြစ်ကြပါလိမ့်မယ်။ များသောအားဖြင့်လည်း ကလေးတို့ဟာ ငါတို့ကြီးပြင်းလာတဲ့အခါ မိဘကို ပြန်ပြီးတော့ ကျေးဇူးဆပ်ကြမယ်လို့ ရည်ရွယ်ထားကြပါလိမ့်မယ်။ ဒါဟာ ဗုဒ္ဓဘာသာ မိသားစုတွေမှာ ရှိနေတတ်တဲ့ နှစ်လို့ဖွယ်ရာ ဓလေ့စရိုက်ကလေးပါပဲ။

ဒါပေမဲ့ ကလေးတို့ရေ...မိဘတိုင်းကို သားသမီးတိုင်းက လုပ်ကျွေးပြုစုခွင့် မရတတ်ကြဘူးကွယ်။ ကလေးတို့ပဲ စဉ်းစားကြည့်ကြပါ။ ကလေးတို့အားလုံးဟာ အဘိုးတွေ အဘွားတွေနဲ့အတူတူ နေခွင့်ရကြသလား။ တချို့ကတော့ ရကြမယ်၊ တချို့ကတော့ မရကြဘူး။ ရကြပြန်တော့ရော ပြည့်ပြည့်စုံစုံရှိချင်မှ ရှိမယ်။ ဟိုဘက်ဒီဘက် ပြည့်ဝဖို့ဆိုတာ မလွယ်လှပါဘူး ကလေးတို့ရယ်။ အဲဒါကြောင့် ကလေးတို့ရဲ့ ဖေဖေနဲ့မေမေတို့ဟာ မိဘကို လုပ်ကျွေးပြုစုခွင့် ရသူတွေ ဖြစ်ချင်မှ ဖြစ်မယ်နော်။

တကယ်တော့ မိဘဆိုတာ လုပ်ကျွေးထိုက်မှ လုပ်ကျွေးခွင့် ရတာမျိုးပဲ။ ကိုယ်က ဘယ်လောက်ပဲ ကျွေးမွေးပြုစု စောင့်ရှောက်ချင်ပါတယ်

ဆိုဆို ကိုယ့်ရဲ့ ဘဝအခြေအနေက ပေးလာဦးမှ ဖြစ်တယ်။ လုပ်ကျွေးခွင့် ရတဲ့ သားသမီးတွေအတွက်တော့ မင်္ဂလာပေါ့ကွယ်။

ဘယ်လိုပဲဖြစ်ဖြစ် မိဘတွေဟာ မိမိရဲ့အနီးအနားမှ မရှိနေနိုင်သည့် ထားဦး၊ သက်ရှိထင်ရှား ရှိနေဆဲဆိုရင်တော့ တတ်အားသရွေ့ ပေးကမ်း ကန်တော့နိုင်ကြသေးတာပေါ့ကွယ်။

လောကကြီးမှာ “စုန်ရေ”ဆိုတာပဲရှိတယ် ကလေးတို့ရေ။ ရေဆိုတာ မြင့်ရာက နိမ့်ရာကို စီးဆင်းရစမြဲပါ။ မိဘဆိုတာကတော့ သားသမီး အပေါ်မှာ ဘယ်အရွယ်မဆို စောင့်ရှောက်လိုတတ်ကြတာချည်းပါ။ ကိုယ့် အရိုးကိုယ် မချီနိုင်တဲ့ အရွယ်ရောက်မှသာ လက်လျှော့သွားတတ်ကြ ပါတယ်။

သားသမီးဆိုတာတွေသာ အရွယ်ရောက်လို့ အတောင်အလက်စုံ လာတဲ့အခါ သိုက်မြိုကခွာသွားတတ်ကြတဲ့ ငှက်ကလေးတွေလိုပါပဲ။ ပညာစုံလို့ လူလားမြောက်ပြီးတဲ့အခါ (တချို့ကဆိုရင်) ပညာတောင် မစုံသေးခင် ဘဝကြင်ဖော်နဲ့အတူ မိဘရင်ခွင်က ထွက်ခွာသွားတတ်ကြ ပါတယ်။

ဒါပေမဲ့ များစွာသော မိဘတွေဟာ ဘဝသစ်ထူထောင်သွားကြတဲ့ သားသမီးတွေကို ဥပေက္ခာမရှိနိုင်ကြပါဘူး ကလေးတို့ရေ။ ဒါကြောင့်လည်း မြတ်စွာဘုရားသော်တောင်မှ မိခင်ရဲ့ ကျေးဇူးကို နို့တစ်လုံးဖိုးမျှပင် ကျေအောင် မဆပ်နိုင်ခဲ့ဘူးလို့ ဆိုတာပေါ့ကွယ်။

ကလေးတို့လည်း မိဘကျေးဇူးကို ဆပ်နိုင်တဲ့ မင်္ဂလာရှိသော ကလေး တွေဖြစ်ကြဖို့ လိုတယ်နော်။ မိဘကို လုပ်ကျွေးပြုစုလို့ အထူးကုသိုလ်ရပြီး ချမ်းသာသုခ ရသွားကြတဲ့ ရာဇဝင်တွေ၊ ပုံပြင်တွေ ကလေးတို့ အများကြီး ကြားဖူးကြမှာပါ။

မိဘကို မရှိမသေ စော်ကားမိတဲ့အတွက် အပါယ်ငရဲမှာ ကျရောက် သွားခဲ့ရကြောင်း၊ ရှေးကအဖြစ်တွေကိုလည်း ဖတ်ဖူး၊ မှတ်ဖူးကြမယ် ထင်ပါတယ်။ မိဘကို မျက်ရည်ကျအောင် လုပ်တဲ့ သားသမီးဆိုတာ ဘယ်သောအခါမှ မကြီးပွားဘူး ကလေးတို့ရေ။

၁၂။ ပုတ္တဒါရဿ သင်္ဂဟော [သားမယားတို့ကို ထောက်ပံ့ခြင်း]

ကလေးတို့ရေ...

စုန်ရေအကြောင်း ကလေးတို့ သဘောပေါက်ကြတယ်နော်။ မြင့်ရာ ကနေ နိမ့်ရာကို ရွေ့လျားသွားတတ်တဲ့ သဘာဝတရားအရ ဒီမင်္ဂလာတရား တော်ကိုလည်း လူတွေ လိုက်နာကျင့်သုံးကြရမယ်။

အန်တီပြောခဲ့သလိုပဲ အချိန်တန်အရွယ်ရောက်လို့ လူလားမြောက် လာတဲ့ သားသမီးတွေဟာ ပညာစုံတာနဲ့ ဘဝသစ်ကို ထူထောင်ကြတော့ တယ်။ အဲဒီအခါ လင်ရယ်၊ မယားရယ်၊ သားရယ်၊ သမီးရယ်ဆိုပြီး သံယောဇဉ်သစ်တွေ တိုးပွားလာရတယ်။

မိဘကျေးဇူးဖြစ်တဲ့ ကြွေးဟောင်းကို ပေးဆပ်ကြရသလို ကိုယ်တိုင် မိဘနေရာကို ဝင်ရောက်ပြီး ကြွေးသစ်ချကြရတော့တယ်။ မိမိရဲ့လင်သား၊ မိမိရဲ့ ဇနီးမယား၊ မိမိရဲ့ သမီးသားတို့ကို တစ်ဖန်ပြန်လည် ထောက်ပံ့ လုပ်ကျွေး ပြုစုကြရတယ်။ အဲဒါဟာလည်း မြတ်သောမင်္ဂလာတစ်ပါးပါပဲ ကလေးတို့ရေ။

မိမိကိုယ်တိုင် မိဘဆိုတဲ့နေရာကို ရောက်လာတဲ့အခါမှာ လူတွေဟာ မိဘရဲ့ မေတ္တာစေတနာနဲ့ ကျေးဇူးတရားတွေကို ပိုပြီးနားလည်ကြစမြဲပဲ။ တချို့ခမျာမှာတော့ အဲဒီအချိန်မှာ သူ့ရဲ့မိဘတွေ မရှိရှာတော့ဘူးလေ။ မိဘတို့ လုပ်ကျွေးခွင့် မရနိုင်ရှာတော့ဘူးပေါ့။

အဲဒီအခါ မိဘက မျိုးဆက်အမွေပေးခဲ့တဲ့ မိမိတို့ရဲ့ သားသမီးတွေကို လူလားမြောက်အောင် ကျွေးမွေးသုတ်သင်ကြရတော့တာပေါ့။ လောကကြီးဟာ လည်ပတ်နေတဲ့ သံသရာ ခြားရဟတ်ကြီးပါပဲ ကလေးတို့ရယ်။

ကလေးတို့လည်း တစ်နေ့နေ့ တစ်ချိန်ချိန်မှာ လူကြီးဖြစ်လာကြမှာပဲ မဟုတ်လား။ ကိုယ့်အိုးကိုယ့်အိမ် ကိုယ့်လက်တွဲဖော်နဲ့အတူ ဘဝတစ်ခုကို ထူထောင်ကြရဦးမှာပဲ မဟုတ်လား။ အဲဒီအခါကျရင်လည်း ကလေးတို့ဟာ ကြွေးဟောင်းဆပ်ရင်း ကြွေးသစ်ထပ်ချကြရဦးမှာပဲပေါ့ကွယ်။

တကယ်တော့ မိမိရဲ့မိသားစုအပေါ် ဝတ္တရားကျေပွန်စွာ ပြုစုစောင့်ရှောက် ကျွေးမွေး ထိန်းသိမ်းတတ်ခြင်းဆိုတာ မင်္ဂလာရှိသော လူသားတစ်ယောက်ရဲ့ အကျင့်သိက္ခာတစ်မျိုး ဖြစ်ပါတယ်။

ကလေးတို့ ပတ်ဝန်းကျင်မှာ တွေ့ဖူးကြသလား။ လင်ဆိုးမယား တဖားဖား၊ မယားဆိုးလင် တငင်ငင်၊ သားဆိုးမအေ တပေပေဆိုတာမျိုးတွေပေါ့။ တချို့သော လူတွေဟာ မိမိရဲ့ မိသားစုအပေါ် ဥပေက္ခာရှုပြီး မိမိနေချင်သလိုနေ၊ စားချင်သလိုစား၊ သောက်ချင်သလိုသောက်၊ ပြန်ချင်တဲ့အချိန်မှပြန်၊ အိမ်ကိုရောက်တဲ့အခါ အပြစ်ရှာ ရန်လုပ်တတ်ကြတယ်။ တချို့သားသမီးတွေဟာလည်း မိဘကို ဂရုမစိုက် မိမိဆန္ဒကို လိုက်ပြီး နေထိုင်၊ သွားလာ၊ ဆဲဆို၊ အော်ဟစ်၊ ရိုင်းစိုင်းမိုက်မဲတတ်ကြတယ်။

အဲဒီလို အိမ်ဆိုတာ ဘယ်မှာ ကျက်သရေမင်္ဂလာ ရှိနိုင်ပါ့မလဲ ကလေးတို့ရယ်။ စည်းလုံးညီညွတ်မှုမရှိ၊ စည်းကမ်းသေဝပ်မှုမရှိ၊ စည်းမျဉ်းလိုက်နာမှုမရှိမှတော့ ဘယ်လိုလုပ်ပြီး သာယာချမ်းမြေ့နိုင်ပါတော့့ မလဲ။

ဒါကြောင့် ကလေးတို့ရဲ့ မိသားစုကလေးမှာ မင်္ဂလာအပေါင်းနဲ့ ခညောင်းစေချင်တယ် ဆိုရင် ခုလိုအရွယ်ကတည်းက လိမ္မာ၊ ပါးနပ်၊ ယဉ်ကျေး၊ သိမ်မွေ့၊ ရိုသေကိုင်းရှိုင်းတတ်အောင် လေ့ကျင့်ထားကြ ရမယ်နော်။ အစကောင်းမှ အနှောင်းသေချာတယ် မဟုတ်လား ကလေးတို့ရေ။

၁၃။ အနာကုလာစ ကမ္မန္တာ

[အရှုပ်အထွေးမရှိသော အလုပ်လုပ်ခြင်း]

ကလေးတို့ရေ...

ဘယ်အလုပ်ကိုမဆို ရှင်းရှင်းလင်းလင်းနဲ့ မှန်မှန်ကန်ကန် ပြတ်ပြတ် သားသား လုပ်ကိုင်ကြဖို့ ရည်ရွယ်ပြီး ဒီမင်္ဂလာတရားတော်ကို မြတ်စွာ ဘုရားက ဟောကြားခဲ့တယ်။ အလုပ်တစ်ခုဟာ တိတိကျကျ၊ မှန်မှန် ကန်ကန်၊ မြန်မြန်ဆန်ဆန်၊ ရှင်းရှင်းလင်းလင်းနဲ့ ပြတ်ပြတ်သားသား ဖြစ်ဖို့ လိုအပ်တယ်။ ရှုပ်ထွေးမှု တစ်စုံတစ်ရာရှိနေမယ်ဆိုရင် ဘယ်လိုမှ ပီပီပြင်ပြင် မပြီးမြောက်နိုင်ဘူးနော်။ ဖြစ်နိုင်တာကို ဖြစ်နိုင်သလောက်ပဲ ပြောဆိုရလိမ့်မယ်။ ကိုယ်မလုပ်နိုင်ဘဲနဲ့ လုပ်နိုင်သယောင် အာမခံလိုက်တဲ့ အခါ ဖြစ်မလာခဲ့ရင် ရှက်စရာနဲ့ ပြဿနာ ဖြစ်တတ်တာပေါ့။ ဒါဟာ လေမကြီးဖို့၊ လေမထွားဖို့ သတိပေးထားတဲ့ တရားတော်ပါပဲ။

လောကကြီးမှာ ပြည့်ဝတဲ့သူတွေဟာ တိကျကြတယ်။ သူတို့ရဲ့ လိုအပ်မှုတွေ ရှိခဲ့ရင်လည်း ပွင့်ပွင့်လင်းလင်း ထုတ်ဖော်ရဲကြတယ်။ မလျှို့ဝှက်ကြဘူး။ မကြွားဝါကြဘူး။ ရှုပ်ရှုပ်ယှက်ယှက် မလုပ်တတ်ကြဘူး။ မပြည့်ဝတဲ့သူတွေကမှ သူတို့ရဲ့ ကွက်လပ်တွေကို တစ်ပါးသူ မမြင်သာ အောင် လေနဲ့ဖြည့်ကြတာ၊ လျှို့ဝှက်ကြတာ၊ ဖုံးဖိကြတာ၊ ကာကွယ်ကြတာ၊ လှည့်ဖျားတတ်ကြတာ ကလေးတို့ရေ။

အဲဒီလိုလူမျိုးတွေရဲ့ အလုပ်ဟာ ဘယ်မှာမင်္ဂလာကျက်သရေ ရှိနိုင် ပါ့မလဲ။ ကိုယ်မှန်တယ်လို့ တစ်သမတ်တည်း ယူဆထားတဲ့အလုပ်ကို

တွန်ဆုတ်ခြင်းမရှိဘဲနဲ့သာ ဆောင်ရွက်ပါ။ ရိုးသားပါ။ နိုးကြားပါ။ ကြိုးစားပါ။ တိုးပွားလာမှာ မှချဖြစ်ပါတယ်။ မသမာမှု၊ ဟန်ဆောင်မှု၊ လှည့်ပျားမှု ဆိုတာတွေဟာ အန္တရာယ်ကြီးမားလှတဲ့ ဘဝရဲ့ ခလုတ်ကံသင်းတွေ ဖြစ်တယ်။

လူတစ်ယောက်ရဲ့ ဆန္ဒဟာ အမြဲတမ်း ပြင်းပြနေရမယ် ကလေးတို့ရေ။ ချမ်းသာချင်ကြသလား၊ ပညာရှင်ကြီး ဖြစ်ချင်ကြသလား၊ ကလေးတို့မှာ ဆန္ဒရှိနေရင် အဲဒီဆန္ဒဟာ အစဉ်ထက်သန်နေရမယ်နော်။ ဝိုးတိုးဝါးတာ မဖြစ်ရဘူး။ ဘယ်အရာမဆို အမှန်တကယ် လိုချင်တပ်မက်မှု ရှိမှ ရတတ်တာဟာ ထုံးစံပဲ။

ဟုတ်ပြီ... ဆန္ဒတကယ်ပဲ ရှိပြီဆိုရင် အောင်မြင်ရမယ် ဆိုတဲ့ ယုံကြည်မှုကိုလည်း ဆက်ပြီး မွေးလိုက်ကြပါဦး။ အောင်မြင်ရမယ်၊ ဘယ်အတိုင်းအတာအထိ ရောက်ရမယ်၊ ဘာတွေ ဘယ်အချိန် ပြီးစီးရမယ် ဆိုတဲ့ စွဲမြဲယုံကြည်စိတ်ကို လက်ကိုင်ပြုပြီး “ဖြစ်နိုင်ပါ့မလား” ဆိုတဲ့ သံသယစိတ်ကို လုံးဝပယ်ဖျက်ကြရမယ်နော်။

ကြောက်စိတ်ဆိုတာဟာ အလုပ်တစ်ခုအတွက် အနှောင့်အယှက် အကြီးမားဆုံး ရန်သူကြီးပဲ။ ဒါကို အနိုင်တိုက်ရမယ်၊ အလဲထိုးရမယ်၊ တိုးတက်ကြီးပွား အောင်မြင်ချင်တဲ့ လူတစ်ယောက်ဟာ ကြောက်စိတ် ကင်းရမယ်၊ ရဲရင့်ရမယ်လေ။

တစ်ခုတော့ ရှိတယ်။ မိမိတက်ရမယ့် လှေကားထစ်တွေဟာ သူတစ်ပါးရဲ့ ကျောကုန်းတွေ မဖြစ်ပါစေနဲ့၊ ကိုယ့်ကြောင့် သူတစ်ပါးကို မထိခိုက် မနစ်နာပါစေနဲ့။

ပြိုင်ဆိုင်မှုဟာ ကောင်းပါတယ်။ ဒါပေမဲ့ အနိုင်ယူခြင်းဟာ အနိုင်ကျင့်ခြင်း မဖြစ်စေဖို့ လိုပါတယ်။

ဒါကြောင့် ဘယ်လိုအလုပ်မျိုးကိုပဲလုပ်လုပ် မိမိအတွက်လည်း အကျိုးရှိ၊ အများအတွက်လည်း အကျိုးသက်ရောက်စေနိုင်တဲ့ အလုပ်မျိုးကို ရွေးချယ်တတ်ရလိမ့်မယ်။ ဒါမှ မင်္ဂလာရှိသောအလုပ် ဖြစ်မယ်။ ကလေးတို့ နားလည်ကြရဲ့လား။

၁၄။ ဒါနဉ္စ

[စွန့်ကြဲပေးကမ်း လှူဒါန်းခြင်း]

ကလေးတို့ရေ...

စွန့်ကြဲပေးကမ်း လှူဒါန်းခြင်း ဆိုတာဟာလည်း ကောင်းမြတ်သော မင်္ဂလာတစ်ပါး ဖြစ်ပြန်တယ်နော်။ ကလေးတို့ မှတ်သားထားကြပါဦး။

မြတ်စွာဘုရားကို ပန်း၊ ရေချမ်း၊ ဆီမီး ကပ်လှူပူဇော်ခြင်းဟာ ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်တွေရဲ့ အထွတ်အမြတ် ဆောင်ရွက်မှု ဖြစ်တယ်။ မိမိလိုရာဆုကို တောင်းကြရမယ်နော်။ အဲသည့်နောက်မှာတော့ သံဃာတော်တွေကို လှူဒါန်းပူဇော်ခြင်းပေါ့။ သံဃာတော် အရှင်သူမြတ်တို့ဟာ မြတ်စွာဘုရားရဲ့ တရားတော်များကို လူတွေကြားနာနိုင်ရအောင် တစ်ဆင့်ပြန်လည်ဖြန့်ဖြူးတဲ့ သာသနာ့ဝန်ထမ်းတွေ ဖြစ်တာမို့ သူတို့ကို လှူဒါန်းခြင်းဟာလည်း အကျိုးများစွာကို ခံစားရတယ် ကလေးတို့ရေ။

အဲသည့်နောက်မှာတော့ လူပုဂ္ဂိုလ်ချင်းကို ပေးကမ်းစွန့်ကြဲခြင်းဆိုတာ ပြုလုပ်ကြရတယ်။ ပေးကမ်းခြင်းဟာ သဒ္ဓါတရားက ပေါက်ဖွားလာတာ ဖြစ်တယ်။ သဒ္ဓါတရားကတော့ ကရုဏာက မြစ်ဖျားခံလာတာပေါ့ကွယ်။ လူလူချင်း သနားညှာတာတတ်ရမယ်နော်။ မရှိတဲ့သူကို ကူညီရိုင်းပင်းရမယ်။ ပေးကမ်းမျှဝေရမယ်။

ပြည့်နေတဲ့ အိုးတစ်လုံးထဲကို ရေတွေထပ်ထည့်နေရင် လျှံကျကုန်ပြီး အလဟဿ ဖြစ်သွားမှာပဲ။ လိုနေတဲ့ ကွက်ကပ်ကလေးတွေကို ဖြည့်ပေးခြင်းအားဖြင့် ပြည့်စုံခြင်းကို ဖြစ်ပေါ်စေရတယ်။

အလှူပေး သူဌေးဖြစ်ဆိုတဲ့ ပုံပြင်ကလေးကို ကလေးတို့ ကြားဖူးကြမှာပါနော်။ “မရှိလို့မလှူ၊ မလှူလို့မရှိ” ဆိုတာရော နားလည်ကြသလား။ မိမိမှာ ရှိသမျှလေးနဲ့ပဲ ရနိုင်သမျှ ဒါနကုသိုလ်ကို ယူတတ်ကြရမယ် ကလေးတို့ရေ။ ပေးကမ်းခြင်းသည် အောင်မြင်ရာ၏လို့ ဆိုကြတယ် မဟုတ်လား။

ဒီမင်္ဂလာတရားတော်ရဲ့ အဓိပ္ပာယ်ကတော့ မတွန့်တိုရဘူး။ စေတနာထားရတယ်။ သဒ္ဓါထက်သန်ရတယ် ဆိုတဲ့ သဘောပါပဲကွယ်။ မိမိက သူတစ်ပါးအပေါ်မှာ ပေးကမ်းစွန့်ကြဲတတ်သူ ဖြစ်ရင် မိမိအတွက် လိုအပ်လာတဲ့အခါမှာလည်း ပြန်လည်ကူညီစောင့်ရှောက်သူကို တွေ့ရတတ်တယ်။ ဒါဟာ သံသရာပါပဲ ကလေးတို့ရယ်။

လူတွေဟာ မွေးဖွားလာတဲ့အခါမှာ ဘာမှပါလာကြတာ မဟုတ်သလို သေဆုံးသွားတဲ့ အချိန်မှာလည်း ဘာကိုမှယူမသွားနိုင်ကြဘူးနော်။ ဒီတော့ ပစ္စည်း၊ ဥစ္စာ၊ ဂုဏ်သိက္ခာ၊ ပညာဆိုတာတွေဟာ လူတွေ အသက်ရှိနေစဉ်မှာသာ တန်ဖိုးရှိတဲ့အရာတွေ ဖြစ်တယ် ကလေးတို့ရေ။

ဒါပေမဲ့ ကလေးတို့ မမြင်သာတဲ့အချက် ရှိတယ်။ အန်တီရှေ့မှာ တုန်းက ရှင်းပြခဲ့ပြီးပြီ။ မွေးလာတဲ့ ကလေးတစ်ယောက်မှာ သူ့ရဲ့ အတိတ်ဘဝက ကောင်းမှုကုသိုလ်တွေဟာ ကံတရားအဖြစ် ပါလာတတ်တယ် ဆိုတာလေ။ အဲဒါကို တို့များမမြင်ရလို့ မသိကြတာပဲ။ အဲဒီကလေးရဲ့ ပြည့်စုံမှုကိုသာ လူတွေက မြင်ကြရတယ်။ ဒီကလေးက ကံအကျိုးပေးကောင်းလိုက်တာလို့ ပြောကြတယ်။

အေး...အဲဒီလိုပဲ တို့များမမြင်နိုင်တဲ့ အနာဂတ်ဘဝမှာ ကံအကျိုးပေးကောင်းအောင်ကတော့ ဒီဘဝရဲ့ ဒါန၊ သီလ ဆောက်တည်နိုင်မှုအပေါ်မှာ မူတည်တယ် ကလေးတို့ရေ။ ဒါကြောင့် တတ်နိုင်သမျှ လှူကြပါ။ မနုဗြေမစေးကပ်ကြပါနဲ့။

ကလေးတို့အတွက် ရေလှူခြင်းရဲ့ အကျိုးဆယ်ပါးကို ဥပမာ ပြောပြမယ်နော်။

- ၁။ လျှင်မြန်ခြင်း။
- ၂။ ကျော်စောခြင်း။
- ၃။ စင်ကြယ်ခြင်း။
- ၄။ မွတ်သိပ်မှုကင်းခြင်း။
- ၅။ အခြွေအရံများခြင်း။
- ၆။ အသက်ရှည်ခြင်း။
- ၇။ အဆင်းလှခြင်း။
- ၈။ ခွန်အားကြီးခြင်း။
- ၉။ ဉာဏ်ပညာကြီးခြင်း။
- ၁၀။ ချမ်းသာခြင်း။

၁၅။ ဓမ္မစရိယာစ

[သုစရိုက်တရားကို ကျင့်ရခြင်း]

ကလေးတို့ရေ...

ကောင်းမြတ်သော တရား၊ မှန်ကန်သောတရား၊ မျှတသော တရားတို့ကို ကျင့်သုံးခြင်းဟာလည်း မင်္ဂလာတစ်ပါးပါပဲကွယ်။

သူတစ်ပါးအပေါ်မှာ ကိုယ်စိတ်နှလုံး သုံးပါးတို့ဖြင့် မပြစ်မှားမကျူးလွန်မိစေဖို့ အင်မတန် အရေးကြီးလှပါတယ်။ အဲဒါကို မနာလိုခြင်း၊ သဝန်တို့ခြင်း၊ မစ္ဆရိယစိတ် ကင်းခြင်းလို့ခေါ်တယ်။ သူတစ်ပါးကောင်းမွန်ချမ်းသာခြင်းအပေါ်မှာ မနာလိုမရှုစိမ့်ဖြစ်ပြီး မလိုမုန်းစိတ်ထားခြင်းဟာ အမင်္ဂလာတစ်မျိုးပါပဲ။ အလွန်စက်ဆုတ်စရာ ကောင်းလှပါတယ်။

ကလေးတို့ရေ...ကလေးတို့ အတန်းထဲမှာ ပညာတော်တဲ့ သူငယ်ချင်းတွေ ရှိကြတယ်နော်။ သူတို့ ဘာဖြစ်လို့ တော်ကြတာလဲ၊ ကလေးတို့အတုယူကြရမယ်။ သူတို့စာကျက်တဲ့အချိန်မှာ ကလေးတို့ ဘာလုပ်နေကြသလဲ၊ ကစားနေမိကြသလား။ ကိုယ့်ကိုယ်ကိုယ် ပြန်ပြီးပြုပြင်ပါ။ တော်သူကို အားကျပါ။

လောကကြီးမှာ လောကဝတ်ဆိုတာ ရှိတယ် ကလေးတို့ရေ။ မင်းမှာလည်း မင်းကျင့်တရား ဆိုတာရှိသလို လူမှာလည်း လူ့ကျင့်ဝတ် ရှိတယ်။ လူသားတို့ စောင့်ထိန်းအပ်သော ကျင့်ဝတ်သိက္ခာကို မဖောက်ဖျက်ရဘူးနော်။

ဘယ်သူမှ မသိပါဘူး၊ ဘယ်သူမှ မမြင်ရပါဘူးဆိုပြီး ဘယ်အလုပ်ကိုမှ ခိုးကြောင်ခိုးဝှက် မလုပ်ပါနဲ့။ အဲဒီအလုပ်ကို ကလေးတို့ ကိုယ်တိုင် လုပ်တာမို့ ကိုယ်တိုင်က သိနေတာပဲ။ ကိုယ့်ကိုယ်ကိုယ် ရှက်တတ်ရမယ် နော်။ ကိုယ့်ကိုယ်ကိုယ် အထင်ကြီးရမယ်။ ကိုယ့်ကိုယ်ကိုယ် လေးစားတတ်ရမယ်။ ဒါမှလည်း အများက ကိုယ့်ကို အထင်ကြီးလေးစားမှာ ဖြစ်တယ်။ ကိုယ်ကမှ ကိုယ့်ကိုယ်ကိုယ် အလကားကောင်လို့ ထင်နေရင် ဘယ်သူက ရော ကိုယ့်ကို တန်ဖိုးထားမှာလဲ။ ဒီအချက်ကို ကလေးတို့ သေသေချာချာ မှတ်ထားရမယ်နော်။

ဖြောင့်မတ်ခြင်း၊ မှန်ကန်ခြင်း၊ မျှတခြင်း ဆိုတာဟာလည်း ကောင်းမြတ်သော ကိုယ်ကျင့်တရားတွေ ဖြစ်တယ်။ ဘက်မလိုက်ရဘူး။ မျက်နှာမလိုက်ရဘူး၊ တရားသဖြင့် ဆုံးဖြတ်တတ်ရတယ်။

ဥပမာ ကလေးတို့ရဲ့မောင်၊ ညီမလေး တစ်ယောက်ယောက်ဟာ တခြားကလေးတစ်ယောက်ရဲ့ မုန့်ကို လုစားပြီဆိုပါစို့။ ကလေးတို့က ဆုံးမတတ်ရမယ်။ ကိုယ့်မောင်နှမ မိသားစုဘက်ကလိုက်ပြီး တစ်ဘက်သား မှန်နေမှန်းသိလျက်နဲ့ ဇွတ်ဝင်မပါရဘူးနော်။ မှားနေသူကို အကျိုးသင့် အကြောင်းသင့် ရှင်းပြတတ်ရတယ်။ အဲဒီအလေ့အကျင့်ကို ကလေးတို့ ကြီးပြင်းသည်အထိ သယ်ယူသွားကြရမယ်။ ဒါမှလည်း လောကမှာ ကလေးတို့ဟာ တည်ကြည်ရင့်ကျက်တဲ့ပုဂ္ဂိုလ်တွေ ဖြစ်လာလိမ့်မယ်။

သူတစ်ပါးအပေါ် ချောက်တွန်းခြင်း၊ မကောင်းကြံခြင်း စတာတွေဟာ အင်မတန် ရွံ့မုန်းဖွယ်ကောင်းတဲ့ အကျင့်စရိုက်တွေ ဖြစ်တယ်။ ကလေးတို့မှာ လုံးဝမမွေးမြူမိပါစေနဲ့။ လူတစ်ယောက် လဲကျသွားတဲ့အခါ ဟာသလုပ်ပြီး ရယ်မောမယ့်အစား အပြေးအလွှား ဆွဲကူထူမပေးခြင်းဟာ မွန်မြတ်သော အကျင့်သီလတစ်မျိုးပါပဲ။

ဒါကြောင့် တို့များရဲ့ မြတ်စွာဘုရားက ကောင်းမြတ်သော အကျင့်စရိုက်တို့ကို ကျင့်သုံးခြင်းဟာ မင်္ဂလာတစ်ပါးရယ်လို့ ဟောကြားတော်မူခဲ့ပေတာပေါ့ ကလေးတို့ရယ်။ မင်္ဂလာရှိအောင် နေတတ်ကြရမယ်နော်။

၁၆။ ဉာတကာနဉ္စ သင်္ဂဟော [ဆွေမျိုးတို့ကို ချီးမြှောက်ထောက်ပံ့ခြင်း]

ကလေးတို့ရေ...

သစ်တစ်ပင်ကောင်းရင် ငှက်တစ်သောင်းတောင် နားခိုနိုင်သတဲ့။
ကြားဖူးကြရဲ့လားကွယ်။ မိမိရဲ့ ဆွေမျိုးသားချင်းတွေအပေါ် စောင့်မကြည့်ရှု
ထောက်ပံ့ခြင်း ဆိုတာ ကောင်းမြတ်သော မင်္ဂလာတစ်ပါးပါပဲ။

ကလေးတို့ အလှူမင်္ဂလာဖိတ်စာတွေကို ကြည့်ဖူးကြတယ်နော်။
အဲဒီမှာ ဆွေမျိုးသားချင်းတွေရဲ့ အမည်နာမတွေကို အမှူးပြုထားတာ
တွေ့ရလိမ့်မယ်။ အဲဒါ ဘာဖြစ်လို့လဲ ကလေးတို့ တွေးကြည့်မိသလား။
ဆွေမျိုးညာတကာတို့ကို အမှီသဟဲပြုပြီး မင်္ဂလာအမှုကို ပြုကြရတာကြောင့်
ပါ။

ကြက်မှာအရိုး၊ လူမှာအမျိုးတဲ့ ကလေးတို့ရေ။ လူရယ်လို့ ဖြစ်လာ
ရင် ဆွေမျိုး၊ မိတ်သင်္ဂဟဆိုတာ ရှိရတယ်နော်။ လူမှာ မျိုးရိုးကောင်းမွန်ဖို့
အင်မတန် အရေးကြီးတယ်။ ကိုယ့်အမျိုးထဲမှာ အားကိုးအားထားပြုရမယ့်၊
လေးစားကြည်ညိုရမယ့်၊ စံနမူနာယူနိုင်ရမယ့် ပုဂ္ဂိုလ်မျိုး ပါလာခဲ့မယ်
ဆိုရင် ဘယ်လောက်ဂုဏ်ယူစရာကောင်းသလဲ။

ကလေးတို့ ကိုယ်တိုင်ကလည်း ကိုယ့်ဆွေမျိုးသားချင်းရဲ့ ဂုဏ်
သိက္ခာကို မြင့်မားတိုးတက်စေနိုင်ဖို့ ကြိုးစားရမယ်နော်။ အဲသည်လို အမျိုး
ဂုဏ်ကို မြှင့်တင်နိုင်ခြင်းဟာလည်း မင်္ဂလာတစ်ပါးပဲ။

ဒါတင်မကသေးဘူး ကလေးတို့ရေ...ဆွေမျိုးသားချင်းတွေကိုလည်း
ကူညီစောင့်ရှောက်တတ်ရမယ်။ များသောအားဖြင့် လူတွေဟာ အားကိုး

ရှာတတ်ကြစေ မဟုတ်လား။ ဘုရားတောင်မှ အမှီရှိမှ ပွင့်ရတယ်လို့ ဆိုကြတယ်။ ဒါကြောင့် လူတွေဟာလည်း မိမိတို့ လိုရာဆန္ဒ အောင်မြင် ပြည့်ဝဖို့အတွက် မှီတွယ်ရာကို ရှာလေ့ရှိကြတယ်။ အဲဒီအချိန်မှာ ကိုယ်က မာနကြီးတစ်ခွဲသားနဲ့ ကိုယ်နဲ့မဆိုင်သလို မငြင်းပယ်ရဘူးနော်။ တတ်နိုင်တဲ့ ဘက်က နှုတ်အားဖြင့် လည်းကောင်း၊ ကိုယ်အားဖြင့် လည်းကောင်း အကြံပေးခြင်း၊ ထောက်ပံ့ခြင်းတို့ကို ပြုရတယ်။

ဆွေမျိုးဆိုတာ မခေါ်ချင်လို့ပဲ ရမယ်၊ မတော်ချင်လို့ မရဘူး ကလေးတို့ရေ။ ပြီးတော့ ဆွေမျိုးသားချင်းဆိုတာ သွေးနီကြတဲ့သူတွေ ဖြစ်တယ်။ ဘေးစကားပြောတာထက် သွေးစကားပြောတာကို ပိုပြီး ယုံကြည် ရမယ်။ ဘယ်လောက်ပဲ စိတ်ထဲမှာ မကျေနပ်တာတွေ ရှိနေပါစေ၊ ဆွေမျိုး ဂုဏ်သိက္ခာ ထိခိုက်လာရင်တော့ ဘယ်သူမှ မခံရပ်နိုင်ကြဘူး။ ကိုယ့်အမျိုး ဘက်က ကာကွယ်တိုက်ခိုက်ကြရတာပဲ။ ဒါဟာ သဘာဝတရား ဖြစ်တယ်။

လူတွေရဲ့ ယုံကြည်မှု ဆိုတာဟာလည်း မျိုးရိုးနဲ့ သက်ဆိုင်တယ် ကွဲ့။ တို့အမျိုးထဲမှာ အကျင့်စာရိတ္တ ဖောက်ပြန်သူ မရှိဘူးဆိုတာ ဂုဏ်ယူ စရာ ဖြစ်တယ်။ တခြားလူတွေရဲ့ လေးစားယုံကြည်ခြင်းကို ရယူနိုင် တယ်။

သူတို့မျိုးရိုးက ဒီလောက်ချမ်းသာတာ၊ ဒီလောက်ပညာတတ်တာ၊ ဒီလောက် ရာထူးကြီးတာ မစောင့်ရှောက်ဘူးလားဆိုတဲ့ အပြစ်တင်စကား မျိုး မကြားရပါစေနဲ့။ ကိုယ့်ဆွေမျိုးသားချင်းထဲမှာ ချို့တဲ့သူ၊ အားနည်းသူ ပါလာခဲ့ရင် ဖေးမကူညီဖို့ ဝန်မလေးရဘူးနော်။

မြတ်စွာဘုရားက မင်္ဂလာရှိသော တရားတော်အဖြစ် ဟောကြားခဲ့ တာ ဖြစ်တယ်။ တော်သူကို ချီးမြှောက်ပါ၊ အားပေးပါ၊ လိုအပ်သူကို ဖေးကူလက်တွဲပါ၊ အားနည်းသူကို ဆွေယူတွန်းတင်ပါ။ ကိုယ့်အမျိုးရဲ့ ဂုဏ်ကျက်သရေကို တင့်တယ်ထည်ဝါအောင် ကြိုးစားကြပါ။

မိမိကလည်း သစ်ရိပ်ကောင်းမှာ ခိုနားနိုင်အောင် ကြိုးစားပါ။ မိမိကိုယ်တိုင်ကလည်း သစ်ရိပ်ကောင်းဖြစ်အောင် ဖန်တီးအားထုတ်ပါ။ အန်တီပြောတာ နားလည်ကြတယ်နော်။

၁၇။ အနဝဇ္ဇာနိ ကမ္မာနိ

[အများအကျိုးကို ဆောင်ရွက်ခြင်း]

ကလေးတို့ရေ...

အများအကျိုးကို ဆောင်ရွက်ခြင်းအားဖြင့် မိမိအကျိုးကိုပါ အောင်မြင်စေနိုင်ကြောင်း ကလေးတို့ ကြားဖူးနေကြပြီး ဖြစ်လိမ့်မယ်လို့ အန်တီထင်ပါတယ်။ ဒီအကြောင်းအရာနဲ့ ပတ်သက်တဲ့ ပုံပြင်တွေ၊ နိပါတ်တော်တွေကိုလည်း ကလေးတို့ သိထားသင့်သလောက် သိနေကြမှာပါ။ တကယ်တော့ အများအကျိုးကို ဆောင်ရွက်ခြင်းဟာ ပရဟိတလုပ်ငန်း ဖြစ်ပါတယ်။ နိုင်ငံတွေ၊ တိုင်းပြည်တွေမှာ အဲဒီလိုလုပ်ငန်းတွေကို ကျယ်ကျယ်ပြန့်ပြန့်လုပ်ကိုင်နေကြတာ ကလေးတို့ တွေ့နေမှာပါ။ ဥပမာ...ကြက်ခြေနီလုပ်ငန်း၊ မီးသတ်လုပ်ငန်း၊ ကျန်းမာရေး ကာကွယ်စောင့်ရှောက်မှု လုပ်ငန်း၊ လူမှုဝန်ထမ်း ကယ်ဆယ်ရေးလုပ်ငန်း အများကြီးပါပဲကွယ်။

ကလေးတို့ရေ အကျိုးလိုလို ညောင်ရေလောင်းတယ် ဆိုတာ ကြားဖူးကြသလား။ ကိုယ်လိုချင်တာရဖို့အတွက် သူတစ်ပါးအပေါ်မှာ ကူညီတာမျိုးပေါ့။ ကူညီတယ်ဆိုတာ ကောင်းမြတ်သောလုပ်ငန်း ဖြစ်ပေမယ့် အဲဒီလို ကိုယ့်အတွက် ရည်ရွယ်ပြီး တမင်လုပ်ပေးတာမျိုးကျတော့ အပြစ်ကင်းသော ထောက်ပံ့မှုလို့ မခေါ်နိုင်ဘူး။

မိမိအတွက် အကျိုးရှိသည်ဖြစ်စေ၊ မရှိသည်ဖြစ်စေ သူတစ်ပါးရဲ့ အခက်အခဲကို ကူညီဖြေရှင်းပေးခြင်းသည်သာ မွန်မြတ်သောမင်္ဂလာ ဖြစ်တယ်။ ကမ္ဘာပေါ်မှာ ရှိခဲ့ကြဖူးတဲ့ ကြီးကျယ်မြင့်မြတ်သော ပုဂ္ဂိုလ်တွေ

ဟာ သူတို့ရဲ့ကိုယ်ကျိုးကို စွန့်လွှတ်ပြီး အများကောင်းကျိုးအတွက် ဆောင်ရွက်ခဲ့ကြသူတွေ ဖြစ်တယ်။ ဘယ်လောက်အတုယူ အားကျဖွယ် ကောင်းလိုက်ပါသလဲ ကလေးတို့ရယ်။

အဲဒီလို ပုဂ္ဂိုလ်ထူး ပုဂ္ဂိုလ်မြတ်တွေဟာ လူပင်သေသော်လည်း နာမည်ကတော့ ရှင်သန်ထင်ကျန်ရစ်ခဲ့တယ်။ ဥပမာ...ကမ္ဘာပေါ်မှာ ရှိတဲ့ လူသားတွေ အလင်းရောင်ရစေဖို့ စတင်တီထွင်ခဲ့တဲ့ လျှပ်စစ်စွမ်းအားရှင် “အက်ဒီဆင်” ကို ဒီနေ့အထိ လူသားတွေ မေ့မထားနိုင်ကြဘူး။

အန်တီက ကမ္ဘာနဲ့ယှဉ်ပြီး ပြောပြနေလို့ ကလေးတို့ လက်လှမ်းမမီ ဖြစ်နေသလား။ ကလေးတို့ ဆောင်ရွက်လို့ရတဲ့ ပရဟိတလုပ်ငန်းတွေ အများကြီးရှိပါတယ်။ လူသွားလမ်းပေါ်မှာ ရောက်ရှိတဲ့ ခလုတ်ကန်သင်းတွေကို ရှင်းလင်းပါ။ ရွံ့ဗွက်အိုင်တွေကို မြေဖို့ပါ။

သက်ကြီးရွယ်အိုတွေကို ဖေးမကူညီပါ။ မိမိထက် ငယ်ရွယ်သော ကလေးများကို အန္တရာယ်မဖြစ်အောင် စောင့်ရှောက်ပါ။ အများသောက်ရန် ရေကုသိုလ်လုပ်ပါ။ လမ်းပြင်ခြင်း၊ တံတားဆောက်ခြင်း လုပ်ငန်းတွေမှာ ပါဝင်ဆောင်ရွက်ပါ။

အဲသည်လို ငယ်ရွယ်စဉ်ကတည်းက အများအကျိုးအတွက် သယ်ပိုးဆောင်ရွက်တတ်သူအဖြစ် လေ့ကျင့်ယူခဲ့မယ်ဆိုရင် ကလေးတို့ အရွယ်ရောက်ပြီး လူလားမြောက်လာတဲ့အခါ ကလေးတို့ဟာ စံပြထိုက်တဲ့ လူတော် လူကောင်းတစ်ယောက် ဖြစ်လာပါလိမ့်မယ်။

ဆရာဝန်တစ်ယောက်ဟာ မိမိကိုယ်ကျိုးချမ်းသာထက် လူနာများအတွက် ရှင်သန်လှုပ်ရှားနေသူ ဖြစ်ရမယ်။ စာရေးဆရာတစ်ယောက်ဟာ မိမိကိုယ်ကျိုးစီးပွားထက် လူအများကို လမ်းညွှန်ပြသသူ ဖြစ်ရမယ်။ သမားရိုးကျ သာမန်ဘဝနဲ့ လောကကြီးမှာ ရပ်တည်ရှင်သန် နေထိုင်သွားတဲ့ သူတွေဆိုတာ လူဖြစ်လာပြီး လူကောင်းကောင်း မဖြစ်လိုက်ရသူတွေပဲ။

လူရယ်လို့ ဖြစ်လာမှတော့ လူ့ပတ်ဝန်းကျင်အတွက် အကျိုးတစ်စုံတစ်ရာ ဖြစ်ထွန်းအောင် ကြိုးစားရလိမ့်မယ်။ ဒါမှလည်း မင်္ဂလာရှိသော လူသားတစ်ယောက် ဖြစ်မှာ အမှန်ပဲ ကလေးတို့ရေ။

၁၈။ အာရတီ ပါပါ

[မကောင်းမှုမှ စိတ်ဖြင့် ဝေးစွာရှောင်ကြဉ်ခြင်း]

ကလေးတို့ရေ...

စိတ်ဆိုတာ လူတစ်ယောက်အတွက် အရေးအကြီးဆုံးသော မိတ်ဆွေ ဖြစ်သလို ရန်သူလည်း ဖြစ်တယ်ကွယ်။ လူတစ်ယောက် ကောင်းဖို့၊ ဆိုးဖို့ဆိုတာ သူ့ရဲ့စိတ်နဲ့သာ သက်ဆိုင်တယ်။ တို့တစ်တွေကို အဓိက လွှမ်းမိုးချုပ်ကိုင်နေသူဟာ စိတ်ပါပဲ။

ကိုယ့်စိတ်ကိုနိုင်အောင် ထိန်းဖို့ အရေးကြီးတယ် ကလေးတို့ရေ။ မကောင်းမှုကို မကောင်းမှန်း၊ ပထမဦးဆုံး သိတာဟာ စိတ်ဖြစ်တယ်။ အဲဒီစိတ်က မကောင်းမှုကိုသိပြီး မလုပ်ထိုက်ကြောင်း ဆုံးဖြတ်လိုက်နိုင်ရင် ကိုယ်နဲ့နှုတ်က ပါလာစရာ မရှိတော့ဘူးပေါ့။ ဒါကြောင့် စိတ်သာ ရှင်စော ဘုရားဟောလို့ဆိုကြတာပဲ။

စိတ်ဆိုတာ လူက မြင်နိုင်တဲ့အရာ မဟုတ်ဘူး။ စိတ်ဆိုတာ ခန့်မှန်းရခက်တယ်၊ စိတ်ဆိုတာ အပြောင်းအလဲမြန်တယ်။ စိတ်ဆိုတာ အတိုအရှည်ရှိတယ်။ စိတ်ရဲ့စေစားရာကို လူတွေလိုက်ပါသွားတတ်ကြတယ်။

ဒါကြောင့် အရေးကြီးလှတဲ့ စိတ်ကို ကောင်းမွန်တည်တံ့အောင် ပထမဦးဆုံး ကြိုးစားကြရမယ်။ သန့်ရှင်းစင်ကြယ်အောင် ထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက်ရမယ်။ နားလည်ကြရဲ့လား။

ကိုယ့်ရဲ့စိတ်ကို ဖြူစင်သန့်ရှင်းအောင် လေ့ကျင့်တဲ့နေရာမှာ ပတ်ဝန်းကျင် အခြေအနေဟာလည်း အရေးပါလှသေးတယ်။ ဒေါသစိတ်၊ မောဟစိတ်၊ မာနစိတ် စတာတွေဟာ ပတ်ဝန်းကျင်က တွန်းအားပေးတဲ့

စိတ်မိုက်စိတ်ရိုင်းတွေပဲ။ ဒါတွေကို သည်းခံစိတ်၊ ခွင့်လွှတ်စိတ်၊ ရောင့်ရဲ စိတ်တွေနဲ့ ထိန်းချုပ်ရမယ်။ စိတ်ကို စိတ်နဲ့သာ ဆေးကြောပစ်ရမယ် ကလေးတို့ရေ။

စိတ်ကို ဘယ်တော့မှ အလိုမလိုက်ကြရဘူးနော်။ စာကျက်ရမယ့် အချိန်မှာ စာကျက်ပါ။ ပတ်ဝန်းကျင်ရဲ့ စေ့ဆော်မှုကြောင့် အပျော်အပါး ဆီကို အာရုံမရောက်သွားပါစေနဲ့။ အဲဒါ ကလေးဘဝအရွယ်ကတည်းက လေ့ကျင့်ယူရမယ့် အလွယ်ကူဆုံး လမ်းစဉ်ပါပဲ။

မခံချင်စိတ် ဖြစ်လာပြီ ဆိုပါတော့။ ကလေးတို့ရဲ့စိတ်ကို ရန်ပြု ချင်စိတ်အဖြစ် ပြောင်းလဲလိုက်မလား။ မကောင်းမှုက ဘယ်စိတ်ဖြစ်မလဲ။ မကောင်းတဲ့စိတ်ကိုပယ်ပြီး ကောင်းတဲ့စိတ်နဲ့ ကယ်တင်ကြရမယ်။ မိမိ စိတ်ကို အနိုင်ယူနိုင်သူဟာ လူတော်ဖြစ်တယ်။ မင်္ဂလာရှိသောသူ ဖြစ်တယ် ကလေးတို့ရေ။

မကောင်းမှုကို စိတ်ဖြင့် ရှောင်ကြဉ်ရာမှာ မကောင်းမှုဆိုတာ ဘာတွေ လဲဆိုတဲ့ အချက်ကို အရင်ဆုံး သိရမယ်နော်။ အဲဒီပညာကို ဘယ်သူကမှ တကူးတက ကလေးတို့ကို သင်ပြပေးမှာ မဟုတ်ဘူး။ ကလေးတို့ကိုယ်တိုင် စဉ်းစားချင့်ချိန် ဆုံးဖြတ်ကြရမယ်။ ဘုရားဟောတွေကို သိနားလည်ရမယ်။ မိဘဆရာတို့ရဲ့ ဆုံးမစကားတွေကို လိုက်နာမှတ်သားရမယ်။

ဘာလုပ်ရင် ဘာဖြစ်တယ်ဆိုတာ သိဖို့လိုတယ်။ ဘာကောင်းတယ်။ ဘာမကောင်းဘူး ဆိုတာလည်း သဘောပေါက်ရမယ်။ ဒါတွေကို စိတ် အာရုံထဲမှာ စုစုစည်းစည်း သိမ်းဆည်းထားရမယ်။ ဒါမှလည်း ရှောင်ကြဉ် ထိန်းသိမ်းနိုင်မယ်။

မကောင်းမှုကို ဖြစ်ပေါ်စေတဲ့စိတ်တွေက ရှိသေးတယ်။ လောဘစိတ်၊ သဝန်တိုစိတ်၊ တစ်ကိုယ်ကောင်းစိတ်၊ နာကြည်းစိတ်တွေ ဖြစ်တယ်။ ကလေးတို့ ဝေးဝေးရှောင်ကြဉ်ကြရမယ်နော်။ မကောင်းမှုကို တားဆီးနိုင် တဲ့ စိတ်တွေကတော့ ကိုယ်ချင်းစာစိတ်၊ ကူညီချင်စိတ်၊ မျှတစိတ်နဲ့ ကြင်နာစိတ်တွေ ဖြစ်တယ်။ ကလေးတို့ ကောင်းစွာ မွေးမြူကြရမယ်။ ဒါမှလည်း မင်္ဂလာတရားနဲ့ ညီညွတ်ကြလိမ့်မယ်ကွယ်။

၁၉။ ဝိရတီ ပါပါ

[မကောင်းမှုမှ အထူးသဖြင့် ကိုယ်နှင့်နှုတ်ကို ရှောင်ကြဉ်ခြင်း]

ကလေးတို့ရေ...

မကောင်းမှုကို စိတ်အားဖြင့် ရှောင်ကြဉ်နိုင်ခဲ့ကြပြီးရင်တော့ ကိုယ်
နှင့်နှုတ်တို့ကနေ ရှောင်ကြဉ်နိုင်ကြဖို့ သိပ်ပြီး မခဲယဉ်းတော့ပါဘူးကွယ်။

တစ်ခုတော့ရှိတယ်။ တစ်ခါတစ်လေ သိပ်ပြီး ခံစားရတဲ့အခါ စိတ်
ထဲမှာ ဒေါသတွေ မုန်တိုင်းထန်နေတတ်တယ်။ ဘယ်လိုမှ ဖြေသိမ့်လို့
မရအောင် ဖြစ်နေတတ်တယ်။ ဒါပေမယ့် အဲဒီစိတ်ရဲ့ ခံစားမှုတွေကို
နှုတ်က ပွင့်အန်မလာဖို့နဲ့ ကိုယ်က မကျူးလွန်မိဖို့ အထူးဆင်ခြင်ရမယ်
နော်။

မကောင်းမှုဆိုတာ ဒုစရိုက်မှု၊ မတရားမှု၊ လောင်းကစားမှု၊ သိက္ခာ
ပျက်မှု၊ စော်ကားမှု၊ မိုက်ရိုင်းမှု စသဖြင့် လောကကြီးမှာ အများကြီး ရှိ
နေတယ် ကလေးတို့ရေ။ မကောင်းမှုဆိုတာ ကျူးလွန်ဖို့ အင်မတန်လွယ်
တဲ့ ဆွဲဆောင်မှုတွေ ဖြစ်တယ်။ ကူးစက်လည်း လွယ်လှတယ်။ တစ်ခါ
တလေမှာ စိတ်က မထိန်းချုပ်လိုက်နိုင်ခင် ကိုယ်နဲ့နှုတ်က ပါသွားတတ်
တယ်။

ဒါကြောင့် ကလေးတို့ အလွန်သတိထား ရှောင်ကြဉ်ကြရမယ်။
နောက်တစ်ခုကတော့ မသိစိတ်ရဲ့ အကြောင်းတရားပဲ။ လူမှာ သိစိတ်နဲ့
မသိစိတ်ဆိုတာ ရှိတယ်။ မသိစိတ်ဟာ လျှို့ဝှက်နက်နဲတယ်။ နက်ရှိုင်း
ကျယ်ဝန်းတယ်။ အပေါ်ယံမှာဖြစ်နေပြီး အကဲခတ်လို့ ရနိုင်တဲ့ သိစိတ်

အပိုင်းထက် အများကြီး စွမ်းအင်ကြီးမားတယ်။ မသိစိတ်ကို ထိန်းချုပ် လို့ မရနိုင်ဘူး။ ဒါကြောင့်လည်း မသိစိတ်နဲ့ ကျူးလွန်မိတတ်တဲ့ အပြစ် တွေ အများကြီး ရှိလာနိုင်တယ်။

အဲဒီအခါ ကလေးတို့ ဘယ်လိုပြုပြင်ယူကြမလဲ။ ဆင်ခြင်တုံတရား နဲ့ ကယ်တင်ကြရမယ်နော်။ တောင်းပန်ခြင်းနဲ့ ဝပ်တွားကြရမယ်။ လူဆိုတာ မမှားဖူးတဲ့သူ မရှိဘူး မဟုတ်လား ကလေးတို့ရယ်။ မိမိ မသိစိတ်ကြောင့် ပြုမိ၊ မှားမိခဲ့ရင် ဝန်ခံဖို့ ဘယ်သောအခါမှ ဝန်မလေးကြပါနဲ့။

ကလေးတို့ လုပ်လိုက်တာ မှားသွားပြီ၊ ကလေးတို့ ပြောလိုက်တာ မှားသွားပြီဆိုရင် ဆွေမာစိုးလို့၊ ရိုက်မာစိုးလို့၊ အပြစ်တင်ခံရမှာ စိုးလို့ဆိုတဲ့ စိုးရိမ်စိတ်တွေနဲ့ ရေငုံနှုတ်ပိတ် မနေကြရဘူးနော်။ ပွင့်ပွင့်လင်းလင်း ဝန်ခံကြရမယ်။ အမှားကိုသိခြင်းဟာ အမှန်ကို ရောက်နိုင်ဖို့လမ်းစ ဖြစ် တယ်။ ဘယ်သောအခါမှ ချော်လဲရောထိုင် မလုပ်ကြပါနဲ့။ ပြန်ထပါ။ လမ်းသစ်ရှာပါ။ ပြုပြင်ပါ။ တစ်ခါမှား၊ နှစ်ခါမှား၊ သုံးခါအထိ မှားပြီး ရင် ထပ်မှားဖို့ ဆိုတာ အလွန်အလွန် မိုက်မဲသူတွေမှသာ ဖြစ်နိုင်တော့ မယ်။

ကလေးတို့ဟာ ပညာသင်နေကြတဲ့ ကျောင်းသူကျောင်းသားတွေ ဖြစ်တယ်။ ကလေးတို့ကို သွန်သင်ဆုံးမ နည်းလမ်းပြမယ့် မိဘဆရာတွေ ရှိတယ်။ လမ်းညွှန်နည်းပေးမယ့် စာအုပ်စာပေ လူ့မိတ်ဆွေတွေ ရှိတယ်။ ကလေးတို့ အန်တီကတော့ ယုံကြည်ပါတယ်။ ကလေးတို့ဟာ မင်္ဂလာ ရှိသော ကလေးများ ဖြစ်လာကြမှာပါနော်။

ကလေးတို့ကို မှာချင်တာလေးတစ်ခုတော့ ရှိတယ်။ လောကကြီးကို မျက်ခြည်မပြတ်ကြဖို့ပါ။ ကောင်းတဲ့အလုပ်ကို လုပ်တဲ့သူတွေဟာ ကောင်း တာဖြစ်တယ်။ မကောင်းတဲ့အလုပ် လုပ်သူတွေဟာ တစ်ခဏသာ သာယာမှု ရှိပြီး မကောင်းတာ ဖြစ်သွားကြတယ်။ အဲဒီအဖြစ်တွေကို မြင်သာအောင် လေ့လာကြည့်ကြပါ။ ကလေးတို့ကိုယ်တိုင်လည်း ကာယကံ၊ ဝစီကံ၊ မနော ကံနဲ့ မကောင်းမှုကို မကျူးလွန်မိအောင် ထိန်းသိမ်းကြပါနော်။

၂၀။ မဇ္ဇပါနာစ သံယမော

[အရက်သေစာ မသောက်စားခြင်း]

ကလေးတို့ရေ...

ဒီတစ်ခါပြောပြမယ့် အကြောင်းအရာကတော့ လောကမှာ ကြောက်စရာ အကောင်းဆုံးသော အကုသိုလ် အကြောင်းပါပဲကွယ်။ ကလေးတို့ ငါးပါးသီလကို ရွတ်ဆိုကြဖူးတယ် မဟုတ်လား။ သူရာမေရယ မဇ္ဇပမာဓဌာနံ ဝေရမဏိသိက္ခာပဒံ သမာဒိယာမိ ဆိုတာပေါ့နော်။ မူးယစ်ခြင်း၊ မေ့လျော့ခြင်းများ၏ အကြောင်းရင်းဖြစ်သော သေရည်သေရက် သောက်သုံးခြင်းမှ ရှောင်ပါ၏။ ဤသို့ စိတ်ထားမြင့်ကြောင်း ကျင့်ဝတ်ဟောင်းကို မတိမ်းမစောင်း ထိန်းကျောင်းဆောက်တည်ပါ၏။

ဒီခေတ်အခါမှာတော့ သေရည်သေရက်နဲ့အတူ မူးယစ်ဆေးဝါး ဆိုတာကိုပါ ယှဉ်တွဲမှတ်ယူကြရမယ်။ ကံငါးပါးမှာ ဒီကံဟာ အဆိုးဝါးဆုံး ဖြစ်တယ် ကလေးတို့ရေ။ အရက်သေစာ သောက်စားသူတွေဟာ ပျော်ပါးလို့လို့၊ ဇော်ကားလို့လို့ဆိုတဲ့ အချက်နှစ်ခုပေါ်မှာ မူတည်ပြီး မှီဝဲကြတာ ဖြစ်တယ်။ အရက်တွေ ဝမ်းထဲရောက်သွားတဲ့အခါ အရက်ခိုးတွေဟာ တစ်ကိုယ်လုံးကို ပျံ့နှံ့သွားတယ်။

ပြစ်မှားသင့်သူ၊ မသင့်သူ၊ ကြံစည်သင့်သူ၊ မသင့်သူ မခွဲခြားနိုင်တော့ဘူး။ ပြောသင့်၊ မပြောသင့်၊ လုပ်သင့်၊ မလုပ်သင့် မချင့်ချိန်နိုင်တော့ဘူး။ သူ့ရဲ့ အသိဉာဏ်ဟာ သေဆုံးသွားပြီ ဖြစ်တယ်။ ဒါကြောင့်

လူစိတ်ကင်းမဲ့အောင် ပြောင်းလဲပေးတဲ့ ကိရိယာဟာ အရက်နဲ့ မူးယစ်ဆေးဝါးပဲ။ ဒုစရိုက်တရားအားလုံးရဲ့ တံခါးဝဖြစ်တယ် ကလေးတို့ရေ။

သူတို့ဟာ သတ်ဖြတ်ဖို့ရာလည်း ဝန်မလေးတော့ဘူး။ သူ့ဥစ္စာကို လုယက်ဖျက်ဆီးဖို့လည်း မခက်ခဲတော့ဘူး။ လိမ်ညာစကား၊ ကုန်းချောစကား၊ ဆဲရေးစကား၊ မမှန်စကား ပြောကြားဖို့ရာလည်း နှုတ်ရဲတတ်ကြတယ်။ ဒါကြောင့် အရက်ဟာ ကိုယ့်ကိုယ်ကိုယ် အရင်ဖျက်ဆီးပစ်ပြီး သူ့ကိုပါ ဖျက်ဆီးရာမှာ အလွန်ထိရောက်တဲ့ လက်နက်တစ်မျိုးပါပဲ။

အားနာခြင်း၊ ညှာတာထောက်ထားခြင်း၊ ကိုယ်ချင်းစာခြင်း ဆိုတဲ့ လူ့စိတ်တွေ ပျောက်ကွယ်သွားစေပြီး မာန်ဖိတတ်တဲ့ တိရစ္ဆာန်တစ်ကောင် ဘဝထဲ ရောက်သွားစေတာဟာ အဲဒီအရက်ပါပဲကွယ်။ နောက်ပြီး သိက္ခာတရားကိုလည်း ထိန်းမထားနိုင်တော့ဘူးလေ။ ဒီတော့ အရက်သေစာသောက်စားသူဟာ ဘယ်နည်းနဲ့မှ မင်္ဂလာမရှိနိုင်ဘူးနော်။

အထူးသဖြင့် အန်တီမှာချင်တာကတော့ သားငယ်များကိုပါပဲ။ ဒီခေတ်ကြီးထဲမှာ အရက်မသောက်တတ်ရင်လည်း ယောက်ျား မဟုတ်တော့သလို ပြောဆိုတတ်ကြတဲ့အထိ အရက်ရဲ့ လွှမ်းမိုးမှုအားက မသေးလှဘူးနော်။ သားငယ်တို့ အတော့်ကို ထိန်းသိမ်းရှောင်ကြဉ်ကြရလိမ့်မယ်။

လောကကြီးမှာ အကျိုးရှိမယ့်အလုပ်၊ မိမိအတွက်ရော မိမိ ပတ်ဝန်းကျင်အတွက်ပါ အကျိုးသက်ရောက်နိုင်မယ့် အလုပ်တွေကို ရွေးချယ်တတ်ရမယ် ကလေးတို့ရေ။ အချိန်ဟာ နာရီလက်တံနဲ့အမျှ ရွေ့လျားနေတယ်။ ရှိတဲ့ အချိန်ကလေးကို အလဟဿ သောက်စားခြင်းဟာ အကျိုးရှိ၊ မရှိ ကလေးတို့ ဦးနှောက်နဲ့ပဲ စဉ်းစားကြည့်နော်။

မိမိဘဝကို တိုးတက်မြင့်မားအောင် တည်ဆောက်ပြီး ချမ်းသာသုခကို ခံစားချင်ကြတယ်ဆိုရင် အရက်သေစာ ရှောင်ကြဉ်နိုင်ခြင်း ဆိုတဲ့ မင်္ဂလာတရားတော်နဲ့အညီ ကျင့်ကြံနေထိုင်ကြပါလို့ မှာပါရစေ ကလေးတို့ရေ။

၂၁။ အပ္ပမာဒေါစ ဓမ္မေသု [ကုသိုလ်တရားကို မမေ့လျော့ခြင်း]

ကလေးတို့ရေ...

အန်တီက မကောင်းမှုတွေ၊ အကုသိုလ်တွေ၊ ဒုစရိုက်တရားတွေ အကြောင်း ပြောနေလို့ ကလေးတို့ ငြီးငွေ့နေကြပြီလား။ ကဲ...သည်တစ်ခါတော့ ကုသိုလ်တရားအကြောင်း ပြောပြတော့မယ်နော်။ ကလေးတို့ မမေ့လျော့ ပြုမူကျင့်ကြံရမယ့် ကုသိုလ်ကောင်းမှုတွေ အကြောင်းပေါ့ကွယ်။

ကုသိုလ်ကောင်းမှုရယ်လို့ ယှဉ်တွဲထားတာကိုကြည့်ရင် ကောင်းမှု ပြုသူဟာ ကုသိုလ်ရတယ်ဆိုတဲ့ အဓိပ္ပာယ်ပါပဲ ကလေးတို့ရေ။ ကောင်းမှုဆိုတာ ဘာတွေလဲ ကြည့်ကြရအောင်။

သူတစ်ပါးကို သနားညှာတာ ကူညီစောင့်ရှောက်ခြင်း၊ ဒုက္ခရောက်သူကို ဖေးမကယ်တင်ခြင်း၊ မရှိချို့တဲ့သူကို ပေးကမ်းဝေမျှခြင်း၊ အများအကျိုးကို ဆောင်ရွက်ခြင်း၊ ဘုရား၊ တရား၊ သံဃာ၊ မိဘ၊ ဆရာတို့ကို ရိုသေဝပ်တွား ပူဇော်ကန်တော့ခြင်း စသဖြင့် သာဓုခေါ်ဖွယ်ရာ အမှုကိစ္စ မှန်သမျှတို့ဟာ ကုသိုလ်ကောင်းမှုတွေပေါ့။

ဘုရားတည်ခြင်း၊ ကျောင်းဆောက်ခြင်း၊ တံတိုင်းဆောက်ခြင်း၊ ရေတွင်းရေကန် တူးဖော်ခြင်း၊ လမ်းတံတားဖောက်ခြင်း၊ အလှူအတန်း ပြုခြင်း စတာတွေဟာလည်း ကုသိုလ်တရားတွေပဲပေါ့။ ရေစက်ချ အမျှဝေရမယ့် ကောင်းမှုတွေ ဖြစ်တယ်။

အဲဒီလို ကုသိုလ်ကောင်းမှုတွေကို ပြုခွင့်ရကြသူတွေဟာ မင်္ဂလာရှိသူတွေ ဖြစ်တယ်။ နတ်၊ လူ သာဓုခေါ်ကြရတယ်။ သူတို့ဟာ ယခုဘဝ၊ နောင်ဘဝမှာလည်း ကံအကျိုးပေး ကောင်းသူတွေ ဖြစ်ကြလိမ့်မယ်။

သူတစ်ပါးအသက်ကို ကယ်တင်ခြင်းဟာလည်း ကုသိုလ်ကံအကြောင်းတရား ဖြစ်တယ်။ ကလေးတို့ ငါးကလေးတွေ၊ ငှက်ကလေးတွေကို လွှတ်ဖူးကြသလား။ အင်မတန် ကုသိုလ်ရတဲ့အလုပ် ဖြစ်တယ်နော်။ ကြောင်ကလေးတွေ၊ ခွေးကလေးတွေကို ကျွေးမွေးစောင့်ရှောက်ခြင်းဟာလည်း မင်္ဂလာရှိသောအလုပ် ဖြစ်တယ်။

အဲဒီလို ဆင်းရဲချို့တဲ့သူကို မိမိတတ်နိုင်သလောက် ပေးကမ်း စွန့်ကြဲခြင်းဟာလည်း ကောင်းမှုပြုခြင်း ဖြစ်တယ်။ တချို့မိသားစုတွေဟာ တစ်နေ့လုပ်မှ တစ်နေ့စားကြရတယ်။ သားသမီးတွေရဲ့ ပညာရေးကို လှည့်မကြည့်နိုင်တဲ့ မိဘတွေ အများကြီးရှိတယ်။ အဲဒီကလေးတွေကို ပညာဒါန ထောက်ပံ့ကူညီခြင်းဟာလည်း အလွန်မွန်မြတ်တဲ့အလုပ် ဖြစ်တယ်။

လုပ်ကိုင်စားသောက်နိုင်ခြင်း မရှိတဲ့ သက်ကြီးရွယ်အိုတွေကို ပေးကမ်းစွန့်ကြဲခြင်းဟာလည်း ကောင်းမြတ်သောမင်္ဂလာ ဖြစ်ပြန်တယ်။ လှူတယ်ဆိုတာ တန်ဖိုးနဲ့ တိုင်းတာလို့ မရဘူး ကလေးတို့ရေ။ ကလေးတို့ တတ်နိုင်သလောက် အလှူဒါနကို ပြုလုပ်ကြပါ။ များများလှူမှ များများ ကုသိုလ်ရတာ မဟုတ်ပါဘူး။ မိမိရဲ့စိတ်ရင်း စေတနာပေါ်မှာ မူတည်ပြီး အကျိုးတရားကို ရစေပါတယ်။

ကုသိုလ်များများရရှိဖို့အတွက်ကတော့ အကုသိုလ်တွေကို များများ ရှောင်ရှားကြဖို့ပါပဲ။

၂၂။ ဂါရဝေါစ

[ရိုသေအပ်သောသူတို့ကို ရိုသေခြင်း]

ကလေးတို့ရေ...

ဂါရဝတရားထားသင့်တဲ့အကြောင်း ကလေးတို့ရဲ့ မိဘတွေက ဆုံးမဖူးကြမှာပေါ့နော်။ ရိုသေထိုက်သူကို ရိုသေခြင်းဟာ ဂါရဝေါစဆိုတဲ့ မင်္ဂလာတစ်ပါးပါပဲကွယ်။

ကြီးသူကိုရိုသေ၊ ရွယ်သူကို လေးစား၊ ငယ်သူကို သနားပါ ဆိုတဲ့ ဆုံးမစကားကို ကလေးတို့ ကြားဖူးကြလိမ့်မယ် ထင်ပါတယ်။ မိမိထက်တစ်နေ့၊ တစ်ရက်၊ တစ်စက္ကန့်ကြီးသူဟာ မိမိရိုသေထိုက်သူ ဖြစ်တယ်။ ကြီးသူရဲ့ သွန်သင်မှုကို ရိုသေစွာ လိုက်နာကြရမယ်။

အနန္တော အနန္တငါးပါးတို့ကိုတော့ ရိုသေကိုင်ရှိုင်းရမယ် ဆိုတာ ကလေးတို့ နားလည်ထားကြပြီးသားပါနော်။ ဘုရား၊ တရား၊ သံဃာ၊ မိဘ၊ ဆရာတွေရဲ့ ဆုံးမစကားများကို ရိုသေလေးစား နားထောင်ကြရမယ်။ ဒီအချက်ကတော့ လုံးဝငြင်းပယ်စရာ မလိုဘူးပေါ့။

ဒါပေမဲ့ ကလေးတို့ရေ...ရိုသေခြင်းရဲ့ လေးစားခြင်းမှာ အတိုင်းအတာဆိုတာ ရှိတယ်ကွဲ့။ လူတစ်ယောက်ဟာ မိမိထက် အရွယ်ကြီးသူတော့ မှန်ပါရဲ့၊ သူဟာ အရက်သေစာ သောက်စားသူ ဖြစ်တယ်၊ ခိုးဆိုး မိုက်ရိုင်းနေသူ ဖြစ်မယ်ဆိုရင် ကလေးတို့ ရိုသေလေးစားနိုင်ကြပါ့မလား။

လူဆိုတာ ကိုယ့်ကိုယ်ကိုယ် တန်ဖိုးထားရမယ်။ အများက ရိုသေလေးစားအောင် နေတတ်ရမယ်နော်။ ရိုသေထိုက်သူဖြစ်မှသာ ရိုသေကြမှာ

ပေါ့ကွယ်။ ဒါကြောင့် အရေးအကြီးဆုံးက မိမိကိုယ်ကို မိမိတည်ဆောက်
တတ်ဖို့ပဲ။ မိမိကိုယ်တိုင်က မိမိကိုယ်ကို တန်ဖိုးထားတတ်ဖို့ပဲ။

ဘဝမှာ အောင်မြင်မြင်မားချင်ရင် ကိုယ့်ကိုယ်ကိုယ် သို့လော
သို့လောနဲ့ မရေမရာ အနေအထားမျိုးမှာ ဘယ်တော့မှ မထားရဘူးနော်။
ချီတုံချတုံ၊ တွန့်ဆုတ်လုပ်နေရင် ဘယ်တော့မှ မကြီးပွား မတိုးတက်နိုင်
ဘူး။ လူတွေကလည်း ရိုသေလေးစားမှာ မဟုတ်ဘူး။

ရိုးသားမှုဆိုတာ ကောင်းမွန်တဲ့ အလေ့အကျင့်တစ်ခု ဖြစ်ပေမယ့်
ရိုးသားခြင်းဆိုတဲ့ နယ်ကလေးအတွင်းမှာပဲ ရှင်သန်နေမယ် ဆိုရင်တော့
လူဖြစ်ရကျိုး ဘယ်နပ်ပါ့မလဲ။

ဘယ်လုပ်ငန်းမှာမဆို ကြီးကြီးကျယ်ကျယ် အောင်မြင်ခဲ့သူတွေ
မှန်သမျှဟာ မိမိရဲ့ အလုပ်အပေါ်မှာ ကျွမ်းကျင်နိုင်နင်းသူတွေ ဖြစ်ကြ
တယ်။ ကျွမ်းကျင်တယ်ဆိုတာ မရိုးသားတာ မဟုတ်ဘူးနော်။ သမားရိုးကျ
တွေကို ထပ်ဆင့်ပွားယူကြတာပဲ။ သူများလုပ်သလိုသာ လိုက်လုပ်နေရင်
သူများနောက်လိုက်ပဲ ဖြစ်မှာပေါ့ ကလေးတို့ရယ်။

ဒါကြောင့် တီထွင်ကြံဆ ကြိုးစားကြရမယ်။ အေး...တိကျရမယ်၊
မျှတရမယ်၊ မှန်ကန်ရမယ်၊ ပြတ်သားရမယ်။ ဒါဟာ ရိုသေလေးစားထိုက်
သော အရည်အချင်းတွေ ဖြစ်တယ်။

မိမိထက် ဉာဏ်အမြော်အမြင်ကြီးသူတွေကို ရိုသေလေးစားပါ။
မိမိထက် ရာထူးဂုဏ်သရေမြင့်သူတွေကို ရိုသေကိုင်းရှိုင်းပါ။ မိမိထက်
အတွေ့အကြုံ ရင့်ကျက်ခိုင်မာသူတွေကို ရိုသေခယပါ။ ရိုသေအပ်သော
သူတို့ကို ရိုသေရခြင်းဟာ မင်္ဂလာတစ်ပါး ဖြစ်ပါတယ်။

မိမိကိုယ်တိုင်လည်း သူတစ်ပါးက ရိုသေမြတ်နိုး၊ လေးစားချစ်ခင်
သော ဘဝကို ပိုင်ဆိုင်ခွင့်ရအောင် ကြိုးစားခြင်းဖြင့် မင်္ဂလာရှိပါစေ။

၂၃။ နိဝါတောစ

[မိမိကိုယ်ကို နှိမ့်ချခြင်း]

ကလေးတို့ရေ...

မိမိကိုယ်ကို နှိမ့်ချခြင်းဟာလည်း မင်္ဂလာတစ်ပါးလို့ မြတ်စွာဘုရားက ဟောကြားခဲ့တယ်။ အဓိပ္ပာယ်ကတော့ မိမိကိုယ်မိမိ မမောက်မာနဲ့၊ မဝါကြွားနဲ့ဆိုတဲ့ သဘောပါပဲကွယ်။

အထူးသဖြင့် ချမ်းသာကြွယ်ဝတဲ့သူတွေ၊ အောင်မြင်ကျော်ကြားတဲ့သူတွေဟာ သူတို့ကိုယ်သူတို့ ဂုဏ်ယူဝင့်ကြွားတတ်ကြတယ်။ မာနကြီးတတ်ကြတယ်။ မိမိထက် နိမ့်ကျသူတွေအပေါ်မှာ ရင့်ရင့်သီးသီး ဆက်ဆံတတ်ကြတယ်။

အဖက်မတန်သလို နှိမ့်ချကြတယ်။ နေရာမပေးတတ်ကြဘူး။ အရေးမစိုက်တတ်ကြဘူး။ မခေါ်ချင် မပြောချင်သလို၊ ခေါ်ရပြောရမှာကိုပဲ မိမိတို့ သိက္ခာကျသွားရတော့မလို့ ကိုယ့်ကိုယ်ကိုယ် ဘဝင်မြင့်လွန်းတတ်ကြတယ်ကွယ်။

အဲဒီလိုလူစားမျိုးတွေဟာ ဘယ်လောက်ပဲ ဂုဏ်ရှိန်ဂုဏ်ဝါ မြင့်မားကြပါစေ၊ မင်္ဂလာရှိသူတွေ မဟုတ်ဘူး။ ကျက်သရေရှိသူတွေ မဟုတ်ဘူး။ သူတို့လို လူမျိုးတွေဟာ ဘဝရဲ့ အလှည့်အပြောင်း တစ်ခုခုကြောင့် လက်ရှိနေရာက လျှောကျသွားတဲ့အခါ အများက ကြည့်ဖယ်ခြင်းကို ခံရမယ့်သူတွေသာ ဖြစ်တယ်။

ကလေးတို့ရေ...လူရယ်လို့ဖြစ်လာရင် ကံကြမ္မာဆိုတဲ့ ရေစီးကြောင်း ပေါ်မှာ စီးပျောသွားကြရမှာချည်းပဲနော်။ ရေစီးတစ်ခါ ရေသာတစ်လှည့် သစ်ငုတ်မြင့်တုံ၊ မြက်မြင့်တုံဆိုတဲ့ စကားပုံတွေကို ကလေးတို့ ကြားဖူးကြတယ် မဟုတ်လား။ ဆင်းရဲတစ်ခါ၊ ချမ်းသာတစ်လှည့်ပါပဲ။ ဒါကြောင့် မိမိအမြင့်ကို ရောက်ရှိတဲ့အချိန်မှာ ဂုဏ်ယူပါ။ ဂုဏ်အာဇာနည်ပါနဲ့။

မိမိထက်သာသူ တတ်သူ၊ ကျော်သူ၊ မော်သူတွေ လောကမှာ အများကြီး ရှိနေသေးတယ်ဆိုတဲ့ ဆင်ခြင်အသိနဲ့ မိမိကိုယ်ကို နှိမ့်ချထားပါ။ မာန်မဝင့်ပါနဲ့၊ ဟိတ်ဟန်မလုပ်ပါနဲ့။

ငါ သိတယ်၊ ငါ တတ်တယ်၊ ငါ နားလည်တယ် ဆိုတာတွေဟာ 'ငါ'ဆိုတဲ့ အတ္တမာနတွေ ဖြစ်တယ်။ တကယ်တော့ ငါ မသိတာတွေ လောကမှာ အများကြီးရှိတဲ့အကြောင်း ငါ မသိတာပဲ။

ဘဝဆိုတာ လှေကားထစ်တွေနဲ့ တူတယ် ကလေးတို့ရေ။ ဘယ်တော့မှ အမြင့်ဆုံးကို ရောက်တယ်ဆိုတာ မရှိဘူး။ တက်ပြီးရင်း တက်နေရတယ်။ အေး...ဒါပေမယ့် ပြန်ပြီးပြုတ်မကျအောင်တော့ ရောက်တဲ့နေရာမှာ ခိုင်ခိုင်မြဲမြဲ ဆုပ်ကိုင်ထားနိုင်ရမယ်။ မိမိတက်လာရတဲ့ လှေကားထစ်တွေကို ဘယ်တော့မှ မေ့မပစ်ရဘူး။ မကြာခဏ ငုံ့ကြည့်ရတယ်။ ဒါမှလည်း ငါ ဘယ်လောက် အားစိုက်ထုတ်ခဲ့ရတယ် ဆိုတာကို ပြန်မြင်နိုင်လိမ့်မယ်။ အဲဒီနေရာကို ပြန်ရောက်မသွားအောင် ထိန်းသိမ်းနိုင်လိမ့်မယ်။

ကိုယ့်ကိုယ်ကိုယ် အမြင့်ရောက်တာနဲ့ ခေါင်းမော့ ရင်ကော့ လက်လွှတ်လိုက်ရင်တော့ ဝုန်းခနဲပြုတ်ကျမှာ သေချာတယ် ကလေးတို့ရေ။ ဒါကြောင့်လည်း မြတ်စွာဘုရားက နိဝါတောစဆိုတဲ့ မင်္ဂလာတရားတော်ကို ဟောကြားတော်မူခဲ့တာပေါ့။

မိမိကိုယ်ကို အများကြီး လိုနေသေးကြောင်း အစဉ်သဘောပေါက်ထားပါ။ ဆက်၍ ဆက်၍ပြည့်အောင် ဖြည့်ပါ။ အရာခပ်သိမ်း ပြည့်စုံချမ်းသာခြင်းဆိုတာ နိဗ္ဗာန်မှာသာ ရှိနိုင်ပါတယ် ကလေးတို့ရယ်။

အန်တီပြောတာ နားလည်ကြတယ်နော်။

၂၄။ သန္တုပ္ပါဒ်

[ရရှိသမျှနှင့် ရောင့်ရဲတတ်ခြင်း]

ကလေးတို့ရေ...

ရတာလေးနဲ့ ဝအောင်စား၊ ရှိတာလေးနဲ့ လှအောင်ဝတ်၊ တင်းတိမ် ရောင့်ရဲတတ်ခြင်းသည် မင်္ဂလာလို့ ဆိုထားပြန်တယ်ကွယ်။ အဲဒါကတော့ လောဘသတ်ဖို့ သတိပေးတဲ့ ပညတ်ချက်တွေပါပဲ။

အန်တီက ရှေ့မှာပြောခဲ့တယ်။ မိမိဘဝကို မြင့်မားတိုးတက်အောင် တည်ဆောက်ရမယ်လို့နော်။ ဒါပေမဲ့ ဒီမင်္ဂလာတရားတော်ကတော့ ရရှိ သမျှနဲ့ ရောင့်ရဲရမယ်တဲ့။ ဘယ်လိုများပါလိမ့်လို့ ကလေးတို့ တွေးနေမိကြ ပါသလား။

ရှင်းရှင်းလေးပါပဲ ကလေးတို့ရယ်။ ရရှိသမျှနဲ့ ရောင့်ရဲရမယ်ဆိုတာ မိမိတို့ စွမ်းအားရှိသလောက် ကြိုးစားရမယ်လို့ ဆိုလိုတာပါ။ အမြင့်ကြီးကို ရောက်ချင်တဲ့အတွက် ခုန်ကျော်မတက်ရဘူး။ ပြေးလွှားမသွားရဘူး။ မသမာ မူတွေကို အသုံးမပြုရဘူးဆိုတဲ့ အဓိပ္ပာယ်ပါပဲ။

လောဘကြီးလွန်းတဲ့အခါ မောဟကြီးထွားလာပြီး ဒေါသပိုကြီးမား လာတတ်တယ်။ အဲဒီအခါမှာ မှားယွင်းတဲ့အပြစ်တွေကို ကျူးလွန်မိတတ် တယ် ကလေးတို့ရေ။ တိုးတက်ကြီးပွားချင်တယ် ဆိုတာ မှန်ကန်သော ဆန္ဒ ဖြစ်တယ်။ ဒါပေမဲ့ မိမိ သတ်မှတ်ထားတဲ့ အတိုင်းအတာတစ်ခုတော့ ရှိရလိမ့်မယ်။

အဲဒီလို မရောင့်ရဲနိုင်ရင်တော့ စိတ်ဆင်းရဲခြင်း သောကဝေဒနာကို ခံစားရမှာ မုချဖြစ်တယ်။ ကလေးတို့ရဲ့ မိဘတွေဟာ တစ်ဦးနဲ့တစ်ဦး ဘဝချင်း မတူညီကြဘူး။ ကံတရားချင်းလည်း ခြားနားကြတယ်။

ချမ်းသာကြွယ်ဝပြီး လိုတာရနိုင်တဲ့ ကလေးရဲ့ သူငယ်ချင်းတစ်ဦးကို ကလေးက အားကျလို့ပဲ ရနိုင်မယ်၊ တုပလို့ မရနိုင်ဘူး။ သူ့လိုဖြစ်ချင်လို့ ဇွတ်အတင်း မိဘအပေါ် ပူဆာရင် လုပ်မပေးနိုင်တဲ့ မိဘတွေခမျာ စိတ်ဆင်းရဲကြရမယ်။ သားသမီးအလိုကို မျက်စိစုံမှိတ် လိုက်တတ်ကြတဲ့ မိဘတွေကျပြန်တော့ အမှားတွေ ပြုမိတတ်ကြတယ်။ ပူဆာလို့ မရနိုင်တဲ့ ကလေးကိုယ်တိုင်ကလည်း ဝမ်းနည်းအားငယ် စိတ်မချမ်းမြေ့ ဖြစ်ရတယ်။

အဲဒီလိုဖြစ်ခြင်းဟာ မိမိရဲ့ဘဝအခြေအနေကို မိမိနားမလည်တာဘဲ။ မိမိရဲ့ မိဘအပေါ်မှာ မညှာတာတတ်တာဘဲ။ ဒါကြောင့် အဲဒီလို ပူဆာခြင်း ဟာ ကျက်သရေမင်္ဂလာ မရှိဘူး ကလေးတို့ရေ။ ဖြစ်နိုင်တဲ့ အတိုင်းအတာ ဘောင်တစ်ခုအတွင်းမှာ ရှင်သန်အောင် နေထိုင်တတ်ခြင်းကသာ မင်္ဂလာရှိ မှာ ဖြစ်တယ်။

အလိုကြီးလို့ အရနည်းရတဲ့ ပုံပြင်လေးကို ကလေးတို့ ဖတ်ဖူး၊ မှတ်ဖူးကြတယ် မဟုတ်လား။ လောဘာရမ္မက်ဆိုတာ မီးနဲ့တူတယ်။ လောင် မြိုက်တတ်တယ်၊ ငြိမ်းသတ်ဖို့ ခဲယဉ်းတယ်။ ဒါကြောင့် ငယ်ရွယ်စဉ် ကတည်းက ဆန္ဒကို ချိုးနှိမ်ကျင့် မွေးမြူရမယ်။

မိမိရရှိထားတဲ့ဘဝကို ကျေနပ်တတ်ရမယ်။ မိမိတည်ဆောက်ထား တဲ့ ဘဝကို မိမိကိုယ်တိုင်က တွယ်တာမြတ်နိုးရမယ်၊ နှစ်သက်တန်ဖိုး ထားရမယ်။ ဒါမှလည်း စိတ်ချမ်းသာမှုကို ပိုင်ဆိုင်ခွင့်ရမှာပါ။

လူရယ်လို့ ဖြစ်လာရင် လိုအပ်ချက်ဆိုတာတော့ အမြဲရှိနေမှာပဲ။ လူတစ်ဦးရဲ့ ဘဝဟာ ဘယ်သောအခါမှ ပြည့်စုံကုံလုံတယ်ဆိုတာ မရှိဘူး။ ရောင့်ရဲတင်းတိမ်မှုသာ မရှိရင်တော့ အမြဲတမ်း စိတ်ဆင်းရဲနေရမှာပဲ။

၂၅။ ကတညုတာ

[သူတစ်ပါးကျေးဇူးကို သိတတ်ခြင်း]

ကလေးတို့ရေ...

သူတစ်ပါးရဲ့ ကျေးဇူးကို သိတတ်ရမယ် ဆိုတာကတော့ ကလေးတို့အားလုံး နားလည်ကျင့်ကြံနိုင်တဲ့ မင်္ဂလာတစ်ပါး ဖြစ်လိမ့်မယ်လို့ အန်တီ ယုံကြည်မိပါတယ်ကွယ်။

ရှေ့မှာတုန်းက အန်တီ ရှင်းပြခဲ့တာ ရှိတယ်နော်။ မိမိအပေါ်မှာ ကျေးဇူးတစ်ခုခု ပြုဖူးသူဟာ ပူဇော်ထိုက်သူဆိုတာလေ။ ပူဇော်ကန်တော့ခြင်း ဆိုတာလည်း ကျေးဇူးသိတတ်ခြင်း တစ်မျိုးပါပဲကွယ်။

ဘုရား၊ တရား၊ သံဃာ၊ မိဘ၊ ဆရာတို့ရဲ့ ကျေးဇူးတွေကို သိတတ်ရမယ်နော်။ ဘုရား တရား သံဃာတို့ရဲ့ ကျေးဇူးကို သိတတ်ခြင်းဆိုတာ မြတ်စွာဘုရားရဲ့ တရားတော်တွေကို လိုက်နာကျင့်ကြံခြင်း ဖြစ်တယ်။

မိဘကျေးဇူးကို သိတတ်ခြင်း အကြောင်းကိုလည်း ကလေးတို့ကို ရှင်းပြပြီးပြီနော်။ ဆရာကျေးဇူးကို သိတတ်ခြင်း ဆိုတာကိုလည်း ကလေးတို့ သဘောပေါက်ပြီး ဖြစ်ပါလိမ့်မယ်။

မိမိမွေးဖွားစဉ်မှ စပြီး အသက်ရှင်သန်စဉ် ကာလတစ်လျှောက်လုံးမှာ မိမိဘဝအတွက် အကျိုးပြုသူအားလုံးဟာ မိမိရဲ့ ကျေးဇူးရှင်တွေပါပဲ။ တစ်လုပ်စားဖူး၊ သူ့ကျေးဇူး၊ အထူးသိတတ်ပါ ဆိုတဲ့အတိုင်း ထမင်းတစ်လုတ်၊ ရေတစ်မူတ် တိုက်ကျွေးဖူးလျှင်ပဲ ကျေးဇူးရှင်လို့ ခေါ်တယ်

ကလေးတို့ရေ။ ကျေးဇူးသိတတ်ခြင်းဆိုတာ အလွန်အရေးပါတဲ့ လူကျင့်ဝတ် တစ်မျိုး ဖြစ်တယ်။

မိမိ မရှိဆင်းရဲစဉ်က ပေးကမ်းစွန့်ကြဲဖူးသူ၊ မိမိဒုက္ခရောက်စဉ် စောင့်ရှောက်ကူညီဖူးသူ၊ မိမိလိုအပ်နေစဉ် ဖြည့်တင်းအားပေးဖူးသူ၊ မိမိကို အမြင့်သို့ရောက်အောင် တိုက်တွန်းဖူးသူ၊ မိမိအား ကောင်းသောအကြံဉာဏ် ပေးဖူးသူ အားလုံးဟာ မိမိရဲ့ ကျေးဇူးရှင်ပဲ ဖြစ်တယ်။ မိမိရဲ့ လိုအပ် ဆန္ဒပြည့်ဝပြီး မိမိဘဝ တိုးတက်အောင်မြင်လာတဲ့အခါ အဲဒီကျေးဇူးတရား တွေကို အစဉ်အောက်မေ့သတိရပါ။

ကျေးဇူးရှင်ကို အခါအားလျော်စွာ တတ်အားသရွေ့ ပြန်လည် ကန်တော့ကြပါ။

တချို့လူတွေဟာ ဘုရားပြီးရင် ငြိမ်းဖျက်ဆိုသလို မိမိတို့ ပြည့်စုံ ချမ်းသာသွားတဲ့အခါမှာ အားနည်းစဉ်က ကူညီခဲ့ဖူးသူတွေကို မေ့လျော့ သွားတတ်ကြတယ်။ တချို့များဆိုရင် ‘အလကားပါကွာ၊ သူတို့ လုပ်ပေး လို့ဖြစ်တာ မဟုတ်ပါဘူး၊ ငါ့ကိုယ်တိုင် ကြိုးစားလို့ပါ’ ဆိုတာမျိုးနဲ့ စော်ကားတတ်ကြတယ်။

အဲဒီလိုကလေးမျိုးဟာ ဘယ်မှာကျက်သရေ မင်္ဂလာရှိနိုင်ပါ့မလဲ။ ကျေးဇူးမသိတတ်တဲ့ လူမိုက်တွေပဲ ဖြစ်သွားကြတော့မှာပေါ့ ကလေးတို့ ရယ်။ ကျေးဇူးဆိုတာ ရှာကြံတင်တတ်ကြရတယ်။

လူရယ်လို့ ဖြစ်လာရင် ကျေးဇူးတရားနဲ့ မကင်းနိုင်ကြပါဘူးကွယ်။ ကျေးဇူးတင်ခြင်းကို မျှော်လင့်ပြီး ကူညီခဲ့တာ မဟုတ်ပေမယ့် ကျေးဇူး ဆပ်ခြင်းကိုတော့ ဘယ်သူမဆို ပီတိနဲ့ ကျေနပ်တတ်ကြပါတယ်။ ကျေးဇူး ဆပ်ခြင်း ဆိုတာဟာလည်း ကောင်းမြတ်သော မင်္ဂလာတစ်ပါး ဖြစ်ပါ တယ်။

ကျေးဇူးသိတတ်သူတွေရဲ့ ဘဝဟာ ဘယ်သောအခါမှ အောက်တန်း မကျပါဘူး ကလေးတို့ရယ်။ သဘောပေါက်တယ်နော်။

၂၆။ ကာလေန ဓမ္မဿဝနံ

[သင့်လျော်သောအခါ တရားနာခြင်း]

မြတ်စွာဘုရား ဟောကြားတော်မူခဲ့တဲ့ တရားဒေသနာတော်တွေဟာ လူသားတွေအတွက် လိမ္မာရေးခြားရှိဖို့ ဆိုဆုံးမတဲ့ စကားတွေပါပဲ။ အဲဒီ တရားတွေကို အခါအားလျော်စွာ နာကြားရခြင်းသည်လည်း ကောင်းခြင်း မင်္ဂလာတစ်ပါး ဖြစ်ပါတယ်ကွယ်။

ကလေးတို့ကို ငယ်ရွယ်စဉ်အခါကတည်းက မိဘဘိုးဘွားတွေက ဘုရားစာတွေ သင်ကြားပေးလေ့ ရှိကြတယ် မဟုတ်လား။ ကလေးငယ် တစ်ယောက်ဟာ “ဦးတော်”ဆိုတဲ့ စကားနဲ့ လက်အုပ်ချီခြင်း အတတ်ကို သိတတ်စအရွယ်ကတည်းက သင်ကြားခဲ့ရလေ့ ရှိတယ်။

တဖြည်းဖြည်း စာတတ်လာတဲ့ အခါမှာတော့ “ဩကာသ”၊ “သမ္ပုဒ္ဓေ” စတဲ့ ဘုရားဟော ဒေသနာတွေကို ရွတ်ဖတ်နိုင်လာကြတယ်။ ကျောင်းကိုရောက်တဲ့အခါမှာတော့ ကျောင်းက သင်ကြားပေးတဲ့ ဗုဒ္ဓ တရား တော်တွေကို နေ့စဉ်ရွတ်ဖတ်ကြရတယ်။ အခုအချိန်မှာဆိုရင် ဗုဒ္ဓသာသနာ သင်တန်းတွေရယ်လို့ ကျောင်းပိတ်ချိန်တွေမှာ ဖွင့်လှစ်ပြီး ဗုဒ္ဓသာသနာ ကို နားလည်သိတတ်အောင် သင်ကြားပို့ချပေးနေတာ တွေ့ရတယ်။

တရားဓမ္မကို သိနားလည်တဲ့ ကလေးတို့ဟာ မကောင်းမှု၊ ကောင်းမှု ကို ခွဲခြားတတ်ကြတယ်။ အမှားအမှန်ကို ချင့်ချိန်နိုင်ကြတယ်၊ ယဉ်ကျေး သိမ်မွေ့ကြတယ်၊ လိမ္မာပါးနပ်ကြတယ်၊ မင်္ဂလာရှိတဲ့ ကလေးတွေ ဖြစ် ကြတာပေါ့ကွယ်။

တရားနာတယ်ဆိုတာ ကလေးအလုပ် မဟုတ်ဘူးလို့ မယူဆရဘူး နော်။ တရားနာတယ်ဆိုတာ သံဃာတော်တွေ ရွတ်ဖတ်သရဇ္ဈယ်တဲ့ ပါဠိ တရားတော်တွေကို နာကြားကြရတာကိုချည်း ဆိုလိုတာ မဟုတ်ဘူး။ ဗုဒ္ဓက ဟောကြားခဲ့တဲ့ တရားတွေနဲ့ပတ်သက်ပြီး ပုံပြင်ကလေးတွေ နား ထောင်ခြင်း၊ ငါးရာငါးဆယ် ဇာတ်နိပါတ်တော်ထဲက ဇာတ်လမ်းကလေး တွေကို ဖတ်မှတ်ရခြင်း စတဲ့ ဆည်းပူးမှုတွေပါ အကျုံးဝင်တယ်။

အဲဒီလို ဗုဒ္ဓတရားတော်တွေကို တစ်နည်းနည်းဖြင့် နာကြားရခြင်း အတွက် အာယု၊ ဝဏ္ဏ၊ သုခ၊ ဗလ ဆိုတဲ့ ကောင်းကျိုးတွေကို ရရှိစေ တတ်တယ် ကလေးတို့ရေ။ အာယုဆိုတာ တရားတော်ကြောင့် စိတ်ရွှင်လန်း ပြီး သက်တမ်းရှည်ရှည်နေရခြင်း ဖြစ်တယ်။ ဝဏ္ဏဆိုတာ တရားတော် ကြောင့် ဒေါသကင်းတဲ့အတွက် အဆင်းလှပလာခြင်း ဖြစ်တယ်။ သုခ ဆိုတာ တရားတော်ကြောင့် စိတ်ချမ်းသာလာပြီး ကိုယ်လည်း ကျန်းမာလာ ခြင်း ဖြစ်တယ်။ ဗလဆိုတာ တရားတော်ကို နာကြားရလို့ ကုသိုလ်ရဲ့ ကံအား ဉာဏ်အားတွေ တိုးပွားလာခြင်း ဖြစ်တယ်။

ကလေးတို့ရေ ဗုဒ္ဓဘာသာတစ်ယောက်ဖြစ်တဲ့ ကလေးတို့အတွက် နေ့စဉ်ပြုကျင့်သင့်တဲ့ ဘာသာရေးအလုပ်တွေ ရှိတယ်။ ကလေးတို့အတွက် အန်တီ လက်ဆောင်အဖြစ် ပြောပြပေးမယ်နော်။

နံနက်လင်းလို့ အိပ်ရာက နိုးထလာတဲ့အခါ ပြုနေကျ မျက်နှာသစ်၊ ကိုယ်လက်သန့်စင်ခြင်း အမှုကို ဦးစွာ ဆောင်ရွက်ကြရမယ်။ အဲဒီနောက် ဘုရားရှင်ရဲ့ပုံတော် (သို့မဟုတ်) ရုပ်ပွားတော်ရှေ့မှာ ဂါရဝပြုရမယ်၊ သရဏဂုံတည်ရမယ်၊ သီလခံယူရမယ်။ ဗုဒ္ဓသရဏံ ဂစ္ဆာမိ၊ ဓမ္မံသရဏံ ဂစ္ဆာမိ၊ သံဃံသရဏံ ဂစ္ဆာမိဆိုတာ သရဏဂုံသုံးပါး ဖြစ်တယ်နော်။ အဲဒီလို ဆောက်တည်ပြီး နေ့တစ်နေ့ကို စရမယ်။

တစ်နေ့တာ ကာလအတွင်းမှာလည်း စိတ်စေတနာ ဖြူဖြူစင်စင်နဲ့ တတ်နိုင်သမျှ ဒါနကောင်းမှုကို ပြုရမယ်။ သီလကျင့်ဝတ်ကို စောင့်စည်း ရမယ်။

ညရောက်လို့ အိပ်ရာဝင်တော့မယ် ဆိုတဲ့အခါ မေတ္တာဘာဝနာ ပွားများရမယ်။ သတ္တဝါအပေါင်းကို မေတ္တာပို့ရမယ်။ လူကြီးမိဘကို ဦးချ

ကလေးများအတွက် သုံးဆယ့်ရှစ်ဖြာမင်္ဂလာ

၇၁

ဝပ်တွားရမယ်။ ဘုရား၊ တရား၊ သံဃာတို့ရဲ့ ဂုဏ်တော်များကို တသရွတ်
ဆိုရမယ်။ အဲဒါမှ မင်္ဂလာကျက်သရေရှိသော ကလေးတစ်ယောက် ဖြစ်နိုင်
မယ်။

ကြိုးစားကြည့်ကြပါ ကလေးတို့ရေ။

၂၇။ ခန္တီစ

[အရာရာ သည်းခံခြင်း]

ကလေးတို့ရေ...

သည်းခံခြင်းသည် အရာရာကို အောင်မြင်ရာ၏လို့ မြတ်စွာဘုရားက ဟောကြား ဆုံးမခဲ့ပြန်တယ်ကွယ်။ “နိုင်လိုသူကို အရှုံးပေးရင် နှလုံးအေးတယ်”လို့ ပြောကြတာ ကလေးတို့ ကြားဖူးကြမှာပါ။

လောကကြီးမှာ လူရယ်လို့ဖြစ်လာရင် ဒေါသ၊ လောဘ၊ မာန စတာတွေကို ထိန်းသိမ်းနိုင်ဖို့ အင်မတန်ခဲယဉ်းလှတယ်။ သည်းခံတတ်သူ ဆိုတာ အလွန်ရှားပါးတဲ့ အရေအတွက် ဖြစ်တယ်။

ဒါပေမဲ့ ကလေးတို့ရေ...ကလေးတို့ရဲ့ ပတ်ဝန်းကျင်ကို လေ့လာ ကြည့်ကြပါ။ တိုးတက်ကြီးပွား အောင်မြင်သူတွေ တော်တော်များများဟာ သည်းခံခြင်းတရားကို လက်ကိုင်ထားကြတာ တွေ့ရလိမ့်မယ်။ မိမိရဲ့ အကျိုးစီးပွားအတွက် “မချစ်သော်လည်း အောင့်ကာနမ်း” ဆိုသလို အတတ်နိုင်ဆုံး လိုက်လျောသည်းခံကြတယ်။ မိမိ မနှစ်သက်တာတောင်မှ မာမာတင်းတင်းမပြောကြဘဲ ချိုချိုသာသာ ဆက်ဆံကြတယ်။ လိုက်လျော ညီထွေပြုမူခြင်းလို့လည်း ဆိုနိုင်တာပေါ့။ ကလေးတို့ အတုယူသင့်လှတယ် နော်။

ကလေးတို့ရော ရန်ဖြစ်ဖူးကြသလား။ အိမ်မှာ၊ ကျောင်းမှာ၊ ရပ်ကွက်ထဲမှာ အချင်းချင်း စကားများဖူးကြသလား။ ရန်ဖြစ်တယ်ဆိုတာ လူလိမ္မာတွေရဲ့အလုပ် မဟုတ်ဘူးနော်။ အဲဒါ သည်းမခံတတ်ခြင်းရဲ့ လက္ခဏာတစ်မျိုးပဲ။ ကလေးတို့ ဆင်ခြင်ကြရလိမ့်မယ်။

ကလေးတို့စိတ်ထဲမှာ မကျေနပ်တာရှိရင် လူကြီးမိဘ၊ ဆရာ၊ ဆရာမတွေကို ဖွင့်ပြောပါ။ ဒါလည်း အမြဲတမ်းသွားတိုင်နေဖို့ မလိုဘူး။ သည်းခံနိုင်တဲ့ အတိုင်းအတာအထိ သည်းခံတတ်ရမယ်။

လူတစ်ယောက်ဟာ လူတစ်ယောက်အပေါ်မှာ အလကားနေရင်း မကျေမနပ် ဒေါသထွက်၊ ရန်လိုမနေတတ်ပါဘူး ကလေးတို့ရယ်။ ဘာကြောင့်လဲဆိုတဲ့ အဖြေကို သိအောင် အရင်ကြိုးစားကြည့်ပါဦး။ အချင်းချင်းပြေလည်အောင် ညှိနှိုင်းဖြေရှင်းကြတာ အကောင်းဆုံးပါပဲ။

ဒေါသကို ဒေါသနဲ့ သွားမယှဉ်ပါနဲ့။ မာနကို မာနနဲ့ သွားမပြိုင်ပါနဲ့။ သည်းခံခြင်းထက် လွန်ကဲလာတဲ့အခါ ဥပေက္ခာတရားကို ကျင့်သုံးလိုက်ပါ။ သူ ဘာပြောပြော ကိုယ်က လျစ်လျူရှုလိုက်တဲ့အခါ သူ့အလိုလို နောက်ဆုတ်သွားပါလိမ့်မယ်။

ကလေးတို့ရေ...အမြင့်ကိုရောက်နေတဲ့ သစ်ရွက်တွေဟာ ပိုပြီး လေအတိုက်ခံရတတ်တယ်။ လေတိုက်တိုင်းသာ သစ်ရွက်တွေ ကြွေနေမယ်ဆိုရင်လည်း ဘယ်မှာ သစ်ပင်လှပနိုင်ပါတော့မလဲ။ အန်တီပြောတာ သဘောပေါက်ကြရဲ့လား။

လောကကြီးမှာ ခံနိုင်ရည်စွမ်းအားဆိုတာ အရေးကြီးတဲ့ အရည်အချင်းတစ်ရပ် ဖြစ်တယ်။ လူတွေဆိုတာကတော့ ဝေဖန်ကြမှာပဲ။ ကလေးတို့ မြည်းတစ်ကောင်နဲ့ သားအဖနှစ်ယောက် ပုံပြင်ကို ကြားဖူးကြမှာပေါ့။ မသိရင် မိဘတွေကို မေးကြည့်နော်။ လူတွေဟာ ဘာကိုပဲလုပ်လုပ် အပြစ်တင်တတ်ကြတယ်။ အဲဒါတွေကို ဂရုစိုက် အလေးမူနေမယ်ဆိုရင် ဘာမှ လုပ်လို့ရမှာ မဟုတ်တော့ဘူး။ ဒါကြောင့် ကိုယ်မှန်တယ်ထင်တာ ပြတ်ပြတ် သားသားလုပ်ပါ။ ဘယ်သူဘာပြောပြော သည်းခံလိုက်ပါ။

ချီးမွမ်းခုနစ်ရက်၊ ကဲ့ရဲ့ခုနစ်ရက်လို့ ပြောကြတယ်။ အချိန်တန်တော့လည်း ပြီးသွားတာပါပဲ။ အရေးကြီးတာက ကိုယ့်ဆုံးဖြတ်ချက် ကိုယ်ခိုင်မာဖို့ပဲ။

မိုးရွာထဲမှာ ရပ်နေရင် မိုးစိုမှာပဲ၊ မိုးရွာနေတုန်း ပြေးသွားရင်တော့ မိုးလေ ပိုအပက်ခံရမှာပဲ။ မြန်မြန်ရောက်ချင်တယ် ဆိုရင်တော့ ပြေးရမှာပေါ့ ကလေးတို့ရယ်...နားလည်တယ်နော်။

၂၈။ သောဝစဿတာ

[ဆို ဆုံးမလွယ်သူ ဖြစ်ခြင်း]

ကလေးတို့ရေ...

ဆို ဆုံးမလွယ်သူဟာလည်း မင်္ဂလာရှိသောသူ ဖြစ်တယ်နော်။
ကလေးတို့ရော ဆုံးမစကားကို နာခံတတ်သူ ဖြစ်ရဲ့လား။

တချို့ကလေးတွေဟာ မိဘဆရာသမားတွေရဲ့ ပြောဆိုဆုံးမမှုတွေ
ကို ပြက်ရယ်ပြုတတ်ကြတယ်။ ကလေးတို့ တွေ့ဖူးကြမယ် ထင်ပါတယ်။
ဆရာ၊ ဆရာမရဲ့ ပြောဆို ဆုံးမစကားတွေကို လှောင်ပြောင်တတ်ကြတဲ့
ကလေးဆိုးတွေပေါ့။ တချို့များဆို ဘယ်လောက်တောင် မိုက်ရိုင်းသလဲ
ဆိုတော့ “ဝါး”ခနဲ သမ်းပြတာမျိုးအထိ ဇော်ကားတတ်ကြတယ်။

မိဘက ဆိုဆုံးမရင်လည်း “ဟုတ်ကဲ့” ဆိုပြီး လုပ်ချင်ရာ လုပ်ကြ
တယ်။ ပြန်မပြော နားမထောင်ဆိုတဲ့ ကလေးမျိုးတွေပေါ့။ တချို့ကတော့
“အဖေ မသိပါဘူး၊ အမေ မသိပါဘူး”စသဖြင့် သူတို့ကပဲ လူတတ်ကြီးတွေ
လုပ်ကြတယ်။ အဲဒီလို ကလေးတွေဟာ ဘယ်နှယ့်လုပ်ပြီး မင်္ဂလာရှိနိုင်
ကြပါ့မလဲ။

ပြောပြတဲ့သူဆိုတာ အတွေ့အကြုံရင်ကျက်သူ ဖြစ်တယ်။ မိမိ
ရှေ့က ရင်ဆိုင်ခဲ့ရသမျှတွေကို ကြိုတင်ခန့်မှန်း ဆင်ခြင်နိုင်အောင် ရှင်းပြသူ
ဖြစ်တယ်။ ဒါကို အလေးမမူ ဂရုမထားဘဲ လုပ်ချင်ရာလုပ်မယ် ဆိုရင်တော့
အမှားတွေ့ရမှာ မုချပေါ့ ကလေးတို့ရယ်။

ဆိုဆုံးမလွယ်သူဆိုတာ အရာရာကို နားလည်တတ်သူ ဖြစ်ရမယ်။
 အရာရာကို စာနာတတ်သူ ဖြစ်ရမယ်။ သဘာဝတရားကို သဘောပေါက်
 နိုင်သူ ဖြစ်ရမယ်။ အကောင်းအဆိုးကို ဝေဖန်ပိုင်းခြားနိုင်သူ ဖြစ်ရမယ်။
 အထူးသဖြင့် စာပေပညာ လေ့လာနိုင်စွမ်းသူ ဖြစ်ရမယ်။

နှုတ်တစ်ရာ၊ စာတစ်လုံးဆိုတဲ့အတိုင်း စာပေတွေဟာ လူသားတွေ
 အတွက် မိတ်ဆွေဖြစ်တယ်။ ကောင်းရာကို လမ်းညွှန်သူများ ဖြစ်တယ်။

ဗဟုသုတကို ရစေတယ်။
 အသိတရားကို ရစေတယ်။
 စိတ်ကို တည်ငြိမ်စေတယ်။
 သဘာဝကို သိမြင်စေတယ်။

စာများများ ဖတ်လေ့ရှိသူတွေဟာ ဆိုဆုံးမခြင်းကို အလွယ်တကူ
 နားဝင်တတ်ကြတယ်။ ဘာဖြစ်လို့လဲဆိုတော့ သူတို့မှာ ချင့်ချိန်စဉ်းစား
 နိုင်တဲ့ အလေ့အကျင့်တွေ ရထားကြလို့ပဲ။ ဒါကြောင့် ကလေးတို့ကို
 အနိတိ အထူးမှာချင်တာကတော့ စာများများဖတ်တဲ့ အကျင့်ကို မွေးကြပါ။

ကလေးတို့ ကျောင်းသင်ခန်းစာတွေမှာလည်း ဆိုဆုံးမတဲ့ သာဓက
 တွေ အများကြီး ပါနေပါတယ်။ ဒါတွေကို နှုတ်က အာဂုံအလွတ်မဆိုဘဲ
 နားလည်အောင် ကြိုးစားကျက်မှတ်ကြရမယ်။

အဲဒီလို ငယ်စဉ်ကတည်းက ဆုံးမဩဝါစကားတွေ၊ စာတွေကို
 လိုက်နာကျင့်သုံးတတ်သူဖြစ်ရင် အရွယ်ရောက်လို့ လူလားမြောက်တဲ့အခါ
 မှာ သတ်မှတ်ထားတဲ့ စည်းကမ်း ဥပဒေဘောင်အတွင်းမှာ ယဉ်ကျေး
 သိမ်မွေ့စွာ လှုပ်ရှားရှင်သန်နိုင်သူ ဖြစ်လာမှာ မုချပါပဲ။

မိမိ အထက်လူကြီးစကားကို နာခံတတ်ခြင်း၊ မိမိရဲ့ တာဝန်ဝတ္တ
 ရားအပေါ်မှာ ကျေပွန်တတ်ခြင်း၊ အမိန့်ကို လိုက်နာတတ်ခြင်း၊ ဥပဒေကို
 ထိန်းသိမ်းတတ်ခြင်း စတဲ့ အရည်အချင်းတွေနဲ့အတူ မင်္ဂလာကျက်သရေ
 နှင့် ပြည့်စုံသောဘဝတစ်ခုကို ပိုင်ဆိုင်လာရပါလိမ့်မယ်။

၂၉။ သံဃာတော်များ သာသနံ [ရဟန်းမြတ်တို့ကို ဖူးမြင်ခြင်း]

ကလေးတို့ရေ...

ရဟန်းသံဃာတော်များဟာ မြတ်စွာဘုရားရဲ့ သားတော်များ ဖြစ်ကြတယ်နော်။ ရတနာသုံးပါးကို ကလေးတို့ နားလည်ထားကြရမယ်။ ဘုရားဆိုတာ လူသားများအား လမ်းမှန်ပြရန်အတွက် ပွင့်တော်မူလာခြင်း ဖြစ်တယ်။ တရားဆိုတာ လူသားများအား လမ်းမှန်ကျင့်တတ်ရန် ဖော်ဆောင်ထားခြင်း ဖြစ်တယ်။ သံဃာဆိုတာ လူသားအကျိုး သယ်ပိုးရန်အတွက် စောင့်ရှောက်ရခြင်း ဖြစ်တယ်။

အဲဒီအကြောင်းအရင်းခံကို ရည်မှန်းပြီး ရတနာသုံးပါးတို့ရဲ့ ကိုယ်စား ကိုယ်ပွားတော်များ ဖြစ်ကြတဲ့ ဘုရားပုံတော်ရှေ့၊ ဘုရားဆင်းတုတော်ရှေ့၊ ဘုရားဓေတီရှေ့ (ဒါမှမဟုတ်) ရဟန်းမြတ်တို့ရဲ့ ရှေ့မှောက်မှာ မိမိတို့မာန်ကိုချပြီး ဖူးမြော်ကန်တော့ကြရမယ်။ အဲဒီလို ဖူးမြင်ရခြင်းကို မင်္ဂလာတစ်ပါးရယ်လို့ ဗုဒ္ဓဘာသာကြရမယ်နော်။

တချို့ကလေးတွေဟာ ရဟန်းသံဃာတော်တွေကို ရိုသေကိုင်းရှိုင်းရမှုနဲ့ နားမလည်တတ်ကြဘူး။ အဲဒီအလုပ်ဟာလည်း သူတို့နဲ့ မသက်ဆိုင်တဲ့ လူကြီးမိဘတွေရဲ့ အလုပ်ပဲလို့ သဘောထားကြတယ်။ ဒါပေမဲ့ များသောအားဖြင့်တော့ ဗုဒ္ဓဘာသာ မိသားစုဝင်ဖြစ်ရင် ရဟန်းသံဃာတော်ကို ကြည်ညိုဝမ်းတွေးတတ်ကြတာ တွေ့ရပါတယ်။ ဒါဟာ ဗုဒ္ဓသာသနာတော် စည်ပင်ထွန်းကားတဲ့နိုင်ငံ ဖြစ်လို့ပါပဲ။

တချို့များဆိုရင် ဘုန်းတန်ခိုးကြီးမားလှတဲ့ ဆရာတော်ဘုရားကြီးများကို တကူးတက သွားရောက်ဖူးမြော်လေ့ ရှိကြတယ်။ ကလေးတို့ရော ရောက်ဖူးကြသလား။ မြန်မာနိုင်ငံရဲ့ နေရာအနှံ့အပြားမှာ ရှိကြတဲ့ ရဟန်းတော်မြတ်ကြီးတွေကို ဆည်းကပ်ပူဇော်ခွင့်ရှိခြင်းဟာ ကောင်းမြတ်သော မင်္ဂလာနဲ့ ပြည့်စုံခြင်းတစ်မျိုးပါပဲ။ မြင့်မြတ်သော ရဟန်းတော်များကို ကိုယ်တိုင်ကိုယ်ကျ ဖူးမြော်ကန်တော့ခွင့် ရကြသူတွေဟာ ကံအကျိုးပေး ကောင်းလှတာပေါ့ ကလေးတို့ရယ်။ ကလေးတို့လည်း ရည်ရွယ်ချက်ရှိစွာ ပူဇော်ကြရမယ်နော်။

ကလေးတို့ နေ့စဉ်မြင်တွေ့နေကြရတဲ့ သံဃာတော်တွေနဲ့ အန်တီပြောတဲ့ ရဟန်းတော်မြတ်တွေဆိုတာ ဘယ်လိုကွာခြားသလဲ သိကြသလား။ သေသေချာချာ မှတ်ထားကြနော်။ ရဟန်းတော်မြတ်ကြီးတွေဟာ သရဏဂုံသုံးပါးကို ဆောက်တည်ပြီး သီလမြဲကြသူတွေအဖြစ် နှစ်ကာလရှည်ကြာအောင် ကြိုးပမ်းခဲ့ကြသူတွေ ဖြစ်တယ်။ သူတို့ရဲ့ အသားအရေဟာ ရွှေကဲ့သို့ ဝင်းဝါနေတယ်။

ကလေးတို့ရေ...ဒေါသဖြစ်နေသူရဲ့ မျက်နှာဟာ ညိုစောင်းနေတယ်။ လောဘရှိနေသူရဲ့ မျက်နှာဟာ နီရဲနေတယ်။ မောဟဖြစ်နေသူရဲ့ မျက်နှာဟာ ပြာမွဲနေတယ်။ လောဘ၊ ဒေါသ၊ မောဟ ကင်းဆင်းနေပြီးဖြစ်တဲ့ ရဟန်းတော်မြတ်ရဲ့ မျက်နှာကတော့ ရွှေစင်လို ဝင်းပနေတာပေါ့ကွယ်။

သဒ္ဓါကြည်လင်နေမှုကြောင့် စိတ်ရဲ့တည်ရာ နှလုံးသွေးကစပြီး တစ်ကိုယ်လုံး သွေးသားတွေ ကြည်လင်နေတာကြောင့် ပြင်ပနေ့ဟာလည်း တောက်ပပြီး မြင်သူတို့ရဲ့ နှစ်သက်ကြည်ညိုမှုကို ရရှိစေတယ်။

အဲသည်လို ရဟန်းတော်မြတ်ရဲ့ အသရေတော်ကို ဖူးမြင်ရာသူတွေ အဖို့မှာ စိတ်နှလုံး ကြည်နူးသိမ်မွေ့ပြီး ချမ်းသာသူ့ခေါ် ရရှိစေနိုင်မှာ ဖြစ်တယ်။ ဒါကြောင့် ရဟန်းမြတ်တို့ကို ဖူးမြော်ခွင့်ရရှိခြင်းဟာ မင်္ဂလာတစ်ပါးလို့ မြတ်စွာဘုရားကိုယ်တော်တိုင် ဟောကြားခဲ့တာပေါ့ ကလေးတို့ရယ်။ ကလေးတို့လည်း ဖူးမြော်ခွင့် ရရှိနိုင်ကြပါစေ။

၃၀။ ကာလေန ဓမ္မသာကတ္ထ

[သင့်လျော်သောအခါ တရားစကား ဆွေးနွေးမေးမြန်းခြင်း]

ကလေးတို့ရေ...

သင့်လျော်သောအခါ တရားစကား ဆွေးနွေးမေးမြန်းရခြင်း ဆိုတာ ဟာလည်း မင်္ဂလာတစ်ပါး ဖြစ်တယ်လို့ ဆိုပြန်တယ်ကွယ်။ အဓိပ္ပာယ် ကတော့ ဘုရားရဲ့ဒေသနာတော်တွေကို ရွတ်ဖတ်သရဇ္ဈာယ်ရုံမျှမက တရား တော်တွေကို သိနားလည်အောင် ဆွေးနွေးမေးမြန်းဖို့ လိုအပ်တယ် ဆိုတာ ပါပဲ။

အဲဒီအလုပ်ကို များသောအားဖြင့် လူကြီးသူမတွေ အချင်းချင်း ပြုလုပ်တတ်ကြတယ်။ ဘုရား၊ ကျောင်းကန်၊ ဇရပ်တွေမှာ ဆွေးနွေးတတ် ကြတယ်။ ကလေးတို့ရဲ့ အလုပ်မဟုတ်ဘူးလို့ မထင်ကြနဲ့နော်။ ကလေး တို့က ပိုပြီး သိသင့်သိထိုက်တယ်။ ရှိခိုးဆိုလို့ ခိုးလိုက်ရတယ်။ ဘာမှန်း မသိရင် ဘယ်လိုအကျိုးရှိနိုင်ပါ့မလဲကွယ်။

ကဲ...သည်တစ်ခါတော့ ကလေးတို့ ရွတ်ဆိုနေကျဖြစ်တဲ့ “ဩကာ သ” ကန်တော့ခန်းမှာပါတဲ့ တရားတွေအကြောင်း အန်တီ ဆွေးနွေးပြ မယ်။ မသိနားမလည်ရင် ကလေးတို့ မိဘတွေကို ပြန်မေးကြနော်။

ကလေးတို့ ကန်တော့တဲ့အချိန်မှာ ရွတ်ဆိုနေကြတဲ့ အပါယ်လေး ပါး ဆိုတာ ဘာတွေလဲ သိကြသလား။ ငရဲ၊ တိရစ္ဆာန်၊ ပြိတ္တာ၊ အသူရ

ကလေးများအတွက် သုံးဆယ့်ရှစ်ဖြာမင်္ဂလာ

၇၉

ကယ်တို့ ဖြစ်တယ်။ ချမ်းသာမှု လုံးဝမရှိတဲ့ ဒေသတွေဖြစ်လို့ ကင်းလွတ်ရပါစေလို့ ဆုတောင်းရတာနော်။

ကပ်သုံးပါး ဆိုတာကတော့ ကမ္ဘာနဲ့ချီပြီး စစ်ပွဲတွေဖြစ်နေရတဲ့ သတ္တန္တရကပ်၊ ရောဂါဒဏ်ရာ အနာတရ ဖြစ်စေတဲ့ ရောဂန္တရကပ်နဲ့ အစာရေစာငတ်ပြတ်စေတဲ့ ဒုဗ္ဗိက္ခန္တရကပ်တွေ ဖြစ်ပြီး ကျော်လွှားလွှတ်မြောက်ရပါစေလို့ ဆုတောင်းရတာပဲ။

ရပ်ပြစ်ရှစ်ပါး ဆိုတာ အပြစ်မရှိသော အရပ်ရှစ်မျိုးကို ဆိုလိုတယ်။ အခွင့်အရေးတွေ လက်လွှတ်ဆုံးရှုံးရတတ်လို့ ကင်းဝေးပါစေလို့ ဆုတောင်းရတာပေါ့။

၁။ ငရဲဘဝ

၂။ တိရစ္ဆာန်ဘဝ

၃။ ပြိတ္တာဘဝ

၄။ အသူရကယ်ဘဝ

၅။ သက်တမ်းလည်းရှည်၊ ရုပ်နာမ်အစုံလည်း မရှိဖြစ်တဲ့ အရူပ (နာမ်သက်သက်ရှိဘဝ)

၆။ အယူလွဲမှားသော ဘာသာခြားဘဝ

၇။ ဘုရား၊ တရား၊ နားမလည် သဘောမပေါက်သေးသော ဘဝနဲ့

၈။ ဘုရားမပွင့်သောအချိန် လူဖြစ်ရသော ဘဝတွေ ဖြစ်တယ်။

ရန်သူမျိုးငါးပါး ဆိုတာကတော့ ကလေးတို့ သိပြီးဖြစ်တဲ့ မီးဘေး၊ ရေဘေး၊ မင်းဘေး၊ ခိုးသူဘေး၊ မချစ်မနှစ်သက်သောသူတို့၏ အနှောင့်အယှက်ဘေးတွေဖြစ်လို့ ကင်းဝေးစေလို့ ဆုတောင်းရတယ်။

ဝိပတ္တိတရားလေးပါးဖြစ်တဲ့ အကျင့်ပျက်နေသူ၊ အယူဘာသာ ပျက်နေသူ၊ ကတိပျက်နေသူ၊ ဥပဓိရုပ်ပျက်နေသူအဖြစ်မှ ကင်းဝေးဖို့လည်း ဆုတောင်းရတယ်။

ဗျသနတရားငါးပါး ဆိုတာကတော့ ဆွေမျိုးပျက်စီးခြင်း၊ စီးပွားပျက်စီးခြင်း၊ ရောဂါဖိစီးခြင်း၊ သီလပျက်စီးခြင်းနဲ့ အယူဘာသာ ပျက်စီးခြင်းတွေဖြစ်ပြီး မိမိကိုယ်တိုင် မကြုံတွေ့ရဖို့ ဆုတောင်းရတာ ဖြစ်တယ်။

အဲဒီလို ကင်းဝေးပြီးမှ နိဗ္ဗာန်ချမ်းသာကို ရရှိစေနိုင်ကြောင်း ဆုတောင်းကြရတယ်နော်။ ကဲ...ကလေးတို့ နားမလည်တာရှိရင် လူကြီး

သူမတွေကို မေးကြပါ။ ဘုရားဟောနဲ့ ပတ်သက်ပြီး မေးမြန်းကြတာဟာ
မင်္ဂလာရှိတယ်နော်။ မရှက်မကြောက်ကြရဘူး။ မိမိကိုးကွယ်တဲ့ ဘာသာ
တရားကို သဘောပေါက် နားလည်ထားကြရမယ်။ ဟုတ်ပြီလား။

၃၁။ တပေါစ

[ခြူးခြံချွေတာခြင်း]

ကလေးတို့ရေ...

ခြူးခြံချွေတာခြင်းသည် မင်္ဂလာတစ်ပါး ဖြစ်သည်လို့ မြတ်စွာဘုရားက ဟောကြားခဲ့ပြန်တယ်။ “ချွေတာစုဆောင်း သူဌေးလောင်း” ဆိုတဲ့ စကားပုံကလေးကိုလည်း ကလေးတို့ ကြားဖူးကြမယ် ထင်ပါတယ်။

ချွေတာခြင်းဆိုတာ တင်းတိမ်ရောင်ရဲခြင်း တစ်မျိုးပါပဲ။ အင်မတန် မင်္ဂလာရှိတဲ့အလုပ် ဖြစ်ပါတယ်။ ကလေးတို့မှာ ရှိသမျှ မုန့်ဖိုးတွေကို အကုန်လုံး သုံးပစ်တတ်ကြသလား။ ဒါမှမဟုတ် လိုသလောက် ထုတ်သုံးပြီး သိမ်းဆည်းထားတတ်ကြသလား။ ဒီနေ့ ကုန်သွားရင် နောက်တစ်နေ့မှာ မိဘက ထပ်ပေးမှာပဲဆိုတဲ့အသိမျိုး ရှိကြသလား။ အကုန်မသုံးဘဲ စုထားရင် ငါလိုချင်တာ မိဘကို မပူဆာဘဲ ဝယ်လို့ရမယ်ဆိုတဲ့ အသိမျိုး ရှိကြသလား။

ကလေးတို့ဟာ ပတ်ဝန်းကျင် တစ်ခုစီမှာ ကြီးပြင်းလာခဲ့သူတွေ ဆိုတော့ တစ်ဦးနဲ့တစ်ဦး စရိုက်ချင်းမတူနိုင်ဘူးပေါ့နော်။ ဒီတော့ အန်တီပြောမယ့် အကြောင်းအရာအပေါ်မှာ တူညီတဲ့လက်ခံမှုမျိုး ထားနိုင်ချင်မှ ထားနိုင်ကြလိမ့်မယ်။ ဒါပေမဲ့ ကလေးတို့ရေ...သေသေချာချာ တွေးကြည့်ရင် အဖြေကတစ်ခုပဲ ရှိပါတယ်။

မလိုအပ်ဘဲနဲ့ သုံးစွဲခြင်းကို ဖြုန်းတယ်လို့ခေါ်တယ်။ အမှန်တကယ် လိုအပ်လို့ သုံးစွဲခြင်းကိုတော့ သုံးတယ်လို့ ခေါ်တယ်။ ဒီတော့ သုံးရမယ်။

မဖြုန်းရဘူးပေါ့။ တကယ်လိုနေပါလျက်နဲ့ မသုံးဘဲ ခြစ်ကုပ်သိမ်းဆည်းထားခြင်းဟာ ချွေတာလွန်းခြင်း ဖြစ်တာမို့ အန်တီကတော့ အားမပေးပါဘူး။ မင်္ဂလာရှိတယ်လို့လည်း မဆိုနိုင်ပါဘူး။

စားသင့်သလောက် စားရမယ်။ ဝတ်သင့်သလောက် ဝတ်ရမယ်။ ကုန်သင့်သလောက် ကုန်ရမှာပဲ။ အဲဒီ ‘သင့်တင့်သော အတိုင်းအတာ’ ပေါ်မှာ အခြေခံပြီး ခြိုးခြံခြင်းအမှုကို ပြုတတ်ရတယ်။

စားတော့ စားချင်ပါရဲ့၊ ဝတ်တော့ ဝတ်ချင်ပါရဲ့။ ဒါပေမဲ့ မဝတ်လိုက်၊ မစားလိုက်ရလို့ ငတ်မွတ်စုတ်ပြတ်နေမှာ မဟုတ်ရင်တော့ ဆင်ခြင်ရမှာပေါ့။ အဲဒီလို ခြိုးခြံလိုက်ခြင်းအတွက် နောက်တစ်နေရာမှာ အကျိုးရှိစွာ သုံးစွဲနိုင်မယ်ဆိုရင် မင်္ဂလာရှိတာပေါ့နော်။

လူဆိုတာ သူတစ်ပါးကို အားကျတတ်သူချည်းပါပဲ။ မိမိထက် ပြည့်စုံသူတွေကို အားကျတတ်ကြတာပါပဲ။ ဒါပေမဲ့ အဲဒီအတွက် စိတ်ဆင်းရဲနေလို့ ဘယ်ဖြစ်ပါ့မလဲ။ သူများသုံးသလို လိုက်သုံးချင်ရင် သူများရှာသလို ရှာနိုင်ရမယ်။ အဲဒီလိုမှ မဟုတ်ရင်တော့ သူများဥစ္စာပစ္စည်းကို အလွဲသုံးစားလုပ်မိပြီး၊ ဒုက္ခသောက ရောက်ရလိမ့်မယ်။ ဒါကြောင့် မိမိရဲ့ စံနှုန်းဆိုတာ သတ်မှတ်ထားရမယ်။ တစ်ဘက်မှာ လိုချင်ရင် တစ်ဖက်မှာ ဆင်ခြင်ရမယ်။ လောကကြီးမှာ အရာရာတိုင်း ပြီးပြည့်စုံတယ်ဆိုတာ မရှိနိုင်ပါဘူး ကလေးတို့ရေ။

ကလေးတို့ လေ့လာကြည့်ကြပါ။ တိုးတက်ကြီးပွား အောင်မြင်ချမ်းသာတဲ့လူတွေဟာ ငွေကို ရေလိုမသုံးကြဘူး။ သုံးသင့်သလောက်ကိုသာ သုံးပြီး ချွေတာခြိုးခြံစုဆောင်းတတ်ကြတယ်။ လူဆိုတာ အမြဲတမ်း သည်အတိုင်း မနေဘူး။ အိုမင်းလာတဲ့အခါ မရှာဖွေနိုင်တော့တဲ့အခါ ခြိုးခြံချွေတာခြင်းရဲ့ ကျေးဇူးကို ခံစားရဖို့ လိုတယ်။ သေရင်မပါဘူး ဆိုတဲ့ ခပ်ပေါ့ပေါ့လူတွေ အပြောကို နားမဝင်ပါနဲ့။ မျိုးဆက်အမွေဆိုတာ ရှိတယ်။ ဒါနကုသိုလ်ဆိုတာ ရှိတယ်။ နားလည်နိုင်ကြရဲ့လား။

၃၂။ ဗြဟ္မ စရိယဉ္စ

[မြတ်သောအကျင့်ကို ကျင့်ခြင်း]

ကလေးတို့ရေ...

ကောင်းမြတ်သောအကျင့်ကို ကျင့်ကြံကြဖို့ မြတ်စွာဘုရားက တိုက်တွန်း ဟောကြားခဲ့တယ်။ မြတ်သောအကျင့်ဆိုတာ ဘာတွေလဲ၊ ကလေးတို့ သိပြီးကြပြီလား။ မြတ်စွာဘုရား ဟောပြောခဲ့တဲ့ မင်္ဂလာတရားတော်တွေ အတိုင်း ကျင့်ကြံနိုင်ခြင်း၊ သီလကို စောင့်ထိန်းနိုင်ခြင်း၊ သမာဓိရှိခြင်း၊ ဒါနကို ဆောက်တည်နိုင်ခြင်း၊ ဘာဝနာတရားကို ပွားများနိုင်ခြင်းတို့ဟာ မြတ်သောအကျင့်များပါပဲကွယ်။

ဗုဒ္ဓဘာသာဝင် မိဘတိုင်းဟာ သားယောက်ျားလေး မွေးဖွားတဲ့ အခါမှာ သာသနာ့ဘောင်ကို သွတ်သွင်းဖို့ တာဝန်ကြီးတစ်ရပ်အဖြစ် ခံယူ လိုက်တတ်ကြတယ်။ မိမိတို့ရဲ့ သားငယ်ကို ရှင်သာမဏေအဖြစ် ခိုးမြှောက် ဖို့ ရည်မှန်းအားထုတ်ကြတယ်။ သံဃာတော် အရှင်သူမြတ်တို့ထံ မြတ်သော အကျင့်ကို ကျင့်ကြံတတ်ရန် အပ်နှံကြဖို့ ကြိုးစားတတ်ကြတယ်။ ဒါဟာ မင်္ဂလာတစ်ပါးပါပဲ ကလေးတို့ရယ်။

မေတ္တာ၊ သစ္စာ၊ စေတနာ၊ ကရုဏာ၊ မုဒိတာ၊ ဥပေက္ခာ၊ အကြင်နာ စသည်တို့ဟာ မြတ်သောအကျင့်ရဲ့ အပွင့်အဖူးတွေ ဖြစ်တယ်။

၈၄

ဗြူးသာရ

မေတ္တာ

လူတိုင်းအပေါ်မှာ မေတ္တာထားရမယ်။ မေတ္တာပို့သရမယ်။ မေတ္တာတရား ဖွားဖျားနိုင်သူတွေဟာ ခွင့်လွှတ်နိုင်တယ်။ စာနာနိုင်တယ်။

သစ္စာ

အရာအားလုံးအပေါ်မှာ သစ္စာရှိရမယ်။ ကတိတည်ရမယ်။ သမာဓိရှိရမယ်။ မှန်ကန်တိကျရမယ်။ မျှတမှုရှိရမယ်။

စေတနာ

လူတိုင်းအပေါ်မှာ စေတနာထားရမယ်။ ဘာကိုပဲလုပ်လုပ် စေတနာအရင်းခံရမယ်။ စေတနာရှိရှိ ကူညီရမယ်။ သဒ္ဓါတရား ရှိရမယ်။ ကိုယ်ကျိုးစီးပွားတစ်ခုတည်း မကြည့်ရဘူး။ မိမိရဲ့ စေတနာဟာ မှန်ကန်ဖြူစင်ရမယ်။

ထရုဏာ

လူတိုင်းအပေါ်မှာ ကရုဏာထားရမယ်။ သနားဥဉ္ဇာရမယ်။ အနိုင်ယူရကူး။ အနိုင်မပိုင်းရကူး။ ညှာတာထောက်ထားရမယ်။ ကိုယ်ချင်းစာနာတတ်ရမယ်။

ဇုမိဏာ

လူတွေရဲ့အပေါ်မှာ မနာလိုခြင်း၊ သဝန်တိုခြင်း၊ ကဲ့ရဲ့ပြစ်တင်ခြင်း၊ လက်ညှိုးထိုးခြင်း မပြုရဘူး။ သူတစ်ပါးရဲ့ အောင်မြင်မှုကို ဂုဏ်ယူရမယ်။ ဂုဏ်ပြုရမယ်။ လက်ခုပ်တီးတတ်ရမယ်။ အားပေးရမယ်။ ချီးမြှင့်ရမယ်။ ပီတိဖြစ်တတ်ရမယ်။

ဥပေက္ခာ

လူတွေရဲ့အပေါ်မှာ ဥပေက္ခာ ရှုနိုင်ရမယ်။ သည်းခံနိုင်ရမယ်။ ခွင့်လွှတ်နိုင်ရမယ်။ ရန်ကိုရန်ချင်း မတုန်နှင်းရဘူး။

အကြင်နာ

လူတိုင်းအပေါ်မှာ ကြင်နာတတ်ရမယ်၊ ယုယမှု ထေးတတ်ရမယ်၊ သံယောဇဉ် ထားတတ်ရမယ်၊ မြတ်နိုးချစ်ခင်တတ်ရမယ်၊ ကာကွယ်စောင့်ရှောက်ရမယ်၊ မိမိကို အားကိုးတွယ်တာသူရဲ့ရှေ့မှာ မားမားမတ်မတ် ရပ်တည်ပေးရမယ်။ ဦးဆောင်လမ်းပြရမယ်။

အဲဒီအကျင့်တွေကို ကျင့်သုံးနိုင်သောသူဟာ တကယ့်ကို ဖင်္ဂလာ ရှိသောသူပါပဲ။

၃၃။ အရိယသစ္စာန ဒဿနံ [အရိယသစ္စာကို သိမြင်ခြင်း]

ကလေးတို့ရေ...

အရိယသစ္စာဆိုတာ သစ္စာလေးပါး တရားတော်ကို ဆိုလိုပါတယ်။ အဲဒီသစ္စာတွေကတော့ ဒုက္ခသစ္စာ၊ သမုဒယသစ္စာ၊ နိယောဓသစ္စာနဲ့ မဂ္ဂသစ္စာတို့ ဖြစ်ပါတယ်။

ဒုက္ခသစ္စာဆိုတာက ဆင်းရဲခြင်းအမှန်တရားကို ပိုင်းခြားသိမြင်ခြင်း ဖြစ်တယ်။ ပဋိသန္ဓေနေရခြင်း၊ အိုရခြင်း၊ နာရခြင်း၊ သေရခြင်း၊ မချစ်မနှစ်သက်သောသူနှင့် ပေါင်းသင်းရခြင်း၊ ချစ်သောသူနှင့် ကွေကွင်းရခြင်း၊ တောင့်တတိုင်းမရရှိခြင်း စသည်တို့ဟာ ဒုက္ခဆင်းရဲခြင်း ဖြစ်တယ်။ နားလည်အောင် မှတ်ကြနော်။

သမုဒယသစ္စာ ဆိုတာက ဆင်းရဲခြင်းအကြောင်းတရားကို ပယ်ဖျက်သိမြင်ခြင်း ဖြစ်တယ်။ သမုဒယဆိုတာ တဏှာပေါ့ကွယ်။ တပ်မက်ခြင်း၊ စွဲလန်းခြင်း၊ နှစ်သက်ခြင်း၊ ခုံမင်ခြင်း စသည်တို့ကို ပယ်ဖျက်နိုင်တဲ့ သစ္စာတရားဟာ သမုဒယသစ္စာပဲ ဖြစ်တယ်။

နိရောဓသစ္စာဆိုတာက ဆင်းရဲခြင်းမှ ကင်းဝေးသည့်တရားကို မျက်မှောက်ပြု၍သိခြင်း ဖြစ်တယ်။ ဒုက္ခတို့၏ ချုပ်ငြိမ်းရာ သမုဒယတို့ ကပ်ငြိခြင်းကင်းရာဆိုတာ နိဗ္ဗာန်ဖြစ်ကြောင်း သိမြင်နိုင်တဲ့ သစ္စာတရားကို နိရောဓသစ္စာလို့ ခေါ်တာပေါ့။

မဂ္ဂသစ္စာဆိုတာကတော့ နိဗ္ဗာန်ရောက်ကြောင်း အကျင့်တို့ကို ပွားများသိမြင်ခြင်း ဖြစ်တယ်။

သေသေချာချာ ပြန်မှတ်နော်။

ဒုက္ခသစ္စာ = ဒုက္ခကို ပိုင်းခြားသိခြင်း

သမုဒယသစ္စာ = တပ်မက်မှုကို ပယ်ဖြတ်နိုင်ခြင်း။

နိရောဓသစ္စာ = နိဗ္ဗာန်ကို မျက်မှောက်ပြုခြင်း

မဂ္ဂသစ္စာ = နိဗ္ဗာန်ရောက်ကြောင်း ပွားများနိုင်ခြင်း ဖြစ်တယ်။

ကလေးတို့ရေ...

မဂ္ဂင်ရှစ်ပါးရှိတယ်။ မှတ်ရတာ မခဲယဉ်းလှတာမို့ သေသေချာချာ မှတ်သားစေချင်တယ်။

ကောင်းစွာမြင်ခြင်း

ကောင်းစွာကြံခြင်း

ကောင်းစွာဆိုခြင်း

ကောင်းစွာပြုခြင်း

ကောင်းစွာ အသက်မွေးခြင်း

ကောင်းစွာ အားထုတ်ခြင်း

ကောင်းစွာ အောက်မေ့ခြင်း

ကောင်းစွာ တည်ကြည်ခြင်း

အဲဒီ မဂ္ဂင်ရှစ်ပါးတရားဟာ ဒုက္ခရဲ့ ချုပ်ငြိမ်းရာဖြစ်တဲ့ နိဗ္ဗာန်သို့ ရောက်ကြောင်း အကျင့်ဖြစ်ပြီး အရိယာတို့ သိအပ်တဲ့သစ္စာ ဖြစ်တယ်။

ကလေးတို့ မင်္ဂလာရှိသော ကလေးတွေ ဖြစ်နိုင်ကြပြီနော်။

သေသေချာချာ ပြန်တွေးကြည့်ရင် ကောင်းမှုများကို ပြုလုပ်ဖို့ မြတ်စွာဘုရားက လမ်းညွှန်ခဲ့တာပါပဲ ကလေးတို့ရယ်။ လောကကြီးမှာ ဘယ်အရာကမှ မတည်မြဲဘူးနော်။ ဒုက္ခကို မကြောက်ကြနဲ့။ သောကကို မကြောက်ကြနဲ့။

အရေးကြီးတာက မိမိကိုယ်တိုင် ကောင်းမွန်ဖို့ပဲ။ မိမိဘဝကို ကောင်းမွန်အောင် ထုဆစ်တတ်ဖို့ပဲ။

၃၄။ နိဗ္ဗာန် သစ္စိကိရိယာစ [နိဗ္ဗာန်ကို မျက်မှောက်ပြုခြင်း]

ကလေးတို့ရေ...

တဖြည်းဖြည်းနဲ့ အန်တီ ရှင်းပြလာလိုက်တာ နိဗ္ဗာန်ဆိုတဲ့ အသံ အထိ ရောက်လာခဲ့ပြီနော်။ ခုနက ဆိုခဲ့ပြီးပြီ။ ဒုက္ခတို့ရဲ့ ချုပ်ငြိမ်းရာ ဆိုတာ နိဗ္ဗာန်တဲ့နော်။ ကလေးတို့ ဘုရားရှိခိုးတဲ့အခါ နိဗ္ဗာန်သို့ မျက်မှောက်ပြုရပါလို၏လို့ ဆုတောင်းကြရတယ်။ အဲဒါ ဘာကြောင့်လဲဆိုတာ သိကြပြီ မဟုတ်လား။

ဒါပေမဲ့ ကလေးတို့ရေ...နိဗ္ဗာန်ကို ရောက်ရှိနိုင်ဖို့ဆိုတာ အင်မတန် ခဲယဉ်းလွန်းလှပါတယ်။ လူတွေမဆိုထားနဲ့၊ အကျင့်သိက္ခာ မြင့်မြတ်လှပါ တယ်ဆိုတဲ့ ရဟန်းတော်တွေတောင်မှ နိဗ္ဗာန်ကိုရဖို့ဆိုတာ မလွယ်ကူလှပါ ဘူး။ တို့တစ်တွေဟာ ဘုရားပွင့်လာစဉ် ကာလမှာ လူဖြစ်ကြရသူတွေ မဟုတ်ဘူး။ ဘုရားရဲ့ ဆုံးမဩဝါဒ တရားတော်တွေကို တစ်ဆင့်ပြီးမှ တစ်ဆင့် ကြားနာခဲ့ကြရသူတွေ ဖြစ်တယ်။ ဒါတောင်မှပဲ အကုန်အစင် လိုက်နာကျင့်သုံးနိုင်ခြင်း မရှိကြသေးဘူး။ ဒီတော့ နိဗ္ဗာန်ကို မျက်မှောက် ပြုနိုင်ဖို့အတွက် ဘဝများစွာ ကျင်လည်ကြရဦးမယ်။

အဲဒီအချိန်တွေမှာ တို့တွေဟာ ကောင်းမှုကို များများပြုရင် ကောင်း တဲ့ဘဝတွေကို ရောက်ကြမယ်။ တဖြည်းဖြည်းနဲ့ ကောင်းမှုကိုချည်း ပြုကြ ပြီး ဘဝများစွာ ဖြတ်သန်းပြီးမှ နိဗ္ဗာန်ဆိုတာကို မျက်မှောက်ပြုနိုင်မယ်။

ဒီတော့ အဝေးကြီးကို မျှော်မှန်းရင်း အနီးဆုံးဘဝမှာ ကောင်းမွန်အောင် ကြိုးစားကြရမယ်။ နိဗ္ဗာန်ကို သိမြင်နိုင်မှတော့ နိဗ္ဗာန်ရောက်ကြောင်း ကောင်းမှုမင်္ဂလာတွေကို များများပြုကြရမှာပေါ့ ကလေးတို့ရယ်။

ဒီဘဝမှာကတည်းက ဘုရား မနှစ်သက်တဲ့ အလုပ်တွေကို တပ်မက် နေကြမယ် ဆိုရင်တော့ အန်တီစောစောက ရှင်းပြခဲ့တဲ့ အပါယ်လေးပါး ဆီကို ရောက်သွားမှာပဲ။ နိဗ္ဗာန်နဲ့ပိုပြီး ဝေးကွာသွားမှာပေါ့ကွယ်။

တချို့ကတော့ နောက်မှဖြစ်လာမှာ လာမပြောနဲ့၊ ခုဘဝမှာ ပျော် အောင်နေမယ် ဆိုတာမျိုးတွေ ရေရွတ်တတ်ကြတယ်။ ပျော်အောင်နေတာ ကောင်းပါတယ်။ ဒါပေမဲ့ မိမိရဲ့ ပျော်ရွှင်မှုအတွက် သူတစ်ပါးရဲ့ မျက်ရည် တွေကို အသုံးမချမိစေဖို့ လိုပါတယ်။ မိမိကိုယ်တိုင် ဒုက္ခမတွေ့ချင်ရင် သူတစ်ပါး ဒုက္ခရောက်အောင်လည်း မလုပ်ကြရဘူး။ မိမိကိုယ်နဲ့ စာနာ စဉ်းစားဆင်ခြင်ကြရမယ်။

ကလေးတို့ မကြိုက်တာ တွေရှိလိမ့်မယ်။ ကလေးတို့ နာမှာ ကြောက်သလား။ သူများကိုလည်း နာအောင်မလုပ်ရဘူး။ ကလေးတို့ ပစ္စည်းဥစ္စာကို နှမြောသလား၊ သူများလည်း နှမြောလိမ့်မယ်ဆိုတာ ကိုယ် ချင်းစာကြည့်ပါ။ မိမိပစ္စည်း မဟုတ်တာနဲ့ မရိုမသေ၊ တန်ဖိုးမထား၊ ပစ်စလက်ခတ် မလုပ်ကြရဘူးနော်။ နေရာတိုင်းမှာ မိမိကိုယ်ကို စံနမူနာ ပြုပြီး ဆုံးဖြတ်ဆောင်ရွက်တတ်ကြရမယ်။ ဒါမှလည်း မျှတမှန်ကန်မယ်။

၃၅။ ဖုဋ္ဌဿလောက ဓမ္မေဟိ

[လောကခံနှင့် ကြုံသော်လည်း စိတ်မတုန်လှုပ်ခြင်း]

ကလေးတို့ရေ...

အခုလောက်ဆိုရင် ကလေးတို့ တော်တော်သဘောပေါက်ကြရောပေါ့နော်။ ဘယ်အရာကမှ မမြဲဘူးဆိုတာ သိနေကြလောက်ပြီလို့ အန်တီထင်ပါတယ်။ ကဲ...ဒီတော့ ကလေးတို့ လောကကြီးရဲ့ ဖြစ်ခြင်း၊ ပျက်ခြင်း သဘောတရားတွေအပေါ်မှာ တုန်လှုပ်ချောက်ချားမှု ရှိနေကြသေးသလား။

မနက်ဖြန် ဘာဖြစ်မလဲဆိုတာ ဘယ်သူကမှ မပြောနိုင်ဘူး ကလေးတို့ရေ။ ကံကြမ္မာဆိုတာ လူက မမြင်သာဘူး။ အဲဒီလိုပဲ သဘာဝအန္တရာယ်ဆိုတာကိုလည်း လူတွေဘယ်လိုမှ မခန့်မှန်းနိုင်ဘူး။ အရေးကြီးတာကတော့ ဘယ်လိုအခြေအနေမျိုးကိုပဲ ကြုံတွေ့လာပါစေ စိတ်ကို တည်တည်ငြိမ်ငြိမ်ထားနိုင်ဖို့ပဲ လိုပါတယ်။

မိမိရဲ့စိတ်ဓာတ်ကို ကြံ့ခိုင်မှုရှိအောင် လေ့ကျင့်နိုင်ခဲ့ရင် ကြုံတွေ့ခံစားရမယ့် ဆင်းရဲဒုက္ခတွေကို ကျော်လွှားနိုင်ပါတယ်။ စိတ်ဓာတ်ကြံ့ခိုင်တဲ့သူဟာ ပတ်ဝန်းကျင်အနေအထားအောက်မှာ ပြောင်းလဲမသွားတတ်ဘူး။ သူကပဲ သူ့ဆန္ဒနဲ့ လိုက်လျောညီထွေဖြစ်အောင် ပြောင်းလဲယူတတ်တယ်။ သူ့ကံကြမ္မာကို သူ ဖန်တီးတတ်တဲ့ လူမျိုးပဲ။ ကလေးတို့ ကြိုးစားလေ့ကျင့်ကြည့်ကြပါ။

ကံထမ်းလာတာကို မမြင်ရဘူး။ လှံထမ်းလာတာကိုပဲ မြင်ရတယ်ဆိုတဲ့ စကားပုံကို ကလေးတို့ ကြားဖူးမှာပေါ့။ ထိပေါက်တယ်ဆိုတာ

ကံပေါ့ကွယ်။ အေး...မြွေပေါက်တယ် ဆိုတာလည်း ကံပါပဲ။ အန်တီ ပြောတာ နားလည်ရဲ့လား။

ကံက ဘယ်အချိန်ကောင်းမှာလဲ၊ ဘယ်အချိန်မှာ ကံဆိုးမှာလဲ ဆိုတာ ဘယ်သူမှ မသိနိုင်ဘူးနော်။ ဒါကြောင့် လောကကြီးမှာ လူရယ် လို့ ဖြစ်လာမှတော့ လူတစ်ယောက် လုပ်သင့်လုပ်ထိုက်တဲ့ အလုပ်တွေကို လုပ်သွားရလိမ့်မယ်။ အကောင်းကိုဖြစ်စေ၊ အဆိုးကိုဖြစ်စေ၊ သတ္တိရှိရှိ ရင်ဆိုင်ရလိမ့်မယ်။

လူတွေမှာ ဘာလုပ်လုပ် အဆင်ကိုမပြေပါဘူး ဆိုတဲ့ လူမျိုးတွေဟာ သတ္တိနည်းတဲ့ သူတွေပါ။ ကလေးတို့ရေ။ တစ်မျိုးပြီးတစ်မျိုး လုပ်နေမှတော့ တစ်မျိုးကဖြင့် အဆင်ကို ပြေမှာပဲ။ အဲသည်လောက် ကံဆိုးနေရင်လည်း လူတောင်ဖြစ်လာမှာ မဟုတ်ပါဘူးကွယ်။ အရေးကြီးတာက စိတ်ဓာတ်မကျ ဖို့ပါ။

တစ်ခါတလေမှာတော့ အောင်မြင်မှုတွေ အများကြီးရင်ဆိုင်ခဲ့ရသူ တွေဟာ ရုတ်တရက် ကြုံတွေ့လာရတဲ့ ရုံးခိုမမှုကို ခံနိုင်ရည်မရှိတတ်ကြ ဘူး။ စိတ်တွေ တုန်လှုပ်ပြီး ယူပစ်လိုက်သလို ကျဆင်းသွားကြတယ်။ ဒါဟာ မပြည့်ဝမှုရဲ့ သင်္ကေတဖြစ်တယ်။ လေ့ကျင့်မှုမရှိခဲ့တဲ့ သာဓက ဖြစ်တယ်။ အဲဒီအချိန်မှာ ကျက်သရေမင်္ဂလာမရှိတဲ့ အလုပ်တွေ အတွေး အခေါ်တွေနဲ့ ဘဝကို ရေစုန်မျောပစ်တတ်ကြတယ်။

ကလေးတို့ သတိထားကြရမယ်နော်။ လူဟာ ဘယ်တော့မှ အမြင့် ဆုံးမှာ မရှိနိုင်သလို ဘယ်တော့မှလည်း အနိမ့်ဆုံးမှာ မရှိနိုင်ပါဘူး။ သဘာဝတရားကိုက နေ့ပြီးရင် ညလာမယ်၊ ညပြီးရင် နေ့ရောက်မှာပဲ။ ညရောက်မှာကို ကြောက်စရာမလိုသလို နေ့ကို ရောက်တိုင်းလည်း မြောက် စရာမလိုဘူး ကလေးတို့ရေ။

လောကဓံကို ခံနိုင်ရည်ရှိခြင်းဟာ မင်္ဂလာတစ်ပါး ဖြစ်တယ်တဲ့။ ချောတိုင်းလည်း မပျောနဲ့၊ ခြောက်တိုင်းလည်း မကြောက်နဲ့၊ သတိနဲ့ ဆင်ခြင်ရမယ်နော်။

၃၆။ အသောကံ

[စိုးရိမ်သောက မရှိခြင်း]

ကလေးတို့ရေ...

အဲဒီလို လောကဓံကို ရင်ဆိုင်ရပြီဆိုမှတော့ စိုးရိမ်သောက ဆိုတာ ဘယ်မှာရှိစရာ လိုပါတော့မလဲ။ အစိုးရိမ်လွန်တဲ့သူတွေဟာ မိမိသောက ကို မိမိဝယ်ယူနေတဲ့သူတွေပါပဲ ကလေးတို့ရယ်။

စိုးရိမ်စိတ် အမျိုးမျိုးရှိတယ်။ အဝေးမှာ ရောက်နေသူအတွက် ပုန်ခြင်းကတော့ သံယောဇဉ်ရဲ့ ထိုးနှက်မှုဖြစ်တယ်။ မျက်ရည်ကို မွေးဖွား စေတယ်။ စိတ်ဆင်းရဲမှုကို ပေးတယ်။

ဖြစ်မှဖြစ်ပါ့မလား ဆိုတဲ့ စိုးရိမ်မှုကတော့ သံသယဖြစ်တယ်။ စစ်မရောက်ခင် မြားကုန်တာနဲ့ အတူတူပေါ့ကွယ်။ လုပ်မကြည့်ရသေးဘူး ဒွိဟစိတ်က ဝင်နေပြီမို့ အဲဒီအလုပ်ဟာ အောင်မြင်နိုင်ပါတော့မလား။

နောက်တစ်မျိုးကတော့ ဖြစ်မလာရင် ဒုက္ခပဲဆိုတဲ့ ပုပန်စိတ်ပေါ့။ မတွေ့သေးခင်က ကြိုတင်တွေးပူနေတတ်တဲ့ သူမျိုးတွေပါပဲ။ ကိုယ့်ကိုယ် ကိုယ် ရှာကြံစိတ်ဆင်းရဲအောင် ဖန်တီးနေသူပေါ့။

အဲဒီလိုလူမျိုးတွေဟာ ဘယ်မှာမင်္ဂလာရှိနိုင်ပါ့မလဲ။ အမြဲတမ်း သောကအပူတွေနဲ့ လုံးထွေးနေကြသူတွေပဲ ဖြစ်မယ်။ ကလေးတို့ရော အမြဲပူပင်နေကြမှာလား။

အန်တီပြောခဲ့ပြီးပြီနော်။ မိမိဘဝကို မိမိတည်ဆောက်ကြရမယ် ဆိုပေမယ့် ဘဝဆိုတာ ကိုယ်ဖြစ်ချင်သလို ဖန်တီးချင်တိုင်း မရနိုင်တဲ့

ကံတရားနဲ့ သားကောင်ပဲ။ ကြိုးစားရမှာက ကိုယ့်တာဝန်၊ ဖြစ်မဖြစ်က ကံတရားဆိုတာလေ။ ဖြစ်မှ ဖြစ်ပါ့မလား။ ဖြစ်မလာရင်တော့ ဒုက္ခပဲ ဆိုတဲ့ စိုးရိမ်သောကတွေ ကလေးတို့ ဦးနှောက်ထဲ ဝင်မလာပါစေနဲ့။

ချော်လဲမှာ ကြောက်နေရင်တော့ ဘယ်လမ်းကိုမှ မလျှောက်နဲ့တော့။ လမ်းတိုင်းမှာတော့ ဆူးငြောင့်ခလုတ်ဆိုတာ ရှိမှာပဲ။ အကွေ့အကောက် ဆိုတာ ရှိမှာပဲ။ လှေကားထစ်တွေပေါ်ကို တက်တဲ့အခါ မောမှာပဲ၊ ညောင်း မှာပဲ၊ အဲဒါကို စိုးရိမ်နေရင်တော့ အောက်မှာသာ ထိုင်နေဖို့ပဲ ရှိတော့တယ်။

စွဲ၊ လုံ့လ၊ ဝီရိယ၊ သတ္တိ၊ ခံနိုင်ရည် ဆိုတာတွေဟာ ဘဝကို မြင့်မားတိုးတက် အောင်မြင်လိုသူတွေအတွက် အင်အားတွေ ဖြစ်တယ်။ စိုးရိမ်စိတ်၊ ဒွိဟစိတ်၊ သံသယစိတ်တွေကတော့ အနှောင့်အယှက် အတား အဆီးတွေဖြစ်တယ်။ ရဲရင့်တဲ့ကလေးတွေ ဖြစ်ကြရမယ်နော်။ ဒါမှလည်း မင်္ဂလာရှိမယ်။

တစ်ခုတော့ရှိတယ်။ စိုးရိမ်သောကမရှိရဘူး ဆိုတာနဲ့ပဲ တုံးတိုက် တိုက်၊ ကျားကိုက်ကိုက် ဖြစ်ချင်ရာဖြစ်ဆိုပြီး လုပ်ချင်တာကိုတော့ ဇွတ် အဓမ္မ မလုပ်ကြရဘူးနော်။ လောကမှာ ကန့်သတ်ချက်ဆိုတာ ရှိတယ်။ တားမြစ်ချက်ဆိုတာ ရှိတယ်။ သတ်မှတ်ချက်ဆိုတာ ရှိတယ်။ အဲဒီအတွင်း မှာပဲ လှုပ်ရှားရုန်းကန်ရမယ်။

အန္တရာယ်ရှိမှန်း သိလျက်နဲ့ မကြောက်ပါဘူးကွာ၊ မစိုးရိမ်ပါနဲ့ ဆိုတာမျိုး၊ ဆင်ကန်းတောတိုး မလုပ်ရဘူးနော်။ ကြိုတင်တွေးတော ဆင်ခြင် တဲ့အမှုကိုတော့ ပြုရမယ်။ အဲဒါဟာ စိုးရိမ်စိတ် မဟုတ်ဘူး။ အသိဉာဏ် ဖြင့် ဆင်ခြင်တုံတရား ဖြစ်တယ်။ သဘောပေါက်ကြရဲ့လား။

၃၇။ ဝိရဇံ

[ရမ္မက်မြူမှ ကင်းခြင်း]

ကလေးတို့ရေ...

ရမ္မက်ဆိုတာ တပ်မက်ခြင်းဖြစ်တယ်။ ရမ္မက်အမျိုးမျိုး ရှိတယ်။ လောဘရမ္မက်၊ ဒေါသရမ္မက်၊ ကိလေသာရမ္မက် စသဖြင့်ပေါ့။ ရမ္မက်ဆိုတာ မြူမှန်တွေလိုပဲ မစင်ကြယ်ဘူး ကလေးတို့ရေ။ အလိုဆန္ဒတွေ များလွန်းတဲ့ အခါ စိတ်ဆင်းရဲခြင်းဒုက္ခကို ရစေတယ်။ ဒါကြောင့်လည်း မြတ်စွာဘုရားက ရမ္မက်မြူမှ ကင်းဝေးခြင်းသည် မင်္ဂလာတစ်ပါး ဖြစ်သည်လို့ ဟောကြားခဲ့တာပေါ့ကွယ်။

လူသားတွေမှာတော့ ရမ္မက်မြူကင်းဝေးဖို့ဆိုတာ အင်မတန် ခဲယဉ်းလှပါတယ်။ လူတိုင်းမှာ လိုအင်ဆန္ဒ ဆိုတာတော့ ရှိနေတတ်ကြတာပါပဲ။ ဒါပေမဲ့ ရရှိနိုင်သော အတိုင်းအတာထက် ပိုပြီး တပ်မက်ခြင်းဟာ အမင်္ဂလာဖြစ်တယ် ကလေးတို့ရေ။

တချို့လူတွေဟာ သူတစ်ပါးပစ္စည်းဥစ္စာကို လိုချင်တပ်မက်စိတ် ရှိကြတယ်။ ခိုးယူပိုင်ဆိုင်လိုတတ်ကြတယ်။ လုယက်ယူငင်လိုတတ်ကြတယ်။ အဲဒီလူတွေဟာ မတရားမှုကို ကျူးလွန်တတ်ကြသူတွေပေါ့။ အကုသိုလ်သမားတွေပါပဲ။ သူတို့ဟာ နိဗ္ဗာန်နဲ့ လားလားမျှ မထိုက်သူတွေပေါ့။ ကလေးတို့များ အဲသည်လို ယောင်လိုတောင် မပြစ်မှားကြရဘူးနော်။

ဆန္ဒကို ထိန်းချုပ်နိုင်ခြင်းဟာ ပညာဖြစ်တယ်။ သောကကို ချုပ်တည်းနိုင်ခြင်းဟာ မင်္ဂလာဖြစ်တယ်။

လောကဓမ္မတာကို နားလည်သဘောပေါက်အောင် ကြိုးစားကြည့်ကြပါ။ သဘာဝတရားကို စိတ်ဓာတ်ဖြင့် ခုခံနိုင်အောင် လေ့ကျင့်ကြည့်ကြပါ။

ပြည့်ဝတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တွေဟာ မျက်ရည်မကျတတ်ကြဘူး ကလေးတို့ရေ။ မျက်ရည်ဆိုတာ ကြေကွဲခြင်းရဲ့ သင်္ကေတစ်မျိုး ဖြစ်တယ်။ ကြေကွဲမှုဆိုတာ ဆုံးရှုံးခြင်းကို ခံနိုင်ရည်မရှိတဲ့ ပြယုဂ်ဖြစ်တယ်။ အရေးကြီးတာက မိမိအလုပ်ကို မိမိဆက်လုပ်သွားဖို့ပဲ ဖြစ်တယ်။

ကလေးတို့ရေ...ကလေးတို့ ဘာအတွက် အသက်ရှင်နေကြသလဲ။ သေဖို့အတွက် ရှင်နေကြရတယ်ဆိုတာ သဘောပေါက်ကြပါ။ သေခြင်းတရားဆိုတာ မြတ်စွာဘုရားတောင်မှ မလွန်ဆန်နိုင်ဘူး။ ဟုတ်ပြီ...တစ်ခုစဉ်းစားကြည့်ရအောင်။

မြတ်စွာဘုရားဟာ အခု သက်ရှိထင်ရှား မရှိတော့ဘူးနော်။ ဒါပေမယ့် တို့တွေ မြတ်စွာဘုရားကို တစ်နေ့၊ တစ်ရက်မှ မေ့မထားကြဘူး။ ဘုရားရဲ့ တရားတော်တွေကိုလည်း အစဉ်အမြဲ လက်ကိုင်ထားကြတယ်။ အဲဒါ ဘာကြောင့်လဲ။

ဒီလောကကြီးထဲမှာ လူသေသည့်တိုင် နာမည်မသေဘဲ ထင်ကျန်နေတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တွေ အများကြီးရှိတယ်။ သူတို့ ဘာဖြစ်လို့ နာမည် တွင်ရစ်သလဲ၊ သူတို့ ဘာလုပ်ခဲ့ကြသလဲ၊ ကလေးတို့ လေ့လာကြည့်ကြပါ။

သူတို့ဟာ မိမိရဲ့ ကိုယ်ကျိုးကိုစွန့်ပြီး လူသားတွေအတွက် ကောင်းကျိုးတစ်ခုခု ပြုခဲ့ကြသူတွေ ဖြစ်တယ်ဆိုတာ ကလေးတို့ တွေ့ရပါလိမ့်မယ်။ သူတို့ဟာ ရမ္မက်ကင်းနိုင်သူတွေ ဖြစ်ကြပါတယ်။ သူတို့ဟာ မင်္ဂလာကျက်သရေရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်တွေပါပဲ။

ကလေးတို့လည်း ဖြစ်အောင် ကြိုးစားကြရမယ်လေ။ ဟုတ်ပြီလား၊

၃၈။ ခေမံ

[ဘေးမရှိခြင်း]

ကလေးတို့ရေ...

သုံးဆယ့်ရှစ်ဖြာ မင်္ဂလာတရားတော်ရဲ့ နောက်ဆုံး မင်္ဂလာကတော့ ဘေးမရှိခြင်း ဖြစ်တယ်။ ဘေးမရှိခြင်းဆိုတာ လုံခြုံစိတ်ချရခြင်းကို ဆိုလိုတယ်။ အန္တရာယ်ကင်းရှင်းခြင်းလို့ အဓိပ္ပာယ်ရတယ်။ ရန်အပေါင်းမှ ကင်းဝေးခြင်းပေါ့ကွယ်။ ဘယ်လောက် မင်္ဂလာရှိလိုက်ပါသလဲ ကလေးတို့ရေ။

ဘေးရန်ခပ်သိမ်း ကင်းငြိမ်းသူတွေဟာ ချမ်းသာသူခကို ခံစားကြရတဲ့ သူတွေပေါ့။ လူချစ်လူခင်ပေါများပြီး ဝန်တိုသူ ကင်းတယ်။ ကြည်ညိုလေးစားခြင်းခံရသူဖြစ်ပြီး ချီးကျူးဂုဏ်ပြုမှုကိုလည်း ခံရသူဖြစ်တယ်။ သူဟာ နတ်ဗြဟ္မာအပေါင်းက စောင့်ရှောက်ခြင်းခံရသူ ဖြစ်တယ်။ သောကကင်းဝေးပြီး ချမ်းမြေ့သာယာသောဘဝကို ပိုင်ဆိုင်ရသူ ဖြစ်တယ်။

အဲဒီလို ဘဝမျိုးကို ရရှိပိုင်ဆိုင်ဖို့အတွက် သူဟာ အများကြီး လေ့ကျင့်ခဲ့ရတယ်။ စောင့်ထိန်းခဲ့ရတယ်၊ ချုပ်တည်းခဲ့ရတယ်၊ သည်းခံခဲ့ရတယ်၊ မြိုးခြံခဲ့ရတယ်၊ ရောင့်ရဲခဲ့ရတယ်၊ ခံနိုင်ရည်မွှေးခဲ့ရတယ်။ ကောင်းသောအကျင့်များကို ကျင့်ကြံပြီး မကောင်းမှုတွေကို ရှောင်ကြဉ်ခဲ့ရတယ်။ ဘုရားရဲ့ တရားတော်တွေကို လိုက်နာခဲ့ရတယ်။

လူဆိုတာ လိုချင်တာရှိရင် ပေးဆပ်ကြရစမြဲပါပဲ ကလေးတို့ရယ်။ ဘယ်အရာကိုမှ အရင်းအနှီးမပြုဘဲ အလွယ်တကူ ရယူနိုင်ကြတာ မဟုတ်

ပါဘူး။ ကလေးတို့ နားလည်အောင်ပြောရရင် ဖြစ်ချင်တာ တစ်ခုအတွက် ကြိုးစားအားထုတ်ရတာမျိုးပေါ့။ သည့်ထက် ပိုပြီး လွယ်ကူအောင် ပြောရရင် စာကျက်မှ စာမေးပွဲအောင်မယ်လေ။

ဘဝတစ်ခုကို မြင့်မားတိုးတက်အောင် ပြုဖို့ဆိုရင် ပိုပြီးတော့ အရင်းအနှီးကြီးတာပေါ့။ ချွေးစက်တွေ၊ သွေးစက်တွေ၊ မျက်ရည်တွေကို အသုံးပြုပြီး လက်ညှိုးတွေ၊ မျက်စောင်းတွေ၊ မဲ့ပြုံးတွေကို ကျော်လွှားခဲ့ရတယ်။ အထူးသဖြင့် စိတ်ဓာတ်ကို ခိုင်မာအောင် ပြုစုပျိုးထောင်ခဲ့ရတယ်။

လုံခြုံမှုတစ်ခုကို ရရှိဖို့ဆိုတာ အကာအရံလိုတယ်။ အဆီးအတားလိုတယ်။ အစောင့်အရှောက်လိုတယ်။ သတိ ဝီရိယ လိုတယ်နော်။ ကလေးတို့ ငယ်စဉ်ကာလမှာ ဘေးရန်ဆီးကာဖို့ မိဘနဲ့ ဆရာသမားတို့က စောင့်ရှောက်ခဲ့ကြတယ်။ အရွယ်ရောက်လာတဲ့ အခါမှာတော့ ဘဝတစ်ခု လုံခြုံမှု ရှိဖို့ဆိုတာ ဘာသာတရား ကိုင်းရှိုင်းမှုအပေါ်မှာ မူတည်သွားတယ်။ ဗုဒ္ဓ မြတ်စွာဘုရားရဲ့ တရားဒေသနာတော်တွေဟာ လူသားတွေရဲ့ အကာအကွယ်၊ အစောင့်အရှောက်တွေပါပဲ။ ဒါကြောင့် ဘေးမရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်တွေဟာ ဗုဒ္ဓအယူဝါဒရဲ့အောက်မှာ ရှင်သန်ကြီးပြင်းရသူတွေသာ ဖြစ်တယ်။

အချုပ်ဆိုရရင်တော့ ကျက်သရေမင်္ဂလာရှိသော ကလေးများ ဖြစ်နိုင်ဖို့အတွက် ဗုဒ္ဓဘုရားရှင်ရဲ့ မိန့်မှာမှုများကို လိုက်နာကျင့်သုံးကြဖို့ပါပဲ။ ခက်ခဲမယ်ဆိုတာ သေချာပါတယ်။ ဒါပေမဲ့ ကြိုးစားကြရမှာ ကလေးတို့ တာဝန်တို့ပါပဲ။

မင်္ဂလာရှိကြပါစေ ကလေးတို့ရေ။

၃၈ ဖြာ မင်္ဂလာ

လူမိုက်ဆိုလျှင် ရှောင်သွလွဲလို့
မမှီဝဲနဲ့ ကင်းအောင်နေ
ပညာရှိကို အရှည်တွဲလို့
မှီဝဲဆည်းကပ် နည်းယူစေ။
သုံးပါးရတနာ မိဘများနှင့်
ဆရာသမားကို ပူဇော်လေ
ချမ်းသာကိုပေး ဆက်ဆံရေး
မျှော်တွေး သုံးချက်ပေ
အဲဒါမှ ဗုဒ္ဓဝါဒ ကမ္ဘာ့မင်္ဂလာတွေ။

ကုသိုလ်ပညာ ဥစ္စာရဖို့
သင့်ရာဒေသ အမြဲနေ
ရှေးကတင်ကြို ပြုခဲ့ဖူးသည့်
ကောင်းမှုအထူး ရှိပါစေ။
မိမိကိုယ်ကို ကောင်းအောင်ထိန်းလို့
မတိမ်းစေနဲ့ ဆောက်တည်လေ
ဥစ္စာကိုပေး နေထိုင်ရေး
မျှော်တွေး သုံးချက်ပေ
အဲဒါမှ ဗုဒ္ဓဝါဒ ကမ္ဘာ့မင်္ဂလာတွေ။

တတ်ကောင်းတတ်ရာ ဟူသမျှကို
ကြားမြင်သုတရှိပါစေ။
အိုးအိမ်ထူထောင် ဝမ်းစာရေးနဲ့
အသက်မွေးဖို့ အတတ်သင်လေ
လူနှင့်ဆိုင်ရာ ကျင့်ဝတ်များကို
ကောင်းစွာသင်ကြား နားလည်စေ
မှန်ကန်ယဉ်ကျေး ချိုသာအေး
ဆိုရေးတတ်ပါစေ
အဲဒါမှ ဗုဒ္ဓဝါဒ ကမ္ဘာ့မင်္ဂလာတွေ။

မြင်းမိုရ်ရွှေတောင် မိဘကြွေးကို
ကောင်းစွာဆပ်ပေး ဝတ်ကျေကျေ။
ကြွေးသစ်ချကာ သားနှင့်မယားကို
မြှောက်စားချီးမြှင့် ဝတ်ကုန်စေ။
အလုပ်တာဝန် မလစ်ဟင်းနဲ့
အပြစ်ကင်းအောင် လုပ်ပါလေ
စည်းစိမ်ကိုပေး ပြုစုရေး
မျှော်တွေးသုံးချက်ပေ
အဲဒါမှ ဗုဒ္ဓဝါဒ ကမ္ဘာ့မင်္ဂလာတွေ။

သုံးတန်စေတနာ ဖြူစင်လန်းလို့
ပေးကမ်းဝေမျှ လှူနိုင်စေ။
ကိုယ်နှုတ်စိတ်ကြံ မမိုက်မှားနှင့်
သုစရိုက်တရားကို ကျင့်ပါလေ။
ဆွေမျိုးတွေကို ပစ်မထားနဲ့
သင်္ဂဟတရားနဲ့ ချီးမြှောက်လေ
သန့်စင်ပြစ်မျိုး လူထုအကျိုး
သယ်ပိုးရွက်ဆောင်စေ
အဲဒါမှ ဗုဒ္ဓဝါဒ ကမ္ဘာ့မင်္ဂလာတွေ။

မကောင်းမှုတွေ ဟူသမျှကို
 မတွေ့ခင်က ရှောင်ကြဉ်လေ။
 တွေ့ကြုံလာလျှင် မလွန်ကျူးနဲ့
 အထူးသဖြင့် စောင့်စည်းနေ
 အရက်သေစာ မသောက်စားနဲ့
 မှောက်မှားတတ်တဲ့အရာပေ
 လုပ်ကိုင်ပြောကြား သတိထား
 တရားမမေ့စေ
 အဲဒါမှ ဗုဒ္ဓဝါဒ ကမ္ဘာမင်္ဂလာတွေ။

အသက်ဂုဏ်ဝါ ကိုယ့်ထက်ကြီးက
 ဆည်းကပ်ခစား ရိုသေလေ
 မာနတံခွန် ဂုဏ်မကြွနဲ့
 ကိုယ်ကိုနှိမ့်ချ အမြဲနေ
 လောဘအပို အလိုမလိုက်နဲ့
 ကိုယ်ထိုက်တာနဲ့ ကျေနပ်လေ
 ကိုယ့်ပေါ်ပြုဖူး သူ့ကျေးဇူး
 အထူးသိတတ်စေ
 ကောင်းကျိုးဆင့်ပွား မြတ်တရား
 နာကြားမပြတ်ပေ။
 အဲဒါမှ ဗုဒ္ဓဝါဒ ကမ္ဘာမင်္ဂလာတွေ။

ဝတ်စားနေထိုင် ရန်ခပ်သိမ်း
 စိတ်ကိုချုပ်ထိန်း သည်းခံလေ
 ကျိုးကြောင်းပြညွှန် ဆုံးမစကားကို
 ပြောကြားလာက နာလွယ်စေ
 သူမြတ်ပုဂ္ဂိုလ်ဟူသမျှကို
 မကြာခဏ တွေ့ဆုံလေ

သဘာဝတွေး မှန်ကန်ရေး
ဆွေးနွေးမပြတ်ပေ။
အဲဒါမှ ဗုဒ္ဓဝါဒ ကမ္ဘာမင်္ဂလာတွေ။

လောကီအာရုံ ဇိမ်ယစ်မှုးလို့
အပျော်မကျူးနဲ့ ခြိုးခြံလေ
မေတ္တာဗြဟ္မာစိုရ် လက်ကိုင်သုံးလို့
နှလုံးလှအောင် နေနိုင်စေ
လေးပါးသစ္စာ ဉာဏ်မြင်ကြည့်လို့
အမှန်သိအောင် ကြိုးစားလေ
ဒုက္ခလွတ်ကင်း နိဗ္ဗာန်ချဉ်း
အလင်းပေါက်နိုင်စေ
အဲဒါမှ ဗုဒ္ဓဝါဒ ကမ္ဘာမင်္ဂလာတွေ။

ဆင်းရဲချမ်းသာ သဘာဝ
တွေ့ကြုံနေကြ လူတိုင်းပေ
ကောင်းကျိုးနှစ်တန် အစုံတွဲလို့
တစ်လှည့်စီလည်း အမြဲနေ
လောကဓံကြုံ မဖြိုတမ်းပေါ့
မတုန်စမ်းနဲ့ စိတ်ခိုင်လေ
သောကကိုထိန်း ရမ္မက်သိမ်း
ဘေးငြိမ်းချမ်းသာစေ
အဲဒါမှ ဗုဒ္ဓဝါဒ ကမ္ဘာမင်္ဂလာတွေ။

၁၀၀

ဓမ္မစာအုပ်များကို ခံယူရန်

အောက်ပါအတိုင်း
အသိပေးရန်
အောက်ပါအတိုင်း ခံယူရန်

အောက်ပါအတိုင်း
အသိပေးရန်
အောက်ပါအတိုင်း
အသိပေးရန်
အောက်ပါအတိုင်း
အသိပေးရန်
အောက်ပါအတိုင်း
အသိပေးရန်

အောက်ပါအတိုင်း
အသိပေးရန်
အောက်ပါအတိုင်း
အသိပေးရန်
အောက်ပါအတိုင်း
အသိပေးရန်
အောက်ပါအတိုင်း
အသိပေးရန်